

VASVÁR INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

II. kötet: INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Projekt azonosító: NYDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Nyugat-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható
településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált
Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Készítette:
ProVia'91 Kft.
1034 BUDAPEST, SZOMOLNOK UTCA 14.

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Vasvár Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Készítették: Pro Via'91 Kft., Terra Stúdió Kft., Pro Urbe Kft.

Egyházi Ferenc, projektvezető
dr. Kukely György, projektvezető

Vári Attila
felelős tervező, vezető településtervező (TT 01-6096)

Babós Gyula
felelős tervező, közlekedés szakági tervező,
megyei koordinátor

Szabó Sándor
gazdaságfejlesztési és társadalompolitikai
szakértő

Csima Péter
Zöldfelületi és Tájrendezési szakági tervező

Jordán Péter és Dima András
közmmű szakági tervezők

Könczey Gábor és Herczeg Zoltán
közlekedés szakági tervezők

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	7
1 A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI	9
Településszerkezet	10
Demográfia, népesség, humán infrastruktúra	10
Gazdaság.....	11
Környezetvédelem.....	11
Zöldfelület, környezet.....	12
Épített környezet	12
Közlekedés.....	13
Közművek	13
Városrészek	13
2 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	16
2.1 Vasvár város jövőképe.....	17
2.1.1 Vasvár város jövőképe.....	17
2.1.2 Átfogó célok.....	18
2.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	19
2.2.1 Tematikus célok.....	21
2.2.2 Területi célok.....	28
2.3 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása.....	30
3 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	31
3.1 A stratégiai célok és projektek összefüggései	32
3.2 Kulcsprojektek	32
3.3 Hálózatos projektek.....	39
3.4 Akcióterületi projektek.....	42
3.4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	42
3.4.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása.....	43
3.5 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	45
3.6 A fejlesztések ütemezése	48
3.7 A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	49
3.8 A város vonzáskörzetére kihatással lévő fejlesztési elképzelések (projektjavaslatok)	56

4	ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	58
5	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	60
5.1.	Külső összefüggések	61
5.1.1.	A stratégia és a rendezési tervek összhangja	61
5.1.2.	A stratégia és a fejlesztési tervek összhangja.....	63
5.1.1.1	A stratégia illeszkedése az Európai Unió fejlesztéspolitikájához (Európa2020 Stratégiája)	63
5.1.1.2	A stratégia illeszkedése az OFTK-hoz.....	67
5.1.1.3	A stratégia illeszkedése Vas megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához	69
5.1.1.4	A stratégia illeszkedése a településfejlesztési koncepcióhoz.....	71
5.1.2	A stratégia illeszkedése a társadalmat érintő ágazati tervekhez	74
5.1.3	A stratégia illeszkedése a gazdaságot érintő ágazati tervekhez.....	74
5.1.4	A stratégia illeszkedése a közlekedést érintő ágazati tervekhez.....	74
5.1.5	A stratégia illeszkedése a környezetet érintő ágazati tervekhez	74
5.1.6	A stratégia illeszkedése a környezetvédelmet érintő ágazati tervekhez	75
5.2	Belső összefüggések	76
5.2.1	A célok logikai összefüggései.....	76
5.2.2	A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák.....	77
5.2.3	A stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása.....	80
6	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI.....	81
7	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	86
7.1	A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek.....	87
7.1.1	Helyi klímastratégia.....	87
7.1.2	Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)	87
7.1.3	Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP).....	88
7.1.4	A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a boldog város	88
7.1.5	Szabályozási tevékenységek, eszközök.....	89
7.1.6	Klímabarát közlekedés:.....	89
7.1.7	Településfejlesztési és településrendezési szerződések	90
7.1.8	Térség- és városmarketing; marketingstratégia kialakítása:.....	90
7.1.9	önkormányzati kommunikáció	90

7.1.10	helyi gazdaságfejlesztés eszközei (foglalkoztatási támogatás, KKV-k támogatása, stb.)	91
7.1.11	Vállalkozásfejlesztési és befektetés-támogató program, befektetés ösztönzés.....	91
7.1.12	helyi igényekhez igazodó képzési rendszerek kialakítása a helyi gazdasági szereplők bevonásával.....	91
7.1.13	Társadalmi befogadást, környezeti fenntarthatóságot, stb. előmozdító szemléletformáló akciók (akár helyi cégek bevonásával)	92
7.2	Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	93
7.3	Partnerség biztosítása az ITS tervezése és megvalósítása során	94
7.4	Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok.....	95
7.5	Monitoring rendszer kialakítása.....	96
7.5.1	A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása.....	96
7.5.1.1	Módszertan.....	96
7.5.1.2	A monitoring tevékenység szervezeti háttere és folyamata	97
7.5.2	Indikátorok meghatározása.....	99
7.5.2.1	Az indikátorokkal szemben támasztott követelmények.....	99
18.	<i>táblázat. A stratégia indikátorai</i>	104
MELLÉKLETEK.....		105

Ábrajegyzék:

1. ábra.	Vasvár városrészeinek népesség megoszlása (2011).....	13
2. ábra.	A stratégia helye a fejlesztési és rendezési tervek rendszerében.....	62
3. ábra.	A stratégia és az ágazati dokumentumok rendszere	74
4. ábra.	Célok logikai összefüggése	77
5. ábra.	Tevékenységek egymásra gyakorolt hatása.....	81
6. ábra.	Szervezeti felépítés	96
7. ábra.	Monitoring rendszer folyamata	99
1. táblázat.	Városrészek összehasonlítása.....	14
2. táblázat.	Városrészi funkcióelemzés.....	14
3. táblázat.	Tematikus célok rendszere	21
4. táblázat.	Kapcsolatrendszer a városrészek és a tematikus részcélok között.....	26
5. táblázat.	Tematikus és területi célok közötti összefüggés	31
6. táblázat.	Hálózatos projektek.....	41
7. táblázat.	Akcióterületi projektek.....	45
8. táblázat.	Akcióterületen kívüli projektek.....	47
9. táblázat.	Soft projektelemekek	47

10. táblázat. Gazdasági projektelemek.....	49
11. táblázat. Pénzügyi terv.....	51
12. táblázat. Vonzáskörzetre kiható projektelemek.....	58
13. táblázat. Stratégiai illeszkedés az Európai Unió fejlesztéspolitikájához.....	64
14. táblázat. Stratégiai illeszkedés az OFTK-hoz.....	68
15. táblázat. Stratégia illeszkedése Vas megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához.....	70
16. táblázat. Célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák.....	78
17. táblázat. Kockázatelemzés.....	84
18. táblázat. A stratégia indikátorai.....	104
1. térkép. Problématérkép	15
2. térkép. Vasvár városrészei.....	29
3. térkép. Akcióterület lehatárolása.....	44
4. térkép. Kiterjesztett Városközpont Akcióterület.....	45

Melléklet:

Gazdasági szereplők kérdőívek kiértékelése

Egyeztetések, ülések, lakossági fórumok meghívói, jegyzőkönyvei és jelentési ívei

A társadalmasítás folyamatán beérkezett lakossági véleményekre és az államigazgatási eljárás során beérkezett véleményekre adott tervezői válaszok

Vasvár Város középtávú fejlődési pályájának meghatározásához szükséges a 2008-ban elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégia felülvizsgálata, aktualizálása.

Vasvár Város Integrált Településfejlesztési Stratégia a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet (továbbiakban: TRE Kódex) alapján, annak 2. mellékletében meghatározott tartalom szerint került kidolgozásra.

Az épített környezet alakításáról és védelméről 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) 9/A. § (2) bekezdése szerint az Integrált Településfejlesztési Stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

A TRE Kódex 3. § (5) szerint a stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra. 6. § (1) A középtávra szóló stratégiát az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el.

A városvezetés a koncepcionális és stratégiai munka módszerének meghatározásakor partnerségi tervet fogadott el, amely mentén került sor a fejlesztésben érdekelt szereplők tervezési folyamatban történő részvételére, bevonására, illetve a szakmai munka és döntés-előkészítés hivatalon belüli koordinációjának megvalósítására. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia egyeztetése és elfogadása a TRE Kódex, valamint Vasvár Város Önkormányzata sz. Partnerségi egyeztetési szabályzata alapján történik.

A munka alapvető célkitűzése, hogy Vasvár város megfelelően pozicionálja magát hazai és nemzetközi szinten, beazonosítsa azokat az egyéni és egyedi tényezőket, amelyeket fejlesztve versenyképes maradhat, versenyelőnyökhöz juthat. Az Országos Fejlesztési- és Területfejlesztési Koncepcióban (OFTK) meghatározásra kerültek a legfontosabb célkitűzések, kimondva, hogy a városok és térségeik az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében meghatározó szerepet játszanak. Az OFTK-hoz illeszkedve elkészült a Vas megyei területfejlesztési koncepció és program, melyek keretet adnak a településfejlesztési elképzeléseknek. Ezekhez illeszkedve készült el Vasvár Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája.

A dokumentáció összeállításánál figyelembe lettek véve a beérkezett az előzetes véleményezési szakaszban beérkezett tájékoztatások, adatszolgáltatások (beérkezett leveleket lásd mellékletek). A tervezési folyamat részeként az aláírt partnerségi terv alapján lakossági fórumok (2db), műhelytalálkozók (2db) Irányító csoport megbeszélések, a város főbb gazdasági szereplői kérdőívvel lettek megkeresve (kiértékelést lásd mellékleteként), valamint számos egyeztetés történt az önkormányzat szakirodáival.

Jelen munkaközi dokumentáció a TRE Kódex 31.§.(1) bekezdése szerinti véleményezési eljárás és a partnerségi egyeztetés utáni Minisztériumi minőségellenőrzésre lett dokumentálva.

Vári Attila

vezető településtervező

Szabó Sándor

gazdaságfejlesztési és társadalompolitikai
szakértő

1 A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

A megalapozó vizsgálat a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet mellékletében meghatározott tartalom szerint készült, így helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészt tartalmaz. A vizsgálat a város térségére is kitékint.

A helyzetfeltárás, a helyzetelemzés és helyzetértékelés eredményeként a koncepció és stratégia elkészítéséhez kulcsfontosságú területek legfontosabb tendenciái kerültek bemutatásra, szakterületenként áttekintve a város és térsége esetében a jelenlegi helyzetképet, kiemelve az erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és veszélyeket, a fejlesztési szükségleteket és a konfliktusterületeket.

Településszerkezet

Vasvár két fejlesztési alközpont közvetlen vonzáskörzeteinek határán, Szombathelytől 32, Zalaegerszegtől 28 km-re fekszik. A vasvári járásban 23 település található, közülük csak a térség központja, Vasvár rendelkezik városi ranggal. A járáson belül jók a térkapcsolati viszonyok, de a gazdaság szempontjából nem képes teljes vonzásában tartani a térség egészét.

Vasvár a régió észak-déli gazdasági tengelye és közlekedési folyosóján található, az azt keresztben metsző 8-as fő útcsomópontjában. Funkcióit tekintve az 1990-es évek eleje óta teljes körű kisvárosi, járási központtá vált, amely a lakossága számára is városi rangú szolgáltatásokat tud nyújtani. A város minden olyan középfokú igazgatási és ellátási funkcióval rendelkezik, amely szükséges lakosságának és járásának ellátásához. A város szerepe megyei szinten ugyanakkor nem kiemelkedő.

Vasvár térsége nem rendelkezik erős gazdasági potenciállal, Szombathely és Zalaegerszeg, mint erős vonzást kifejtő gazdasági pólusok gazdasági erőtere meglehetősen erős hatásokat fejt ki a helyi gazdaságra. A város komoly foglalkoztatási, s az ehhez szorosan kapcsolódó népességmegtartási nehézséggel küzd. Vasváron egy óvoda, egy általános iskola, egy zeneiskola és egy középfokú oktatási intézmény működik, ugyanakkor ez utóbbi nem tud kielégítő szolgáltatás nyújtani a helyi igényeknek, így a tanulók többség kénytelen a környék nagyvárosaiban továbbtanulni.

Az újonnan átadott Egészségháznak köszönhetően Vasvár járási szinten megfelelően kielégíti az egészségügyi szükségleteket.

Demográfia, népesség, humán infrastruktúra

A 2013-as KSH adatok alapján Vasvár lakónépessége 4324 fő. Az ország demográfiai trendje, a lakosságcsökkenése Vasvárra is jellemző.

A vándorlási egyenleg alakulása tekintetében Vasvár nem mutat egyenletes tendenciát. 2005-ben és 2012-ben beszélhetünk vándorlási többletről, a többi évben folyamatosan negatív volt a vándorlási egyenleg.

A népesség korösszetételét vizsgálva megállapítható, hogy a megyei és az országos trendekhez hasonlóan, Vasvárt is az elöregedés jellemzi. 2007 óta Vasvár elöregedése felgyorsult és kiugróan rossz értékeket mutat. Korszerkezetére az egyre gyorsuló öregedés jellemző, amely a fiatal lakosság arányának egyre jelentősebb csökkenésével, valamint az idős népesség számának növekedésével magyarázható.

Vasvár az iskolai végzettségi mutatói kedvezőbbek a járási adatoknál, de a nyugat-dunántúli és az országos értéket nem éri el.

2011-ben a regisztrált munkanélküliség aránya 4% körüli, az inaktív keresők aránya 30 %, az eltartottak népességen belüli aránya 21%. A legnehezebben a középfokú, illetve annál alacsonyabban iskolázottak találtak munkát.

A helyi foglalkoztatás politika fő célja, hogy a potenciális munkavállalók felkészítésével, az elhelyezkedésüket segítő és ösztönző támogatásokkal elősegítse, hogy az Új Széchenyi Terv más programjai keretében minél több új, adózó és fenntartható munkahely jöjjön létre.

Vasváron az óvodai feladatellátást egy intézmény végzi két feladat ellátási helyen. Az intézmény kihasználtsága közel 100%-os. Vasváron egy általános iskola és egy művészeti iskola mellett egy középfokú oktatási intézmény is működik. A középiskolába más településekről Vasvárra bejárók száma folyamatosan csökken.

A város lakásainak szinte teljes hányada már rácsatlakozott a közműhálózatra. A lakásállomány 87,5%-a összkomfortos.

A népessé egészségügyi ellátása egyenletes a városban, akár a háziorvosi, akár a gyermekorvosi, akár a fogorvosi ellátást illetően. Az egész térségben működik a védőnői hálózat és a központi ügyelet, Vasvár városa rendelkezik mentőállomással is. A járásban élők kórházi és rehabilitációs ellátása a környező nagyobb települések (Szombathely, Zalaegerszeg, Körmend) egészségügyi intézményeinek feladatkörébe tartozik.

Gazdaság

A vállalkozási aktivitás nem túl jelentős a településen, az 1 lakosra vetített vállalkozások száma alapján Vasvár nem tartozik a megyei és a járási élvonalba.

A mezőgazdasági vállalkozások aránya kimagasló minden összevetésben, az őstermelők 2008-tól kötelező regisztrációja miatt nőtt meg ilyen mértékben. A feldolgozóipar nem jelentős a városban. Meghatározó jelentőséggel bír a kereskedelem és az építőiparba sorolható vállalkozások aránya. Magas az ingatlangazdálkodás és a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységbe sorolandó vállalkozások száma.

A város mezőgazdaságából kiemelendő a szarvasmarha-tartás és a broiler csirkekeltenés és értékesítés. Az iparon belül jelentős ágazati átrétegződés zajlott le, a korábbi fajsúlyos könnyűipar felmorzsolódott, helyébe a gépipar lépett az elsődleges ágazattá, a PNH Kft révén, mely a város legnagyobb termelőjévé vált. Ugyancsak kiemelendő a szolgáltatási szektorban tevékenykedő Hewlett-Packard vállalat.

2008 és 2010 között Vasvár relatív pozíciója nem romlott a gazdasági aktivitás tekintetben, a növekedési ütem megfelel az országos, regionális és megyei átlagnak. Arányaiban tovább erősödtek a méretstruktúrában belül a legkisebb vállalkozások és országos, regionális, megyei és járási összevetésben továbbra is jelentősebb Vasváron a 10-19 főt foglalkoztató vállalkozások szerepe. Vasváron nem jelentős a nagyfoglalkoztatók száma. 250 fő feletti létszámú vállalkozás a korábbi évekhez hasonlóan továbbra sem található a településen.

A szerteágazó attrakciók és diffúz vonzerők érvényesülése nem kellően hatékony a turizmus területén, de e téren megindult néhány program a városban. Vasvár gazdasági fejlesztésében kiemelkedő elem a turizmus fellendítése.

Vasvár város önkormányzata gazdálkodását az elmúlt években stabil pénzügyi folyamatok jellemezték a kedvezőtlen külső körülmények ellenére.

Környezetvédelem

A környezetszennyező, jelentős környezetterheléssel járó tevékenységek hiánya jellemző a városra, ami mindenképp erősségnek tekinthető. A város teljes körű közművesítése (kivéve a csapadékvíz

elvezető rendszer hiányát, aminek hatása jelentős) is elősegíti a környezetvédelmi szempontok érvényesítését, a természeti környezet megóvását.

A 8-as és a 74-es utak környezetterhelése, azon belül is kiemelten a zajterhelés problémája egyelőre még nem megoldott, az elkerülő szakaszok megépítésének tolódása miatt ezzel a problémával még évekig szembesül a város. A csapadékvíz elvezető hálózat további korszerűsítése szükséges, a hirtelen lezúduló esővíz komoly problémákat okoz. A dombvidékek mezőgazdasági területe erózió érzékeny.

Zöldfelület, környezet

A városban zöldfelületi rendszerről nem beszélhetünk mivel a szórványosan fellelhető közterületi zöldfelületek nem alkotnak egy egységes, gondozott, esztétikus településképi egységgé. Ez azonban nem értékelhető nagy problémaként egy ilyen léptékű kisvárosban, hiszen a belterület (a magánterületi zöldfelületeket is beleértve) zöldfelületi borítottsága igen magas, viszont a közterület zöldfelület strukturális elemei jelentősen befolyásolják a településképet, ezért azok minőségi fejlesztése szükséges. A városban nem található a mai kornak megfelelő játszótér, ezen középtávon mindféleképpen változtatni szükséges, ennek legjobb helyeül a sűrűbb beépítésű városközponti lakóterületek úsztatótelkei lennének, ahol akár a meglévő játszótér korszerűsítésével könnyen kezelhető lenne ezen problematika. A város legjelentősebb rekreációs zöldfelülete a Csónakázó és környéke, mely gyönyörű természet közeli állapotával nagy népszerűségnek örvend. A település külterületi részének jelentős része természetvédelmi oltalom alatt áll, melyek jelentősebb részét a Rába-Csörnóc ártéri, mély fekvésű területei, mely számos védett faj élőhelye.

Épített környezet

A város jelentősebb karakterformáló építészeti értékei a város központi részén találhatóak, melyek közül több (pl.: Dominikánus ház, Tretter ház) is turisztikai népszerűségnek örvend. A több mint 10 éves tudatos és kitartó városközpont rehabilitációs folyamatoknak köszönhetően alakult ki a mai szerethető városközpont, ahol érdemes egy körsétát tenni az épületek között. Az országos és helyi védelemre javasolt épületek megújításaiban jelentős előrelépések történtek, viszont ezen a téren is van még teendő és megkezdett úton haladva középtávra is meg vannak a célkitűzések, amik tovább növelhetik a városi terek településképi esztétikusabb megjelenését. Az épített környezet a városi létforma a helyi életközösségek szűkebb értelemben vett lokális életterei, mely megjelenésével és esztétikai minőségével pillanatképet adhat egy vendég, városba látogató számára, ezért annak tudatos formálására nem szabad sajnálni az energia befektetést, mert ismert, hogy annak jótékony hatása hosszútávon érzékelhető. Az épített környezetnek nem csak esztétikus, rendezett megjelenése meghatározó a városok életében, de azok energia felhasználásuk is, amire napjainkban a megváltozott klimatikus viszonyokra való tekintettel kiemelt figyelmet kell fordítani. Mindenkor feladatként jelentkezik a folyamatosan megújuló technikai környezetben az egyre szélesebb körben, egyre hatékonyabban alkalmazható megújuló energiaforrások átvegyék a szerepet a mai szemmel elavultnak korszerűtlennek tartott rendszerektől. Ezen a téren a város vezetése elkötelezett és helyzeti potenciálját előnyösen kihasználva folytatni kívánja a beruházásokat (pl.: intézmények energiahatékonyságának növelése, közvilágítás korszerűsítése stb.). Nem szabad megfeledkezni, hogy az intézményi fejlesztések mellett a magánszférát is ösztönözni szükséges a kívánt cél elérésének érdekében.

Közlekedés

A meglévő közlekedés hálózati elemek Vasvár tekintetében több előnyt, mint hátrányt jelentenek. A két (8-as és 74-es sz. főút) elsőrendű főutak a város elérhetőségét biztosítják. A tervezett jelentősebb gyorsforgalmi úthálózati elemek (M8 és M9) fejlesztései alapjaiban meghatározzák a város jövőjét, ezért azok mihamarabbi megvalósulásával elérhető jótékony multiplikátor hatásai révén akár már középtávon is jelentős eredményeket lehetne elérni. A várost elkerülő út megépítésére jelentős igény jelentkezik, mert a 74 sz. főút megnövekedett forgalma rossz hatással van a városra, viszont ismerve annak jelentős költségeit a beruházás egyelőre csak a településrendezési eszközök szintjén jelennek meg. A 2015. április 15-i miniszteri bejelentés alapján 2018-ig el kell indulni az M9-es autópálya Vasvár-Zalaegerszeg szakasz beruházásának. Az M9-M8 találkozási pontja Vasvár mellett lesz.

A város tömegközlekedési hálózata kielégítő, igényként fogalmazható meg a munkaerőpiaccal összehangolt közösségi közlekedési hálózat fejlesztése, kapacitás bővítése, kisbuszok üzemeltetése, a szomszédos települések igényeivel összehangoltan, valamint a buszpályaudvar fejlesztése, vagy annak áthelyezése. A tömegközlekedés alternatívája a kerékpáros közlekedés, ezen a téren jelentősek a fejlesztési igények, hiszen a városnak nincs kapcsolata az országos kerékpárút hálózattal és a városon belüli kerékpárúti elemei is kiépítetlenek, így ezen a téren már középtávon is szükségesek lennének a fejlesztések.

Közművek

Az elmúlt években megvalósult csatornahálózat kiépítésével a Város közművesztettsége megfelelőnek értékelhető, leszámítva a csapadék vízelvezető hálózat rendszer szintű hiányosságait. A csapadék vízelvezető hálózat hiányosságainak kezelése, a beruházás megvalósításának előkészítése és kivitelezés mihamarabbi megkezdése kiemelten kezelendő már középtávon is. A megújuló energiaforrások, a geotermikus potenciál szélesebb körű alkalmazásával kapcsolatos beruházásokat a megváltozott klimatikus viszonyokra és a költséghatékonyságra való tekintettel továbbra is prioritásként kell kezelni előnyben kell részesíteni.

Városrészek

Vasvár város szerkezetileg, városképi arculatában, karakterében és területhasználati jellemzői alapján 3 városrészből áll. E városrészek részletes elemzése a 2001-es és 2011-es Népszámlálás városrészi adatainak elemzése és összevetése alapján történt, rámutatva az adott városrészben meglévő legfontosabb demográfiai, társadalmi jellemzőkre, tendenciákra, a funkcióellátottságra, gazdasági jellemzőkre, bemutatva azon területeket, ahol a városrész városon belüli pozíciója, helyzete, ellátottsága erősséget vagy gyengeséget jelez és megjelölve azon fejlesztési lehetőségeket, amelyek elmozdulást jelenhetnek ezen állapotból.

1. ábra. Vasvár városrészeinek népesség megoszlása (2011)

(Adatforrás: KSH - Népszámlálás 2011)

A városrészek összehasonlítását az alábbi táblázat szemlélteti.

Városrész neve	Lakónépesség száma (fő)	Öregedési index (%)	Felsőfokú végzettségűek aránya (a 25 év feletti korosztályból) (%)	Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya (15-59 év közötti korosztályból) (%)	Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (%)
2001					
V1: Városközpont	1 677	103	13,0	30,4	-
V2: Városközponton kívüli terület	2817	99	5,5	31,7	-
V3: Kismákfa - Nagymákfa	177	200	5,7	30,0	-
2011					
V1: Városközpont	1510	241	14,1	32,4	39,5
V2: Városközponton kívüli terület	2689	187	10,4	31,7	48,1
V3: Kismákfa - Nagymákfa	186	177	9,9	27,2	46,5

1. táblázat. Városrészek összehasonlítása

(Adatforrás: KSH adatszolgáltatás)

Vasvár lakónépesség száma mintegy 300 fővel csökkent a két népszámlálás között eltelt időszakban. Jelentősebb népességvesztést a Városközpont és a Városközponton kívüli terület könyvelhetett el. A Kismákfa-Nagymákfa városrész népességszáma növekedett. Az egyes városrészek népességének korösszetétele drasztikus változáson ment keresztül, melyet jól szemléltet az öregedési index mutatószáma. Kedvezőbb folyamat e tekintetben csak a Kismákfa-Nagymákfa városrészben zajlott le köszönhetően a fiatal korcsoport számának növekedése okán. A felsőfokú végzettségűek arányának változása mindhárom városrészben kedvező folyamatot szemléltet. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya közel azonos értéke mutat a 10 évvel korábbi állapothoz viszonyítva.

	Lakó	Mezőgazdasági	Ipari, logisztikai	Kereskedelmi	Turisztikai	Közigazgatási	Egészségügy, oktatás, kultúra	Zöldfelületi	Közlekedési	Sport, rekreáció
V1: Városközpont										
V2: Városközponton kívüli terület										
V3: Kismákfa-Nagymákfa										

2. táblázat. Városrészi funkcióelemzés

2 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

2.1 VASVÁR VÁROS JÖVŐKÉPE

Az integrált településfejlesztési stratégia - a településfejlesztési koncepcióval és az Európa 2020 stratégiával összhangban - Vasvár város 2020-ig elérni kívánt fejlesztési céljait határozza meg.

2.1.1 Vasvár város jövőképe

A 2004 óta hatályos településfejlesztési koncepció két fejlesztési jövőképet, scenáriót vázolt fel. Az elmúlt 11 év folyamatainak tükrében szükséges megvizsgálni a felvázolt jövőképek megvalósulását, azok mai aktualitását és a hosszú távú jövőkép átgondolását szükség szerinti korrekcióját.

A Szenárió I. – Vasvár logisztikai csomópont - az M8-as gyorsforgalmi úttá kiépítéséhez és az M9-es gyorsforgalmi út megépítéséhez, olyan külső tényezők kedvező hatásaira épített fel egy víziót – ez természetesen ma is a legideálisabb elérendő állapotot vázolja fel -, melyre a városnak szinte semmi ráhatása nincsen. A gyorsforgalmi utak nyomvonala még 11 év után sem ismertek pontosan, így a területrendezési és a települések településrendezési eszközei sem tartalmazzák a végleges nyomvonalakat. Ezen úthálózati fejlesztések természetesen mindenféleképpen felpeszditենék a régió életét, és esetlegesen Vasvárt szerencsésen érintő nyomvonallal Vasvár is előnyösebb helyzetbe kerülhetne. Ez a vízió az elmúlt 11 év tükrében és az úthálózati elemek jelentős forrásszükséglet állami hozzárendelése szükséges. A 2015. április 15-i miniszeri bejelentés alapján 2018-ig el kell indulni az M9-es autópálya Vasvár-Zalaegerszeg szakasz beruházásának. Az M9-M8 találkozási pontja Vasvár mellett lesz. Amennyiben a gyorsforgalmi utak megvalósításai váratnak még magukra, abban az esetben ez a scenárió ideális jövőkép marad.

A Szenárió II. – Jó itt lakni – inkább a belső erőforrásokra építkező realisabb jövőképet vázol fel az alábbiak szerint:

„A másik forgatókönyv (Szenárió II.) lényege, hogy a város vezetése kevésbé bizza magát a külső tényezők befolyására, nagyobb hangsúlyt fektet meglévő értékeinek megóvására, a természeti és épített környezeti adottságok kihasználására. Természetesen örömmel fogad minden javító, munkahelyteremtő, fejlesztő kezdeményezést, és a napi problémákat igyekszik a lakosság és a vállalkozások igényeinek megfelelően, anyagi lehetőségeihez mérten a lehető legjobban megoldani. A város döntéshozói bíznak a „védve-megőrizve” típusú fejlesztés lépcsőjén való folyamatos emelkedésben, valamint a tágabb környezet gazdasági fellendülésének begyűrűző hatásában. A gyorsforgalmi úthálózat kiépüléséből adódó lehetőségek kihasználása és a város tradicionális adottságainak egymás mellé rendelése a döntéshozatal vezérfonala. Vasvár adottságai az urbánus, kertvárosi, motorizált életforma számára biztosítanak megfelelő feltételeket. Az önkormányzat szándéka szerint ezt szükséges az intézményi ellátórendszer folyamatos fejlesztésével még vonzóbbá és komfortosabbá varázsolni. Alapvető prioritás: a meglévő értékek védelme, a kisvárosi életminőség javítása.”

A Város a településfejlesztési koncepció jóváhagyása óta eltelt 11 évben jelentős előrelépést tett a jövőkép elérésének érdekében, de az abban megfogalmazottak nem teljes körűen valósultak meg, ezért az alábbiakban felsorolt, a koncepcióban szereplő intézkedések megvalósulására, előmozdítására kiemelt figyelmet kell fordítani az elkövetkezendő középtávú időszakban:

- értékvédelmi rendszer működtetése, helyi főépítész alkalmazásával;
- lobbizási tevékenység az M8 és M9 gyorsforgalmi autópályák város számára kedvező nyomvonaltervért;
- közterületeinek környezetminőségét fásítási program;
- parkolási rendelet;

- tájgondnokság megszervezése;
- a szálláshelyek, az étkezési lehetőségek, a szőlészet és a borkultúra, a vallási turizmus, a vízi turizmus, a gyógy- és rekreációs turizmus, a kerékpáros turizmus intézményeinek és infrastruktúrájának összehangolt fejlesztése;
- képzett fiatalok elvándorlásának megakadályozására átfogó programot kell készíteni;
- kezdő kisvállalkozások támogatására programot kell kidolgozni;
- fel kell értékelni a természeti környezet adottságait, megteremteni a védelmükkel összeférhető gazdasági hasznosítás lehetőségét.
- előrelépés szükséges a gyermekintézmények fejlesztése területén
- a középfokú oktatás, képzés erősítése szükséges
- helyi munkaerőpiac bővítése szükséges
- lépéseket kell tenni a népesedési folyamatok pozitív irányba történő elmozdítása
- gazdasági befektetések ösztönzése szükséges (hazai és külföldi tőkebefektetések)
- idősök ellátására épülő gazdaság fejlesztése

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia az alábbi hosszútávú jövőképet fogalmazza meg, mely aktualitása még az elkövetkezendő időszakban is megvan:

„Jó itt lakni”

Az új kihívások között versenyképes, stabil gazdálkodású, járási szerepkört ellátó vonzó kisvárossá válni, ahol a lakosság számára magas életminőséget biztosít a magas arányú foglalkoztatottság, a rendezett épített -, és a megóvott természeti környezet és a gazdag kulturális, közösségi élet.

2.1.2 Átfogó célok

A jövőkép elérés érdekében Vasvár város Integrált településfejlesztési stratégiája (továbbiakban: ITS) az alábbi átfogó fejlesztési célt jelöl ki, mely még a mai napig aktuális:

A településfejlesztési koncepció hosszú távú céljaiból hosszú távon három, a koncepcióval teljes mértékben összefüggő átfogó cél rajzolódik ki - figyelembe véve a koncepcióban meghatározott részben vagy nem megvalósult korábbiakban részletezett intézkedésekre -.

I. Gazdaság: Vasvár város kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági fejlődésnek elősegítése a foglalkoztatás és a szolgáltató rendszer bővítésével és a gazdaság teljesítőképességnek javításával

Vasvár jelentős műemléki, régészeti, történeti emlékekkel rendelkezik, melyhez egy rendkívül változatos, természeti értékekben gazdag tájkarakter kapcsolódik. Ez a történelmi és természeti adottság, kiegészülve a termálvíz potenciál adta lehetőséggel és a már meglévő turisztikai programokkal, a rekreációs célú parkerdőkkel kedvező turisztikai környezetet eredményez, mely hosszú távú fejlődést biztosíthat a város számára. Az idegenforgalom jövedelemtermelő képességében és munkahelyteremtő hatásában rejlő potenciál nagyban fogja meghatározni Vasvár gazdasági fejlődési pályáját. A gazdaságélénkítés elsődleges feltétele a gazdaságfejlesztés infrastrukturális hátterének stabil kiépítése, mint a célzott szakemberképzés, a gazdasági és iparterületek fejlesztése, az újonnan induló vállalkozások támogatása, és a helyi vállalkozások bevonásával megvalósuló programszervezés. Az egészséges gazdaságfejlődés egyik pillére a gazdaság megfelelő mértékű diverzifikációja, kiegészülve a helyi kutatás-fejlesztés támogatásával és innováció

előmozdításával. A város kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági fejlődésének további fontos alapja a városi rangnak megfelelő magas életminőség feltételeinek megteremtése és fenntartása.

II. Társadalom: Vasvár népességének megtartása, kötődésének erősítése, oktatás-munkahely kínálat optimalizálása. A társadalmi szolidaritás növelése, szociális ellátórendszer fejlesztése.

A lakosságszám csökkenésének megállítása, a népesség kedvezőtlen korösszetételének megváltoztatása, az elvándorlás megállítása és visszafordítása Vasvár egyik legfontosabb feladata a jövőre nézve. A lakosságszám megtartásához a lakossági szolgáltatások folyamatos fejlesztése és a polgárosodás erősítése elengedhetetlen folyamat, mint ahogy a szociális támogató és ellátórendszer fejlesztése is. A Vasvárhoz való kötődés, a társadalmi szolidaritás erősítése, a társadalmi integráció mentén, a helyi oktatási és kulturális funkciók fejlesztésével valósítható meg.

III. Épített- és Természeti környezet: Vasvár város szerves fejlődése, kompakttá válása, olyan belső és megújuló erőforrásokra támaszkodva, amelyek fenntartható módon elégitik ki a népesség megtartását, biztosítva az élhető környezetet és a táji-természeti, épített értékek hosszú távú megőrzését.

A város jelentős építészeti múlttal rendelkezik, mely településképet jelentősen meghatározó műemléki és helyi védelemre javasolt épületei, valamint a jelentősebb intézmények épületei is jellemzően a városközpontban találhatóak. A korábbi fejlődési dinamika az elkövetkezendő középtávú időszakra is prognosztizálható, azaz továbbra sem várható működő tőke tömeges beáramlása, valamint tömeges betelepülés, mely jelentős beruházásokat generálna a városban és környékén, és előreláthatólag a város jövőjét jelentősen meghatározó M8 és M9-es gyorsforgalmi úthálózati fejlesztések sem valósulnak meg középtávon. Mindenféleképpen indokolt az ipari területek helykínálatának átgondolt és megalapozott bővítése és a több évtizede tudatos városközponti fejlesztések folytatása. A városvezetése továbbra is eltökélt a megújuló energiaforrások alkalmazására, melynél a jelentős geotermikus potenciál jó alapot adhat a középtávú további fejlesztésekhez (pl.: intézmények gépészeti rendszerének megújítása). A város kompakttá válási folyamatának elkerülhetetlen elemei a csapadékvíz elvezetési rendszer mihamarabbi kiépítése, a zöldfelületek-, és a városi és az országos hálózatra rácsatlakozást biztosító kerékpárutak fejlesztései.

2.2 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Vasvár város 2020-ig elérendő, középtávú stratégiai célkitűzései egyrészt városi szintű tematikus célokat, másrészt városrészi szintű területi célokat foglalnak magukban, melyek maximálisan kapcsolódnak a hosszú távú jövőképhez az alábbiakban bemutatottak alapján. A megfogalmazott célok és beavatkozások teljes mértékben a megalapozó vizsgálatban feltárt erősségekre építve, a beazonosított problémák megoldását célozzák.

A stratégia összeállításának alapjául a 2004-ben elfogadott településfejlesztési koncepciójának ma is aktuális hosszú távú célkitűzései - az abban megfogalmazott hiányosan megvalósult elemekre fókuszálva -, valamint az IVS elképzelései szolgáltak, a korábbi irányokkal összhangban, új rendszerbe foglalva – a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendeletben meghatározott tartalmi követelményekkel kiegészítve – határozza meg Vasvár középtávú fejlesztési célkitűzéseit, és az azok megvalósításához szükséges stratégiai beavatkozásokat.

A város új fejlesztési dokumentumának készítésében, a célkitűzések megalkotásában a Polgármesteri Hivatal egyes irodái mellett a munkacsoportok és a partnerségi csoportok is részt vettek.

A Településfejlesztési Konceptió Vasvár jövőképe 2 scenáriót vázolt fel, melyek közül a 2.-nak van relevanciája napjainkban és középtávon is. Azok megvalósítása érdekében 3 fő tématerülethez – gazdaság, épített- és természeti környezet, társadalom – 3 átfogó és 11 középtávú tematikus cél kapcsolható, amelyek eléréséhez 47 db tematikus rész cél tartozik, melyek maguk a programok és intézkedések.

2.2.1 Tematikus célok

A tematikus célok a középtávú városfejlesztési célok mentén kerültek meghatározásra, amelyek főbb beavatkozási területei a gazdaság, az épített- és természeti környezet és a társadalom javítása. A tematikus célok rendszerét az alábbi táblázat foglalja össze:

GAZDASÁG			
HOSSZÚTÁVÚ CÉLOK	KÖZÉPTÁVÚ TEMATIKUS CÉLOK	KÖZÉPTÁVÚ TEMATIKUS RÉSZCÉLOK (PROGRAMOK, INTÉZKEDÉSEK)	
Vasvár város kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági fejlődésnek elősegítése a foglalkoztatás és a szolgáltató rendszer bővítésével és a gazdaság teljesítőképességnek javításával	T1 Gazdaságélénkítés infrastrukturális fejlesztéssel	TR1	Célzott szakemberképzés (a helyi igényekkel összhangban) helyben vagy a megye iskoláival történő együttműködésben;
		TR2	Az elektronikus távmunka előmozdítása
		TR3	Gazdasági és iparterületek fejlesztése, a természetvédelmi területek korlátozó tényezőjének figyelembevételével (az északi fejlesztési területek vonatkozásában);
		TR4	Az újonnan induló vállalkozások támogatása
		TR5	Helyi vállalkozók bevonásával programszervezések
	T2 Idegenforgalom jövedelemteremtő képességének és munkahelyteremtő	TR6	Turizmusfejlesztés, turisztikai programok szervezése (attrakciók szervezése, háttér infrastruktúra fejlesztése)
		TR7	A helyi attrakciók fejlesztésével és a térségi programok rendszerbe állításával növekvő turisztikai kereslet;

	hatásának növelése	TR8	Marketingtevékenység erősítése
		TR9	Önkormányzati ingatlan állomány hasznosítása szálláshelyként
		TR10	Értéktár népszerűsítése
	T3 Városi rangnak megfelelő, a magas életminőség feltételeinek megteremtése	TR11	Közszolgáltatások működtetése, feltételei színvonalának fejlesztése
		TR12	Kulturális intézmények programok fejlesztése
		TR13	Közösségfejlesztő programok
	T4 Gazdasági diverzifikáció előmozdítása, valamint a K+F és innováció támogatása, a helyi egészségturizmus fejlesztése	TR14	Mezőgazdaságban feldolgozás bővítése;
		TR15	Az időskre épülő szolgáltató-gazdaság bővítése;
		TR16	Az innovációs kezdeményezések támogatása, ösztönzése, ehhez kapcsolódó oktatási és kutató bázis létrehozása, fejlesztése;
		TR17	Déli kiettségű domboldalok alkalmasak a gyümölcsstermesztésre
		TR18	A tájfenntartást és az erőforrások megőrzését biztosító, a hazai és a helyi biológiai alapokra támaszkodó gazdálkodás, kiemelten az ökológiai gazdálkodás térnyerésének elősegítése;
		TR19	Üvegházi zöldségtermesztés meghonosítása a nem ártéri területeken;
	TR20	Helyi vegyszermentes élelmiszertermékek előállításának ösztönzése	
ÉPÍTETT- ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET			

HOSSZÚTÁVÚ CÉLOK	KÖZÉPTÁVÚ TEMATIKUS CÉLOK	KÖZÉPTÁVÚ TEMATIKUS RÉSZCÉLOK (PROGRAMOK, INTÉZKEDÉSEK)	
Vasvár város szerves fejlődése, kompakttá válása, olyan belső és megújuló erőforrásokra támaszkodva, amelyek fenntartható módon elégítik ki a népesség megtartását, biztosítva az élhető környezetet és a táji-természeti, épített értékek hosszú távú megőrzését.	T5 A helyi értékek, a városi környezet védelme, a városrészek harmonikus fejlesztése	TR21	Történelmi emlékhelyek látogatóbarát fejlesztése;
		TR22	A magasabb rendű jogszabályok által lehetőségként biztosított településképi (bejelentési, véleményezési és kötelezési) helyi rendeletek megalkotása és főépítész irányításával azok alkalmazása
		TR23	További parkolók létesítésével csökkenthető a Városközpont telítettsége
		TR24	A kertés, volt zártkerti területek tájhasználati konfliktusainak kezelése
	T6 Vasvár város infrastruktúra rekonstrukciója, fejlesztése	TR25	Nyomvonalas jellegű közmű infrastruktúra hálózatának bővítése, rekonstrukciója, fejlesztése.
		TR26	Városon belüli és az országos kerékpár úthálózatra való becsatlakozást biztosító kerékpár úthálózat fejlesztése, kerékpár tárolók kialakítása
		TR27	Közúthálózat, rekonstrukciója, fejlesztése.
		TR28	Zöldfelületek-, további rekreációs fejlesztések, játszótér építése, fásítás;
		TR29	Buszvégállomás áthelyezése, fejlesztése, felújítása
		TR30	Gyalogos közlekedési közterületek fejlesztése;
	T7 Energiahatékony városüzemeltetés	TR31	Intézmények világosítás és egyéb korszerűsítéseivel jelentős energia megtakarítást lehet elérni;
		TR32	Megújuló energiaforrások további lehetőségeinek kihasználása
		TR33	Közvilágítás általános minőségi és mennyiségi javítása;

TÁRSADALOM			
HOSSZÚTÁVÚ CÉLOK	KÖZÉPTÁVÚ TEMATIKUS CÉLOK	KÖZÉPTÁVÚ TEMATIKUS RÉSZCÉLOK (PROGRAMOK, INTÉZKEDÉSEK)	
Vasvár népességének megtartása, kötődésének erősítése, oktatás-munkahely kínálat optimalizálása. A társadalmi szolidaritás növelése, szociális ellátórendszer fejlesztése.	T8 A polgárosodás erősítése, lakossági szolgáltatások folyamatos fejlesztése a népesség megtartása (megújuló ember, megújuló közösség)	TR34	Megújult kulturális intézményekben rejlő lehetőségek, a kulturális kínálat bővítése;
		TR35	a fiatalok helyben maradását elősegítő lehetőségek fejlesztése; pályakezdők számára alkalmas támogatott városi kislakás-kínálat kialakítása
		TR36	A munkaerőpiaccal összehangolt közösségi közlekedési hálózat fejlesztés, kapacitás bővítése, kisbuszok üzemeltetése, a szomszédos települések igényeivel összehangoltan;
	T9 Oktatási és kulturális funkciók erősítése, a versenyképes tudás kialakítása és fenntartása	TR37	Civil szervezetek - Képzéssel és konkrét vállalásokkal fejleszteni
		TR38	Felnőttképzési projektek
	T10 Társadalmi integráció erősítése	TR39	Helyi vállalkozók bevonása a közösségépítésbe
		TR40	Identitás erősítése
		TR41	Városmárka építése
		TR42	Természeti környezetünk Épített örökségünk tudatosítása az óvodáskortól, az identitás erősítése
		TR43	Civil koordinátor megbízása, aki összefogja a szervezeteket

	T11 Szociális ellátó és támogató rendszer fejlesztése	TR44	Egészséges életmód elterjesztése, sportolás-mozgás ösztönzése, aktív szabadidős programok, rendezvények szervezése és korszerű táplálkozási ismeretek (diabetikai programok) oktatása és elterjesztése
		TR45	Hátrányos helyzetű munkaerő foglalkoztatásának ösztönzése
		TR46	A gyermekintézmények minőségi fejlesztése;
		TR47	Önkormányzati bérlakásprogram

3. táblázat. Tematikus célok rendszere

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24	T25	T26	T27	T28	T29	T30	T31	T32	T33	T34	T35	T36	T37	T38	T39	T40	T41	T42	T43	T44	T45	T46	T47				
Városközpont	Általános	Általános	Általános	Közepes	Közepes	Erős	Erős	Közepes	Erős	Általános	Erős	Erős	Általános	Általános	Erős	Általános					Erős	Közepes	Erős		Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős					
Városközponton kívüli területek	Általános	Általános	Erős	Közepes	Általános	Erős	Erős	Közepes	Általános	Általános	Általános	Általános	Általános	Általános	Általános	Általános	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	
Kismákfa és Nagymákfa					Általános	Erős	Erős	Erős		Általános	Általános	Általános	Általános	Általános	Erős	Általános		Erős	Erős	Erős	Erős	Erős			Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős	Erős

Erős kapcsolat – a városrész területén kiemelten érvényesíthető cél (prioritás)
Közepes kapcsolat – a városrész területén fokozottabban érvényesíthető cél
Általános kapcsolat – az egész várost érintő fejlesztések (hálózatos projektek),
Nincs kapcsolat

4. táblázat. Kapcsolatrendszer a városrészek és a tematikus részcélok között

Tematikus célok leírásai:T1 Gazdaságélénkítés infrastrukturális fejlesztéssel

A gazdaságélénkítés egyik alapja a helyi igényeket figyelembe vevő célzott szakemberképzés helyben vagy a megyei iskolákkal történő együttműködésben való megvalósítása. A szükséges infrastrukturális feltételek kiépítésével az elektronikus távmunka terjedése is gazdaságélénkítő hatással bír. A gazdaság élénkítéséhez, felpezsdítéséhez elengedhetetlen a megfelelő számú és minőségű gazdasági terület megléte. Kiemelt szempont az újonnan induló vállalkozások támogatása is és a már meglévő vállalkozások programszervezése, mely a gazdaság élénkítése mellett jelentős társadalmi hatásokkal is bír.

T2 Idegenforgalom jövedelemteremtő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése

Az idegenforgalom jelentős növekedéséhez a turisztikai programok szervezése, helyi és térségi attrakciók fejlesztése, a marketingtevékenység erősítése és a helyi identitás erősítése szükséges. Az akut szálláshiány az önkormányzati ingatlanállomány egy részének szálláshelyként való hasznosítása szükséges.

T3 Városi rangnak megfelelő, a magas életminőség feltételeinek megteremtése

Vasvár kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági fejlődésének egyik sarokköve a városi rangnak megfelelő magas életminőség feltételeinek a megteremtése. Ez biztosítható a közszolgáltatások színvonalas működtetésével, a kulturális intézmények programfejlesztésével, közösségfejlesztő programok kialakításával.

T4 Gazdasági diverzifikáció előmozdítása, valamint a K+F és innováció támogatása, a helyi egészségturizmus fejlesztése

A gazdasági diverzifikáció a modern és stabil gazdasági rendszer egyik ismérve. Ezt szolgálhatja a mezőgazdasági szektor feldolgozásának bővítése pl. üvegházi zöldségtermesztés vagy gyümölcsstermesztés kialakításával, biológiai lapokon nyugvó ökológiai gazdálkodás bevezetésével. A bővülő mezőgazdasági termelés bázisán modern feldolgozó kapacitások is kialakíthatóak, melynek részét képezheti helyi vegyszermentes élelmiszertermékek előállításának ösztönzése is. A terciér szektor fejlesztése az idősekre épülő szolgáltató gazdaság bővítésével is megvalósítható. Az innovációs kezdeményezések támogatása, ösztönzése, ehhez kapcsolódó oktatási és kutató bázis létrehozása a helyi gazdaságfejlesztés előmozdítójaként funkcionálhat.

T5 A helyi értékek, a városi környezet védelme, a városrészek harmonikus fejlesztése

Az épített- és természeti környezet tudatos védelme és esztétikus, harmonikus fejlesztése komplex külön szakember alkalmazását megkívánó tevékenység, ami felsőbbrendű jogszabályok keretei között végezhető. A városban számos műemléki védettségű és helyi védelemre javasolt épület található, melyek alapjaiban meghatározzák a város településképét, ezért azok fejlesztései, magújulásai kiemelt feladatként jelentkeznek a város életében, valamint feladat még a város célkitűzéseit szolgáló beruházás jellegű fejlesztések (pl.: új iparterületek kijelölése, intézmények fejlesztései stb.) komplex, tudatos előkészítései.

T6 Vasvár város infrastruktúra rekonstrukciója, fejlesztése

A város nyomvonalas létesítmények szempontjából ellátottnak tekinthető, ezen a téren fejlesztési igényként jelentkezik a felszíni csapadékvíz elvezető rendszer mihamarabbi fejlesztése, valamint az országos kerékpár-úthálózatra való becsatlakozást biztosító kerékpár-úthálózat fejlesztései, valamint a kerékpártárolók kialakítása. A város életében jelentős szerepet töltenek be a zöldfelületek, és a

rekreációs területek, melyek tekintetében hiányosságok tapasztalhatóak a Városközpontjában és környékén. Ezek fejlesztései a város lakóinak, használóinak közérzetjavításának célját szolgálják, valamint ezáltal a város közterületinek is esztétikusabb megjelenése lesz.

T7 Energiahatékony városüzemeltetés

Napjaink egyik legnagyobb kihívása az energiahasználat lehetőségekhez mérten való racionalizálása, a megújuló energiák előnyben részesítése. Az energiahasználat legjelentősebb szinterei az épített környezet centrumai a városok, ezért a város vezetőinek fel kell térképezni a helyi potenciálokból adódó lehetőségeket és azok maximális kihasználása már középtávon is prioritást kell, hogy élvezzenek. Vasvár város jelentős előrelépéseket tett a környezettudatosság tekintetében az elmúlt években megvalósult intézményi, valamint a geotermikus (mely a termásvíz távhőellátásban való alkalmazását eredményezi) beruházások által, melyek jelentősen növelik a város kitettségét és csökkentik a külső tényezőktől való függőségét. A megkezdett úton haladva a város további fejlesztései szükségesek a közvilágítás és az intézmények energiahatékonyságának növelése-, valamint a geotermikus potenciál maximális kihasználásával, annak további alkalmazása tekintetében.

T8 A polgárosodás erősítése, lakossági szolgáltatások folyamatos fejlesztése a népesség megtartása (megújuló ember, megújuló közösség)

A népesség megtartása a város egyik legfontosabb feladata. Ezt a célt szolgálja a fiatalok helyben maradását elősegítő lehetőségek fejlesztése és a pályakezdők számára alkalmas támogatott városi kislakás-kínálat kialakítása. A lakossági szolgáltatások fejlesztésének részeként a megújult kulturális intézményekben rejlő lehetőségek, a kulturális kínálat bővítése a polgárosodás folyamatát erősítik.

T9 Oktatási és kulturális funkciók erősítése, a versenyképes tudás kialakítása és fenntartása

A modern társadalmi lét és gazdaság egyik alapja a versenyképes tudás kialakítása és fenntartása. Ezen cél érdekében felnőttképzési projektek indítása válna szükségessé. Az oktatási és kulturális funkciók erősítése a civil szervezetek aktív bevonása válik még inkább megalapozottabbá.

T10 Társadalmi integráció erősítése

A társadalmi integráció a helyi vállalkozók bevonásával végzett programszervezéssel, a helyi identitás erősítésével, az értéktár népszerűsítésével, közösségfejlesztő programok megvalósításával, a neveléshez, oktatáshoz kapcsolódó fiatal kori identitáskép erősítéssel és hatékony közösségi szervezéssel (civil koordinátor) valósítható meg sikeresen.

T11 Szociális ellátó és támogató rendszer fejlesztése

A szociális ellátó és támogató rendszer fejlesztése népességmegtartó hatással bír. A gyermekintézmények minőségi fejlesztése a fiatal társadalmi csoportok helyben maradását segíti elő, ezzel is hozzájárulva a város kedvezőbb korszerkezetének kialakulásához. Az egészséges életmód elterjesztése, sportolás-mozgás ösztönzése, aktív szabadidős programok, rendezvények szervezése és korszerű táplálkozási ismeretek (diétetikai programok) oktatása a megelőzést hivatott szolgálni. A támogató rendszer részeként az önkormányzati bérlakás program elindítására és a hátrányos helyzetű munkaerő foglalkoztatásának ösztönzésére lenne szükség.

A célrendszer meghatározásánál a funkcionális várostérség-központi szerepkörből adódó problémák, lehetőségek és feladatok feltárása megtörtént, a kialakított célrendszer egyaránt szolgálja a város és

vonzáskörzete integrált fejlesztését, részben az ehhez kapcsolódó közös beavatkozások megvalósításával, valamint a városban megvalósítandó, de térségi hatású intézkedések révén. Az együttműködés tekintetében meghatározásra kerültek azon kiemelt területek, ahol közös fellépéssel lehet térségi szinten hatékony és fenntartható, a várostérség (ill. járás) egésze szempontjából előremutató eredményeket elérni, mind a társadalmi, mind a gazdasági, mind a környezeti, mind az intézményi területeken. Mindez az egész térség népességmegtartó erejének javítását, a funkcionális kapcsolatok erősödését és a gazdasági versenyképesség, kooperáció javulását segítheti térségi szinten és az egyes települések esetében egyaránt.

2.2.2 Területi célok

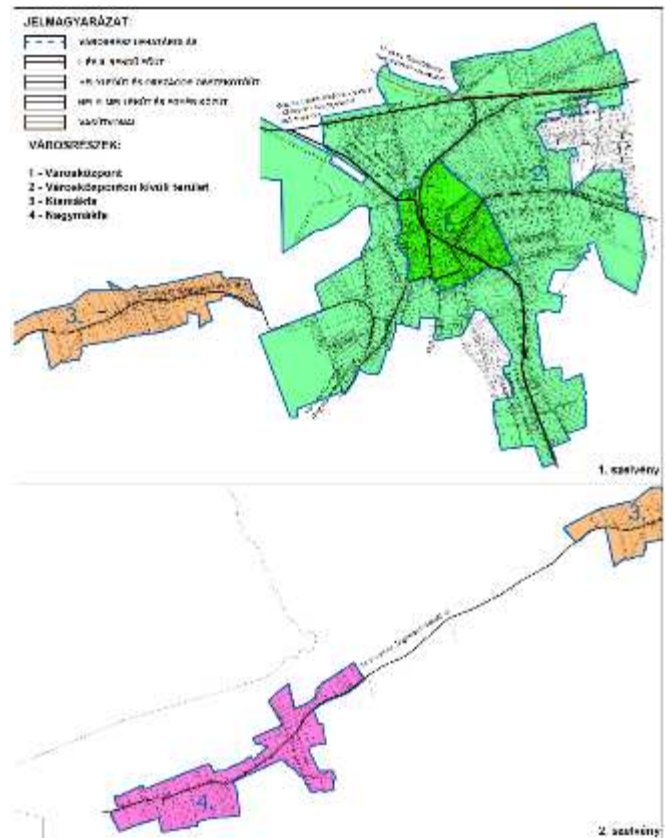
A középtávú területi célok a városrészek céljaival összhangban kerültek meghatározásra. A célok definiálásánál figyelembe vettük az egyes területi egységek gazdasági, társadalmi jellemzőit és funkcióit egyaránt (lásd: 1. fejezet városrészek és funkciók összefoglaló táblázata).

2. térkép. VASVÁR VÁROSRÉSZEI

V1: Városközpont

V2: Városközponton kívüli területek
(külterületeket is beleértve)

V3-4: Kismákfa és Nagymákfa

V1 Városközpont városrész területi célok

Ezen városrész a város és a járás lakóinak mindennapjait meghatározó közigazgatási, oktatási, egészségügyi és kulturális intézményeinek helyt adó a város súlypontjában lévő, a főutak keresztezésének környezetében elterülő terület egység, ahol a településképet meghatározó jelentős építészeti értékek is megtalálhatóak. A városrészben az alábbi célok fogalmazhatóak meg a korábbi munkarészben elkészült SWOT analízisben foglaltak alapján:

- az országos és helyi védettségű és jelentőségű védett épületek további látogatóbarát fejlesztései (pl.: Dominikánus ház, Tretter ház, volt magtár, Nagyboldogasszony templom, volt zárda épület), ezzel erősítve a város funkcionális kínálatát, településképi megjelenését és turisztikai vonzerejét;

- Intézmények rekonstrukciója, energiahatékony fejlesztései;
- parkoló hiány enyhítése további parkolók kialakításával;
- csapadékvíz elvezető hálózat kiépítése;
- kulturális és közösségépítő programok és oktatások, konferenciák szervezése;
- közvilágítás megújítása;
- kerékpár úthálózat fejlesztése, kerékpártárolók kialakítása, kerékpározhatóvá tétel;
- Városi és izraelita temető felújítása, fejlesztése (pl.: ravatalozó fedett búcsúztató tér kialakítása);
- zöldterületi fejlesztések, játszótér építése, fásítás;
- a munkaerőpiaccal összehangolt közösségi közlekedési hálózat fejlesztés, kapacitás bővítése, kisbuszok üzemeltetése, akár a szomszédos települések igényeivel összehangoltan;
- inkubátorház kialakítása;

V2 Városközponton kívüli városrész területi célok

A területi egység magába foglalja a város városközponton kívüli belterületi városrészeit és a külterületi részeket. A belterületi részei jellemzően a beállt kertvárosias lakóterületekből és a főutak menti gazdasági területekből tevődik össze, külterületi részeihez tartoznak a volt zártkerti-, erdő-, mezőgazdasági- és volt majorsági területek. A városrészben az alábbi célok fogalmazhatóak meg a korábbi munkarészben elkészült SWOT analízisben foglaltak alapján:

- iparterületek fejlesztése;
- a termálstrand fejlesztése;
- a Csónakázó tó és a Szentkút rekreációs területinek bővítése, felszereltségének bővítése (pl.: felnőtt játszótér);
- csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése;
- KNEIPP útvonalhoz kapcsolódó, aktív turizmust erősítő beruházás a volt Lőtér területén;
- üvegházi zöldségtermesztés meghonosítása a nem ártéri területeken ("káposztáskert" Mártírok útja, Polgármesteri hivatal mögötti részen a távhővezeték tervezett nyomvonal mentén),
- a természeti és táji értékekre alapozott turizmus fejlesztése (pl.: Rába kikötő, György major vízi turizmust támogató fejlesztése);
- geotermikus potenciál további alkalmazási lehetőségeinek feltárása;
- ökológiai gazdálkodást elősegítő intézkedések (szőlőhegyek revitalizálása, során gyümölcsfák telepítése, déli kitettséű domboldalak alkalmasak a gyümölcsstermesztésre);
- termelői piac – vásártér kialakítása;
- biogáz üzem létesítése - jelentős állatállomány megléte;
- keleti iparterületeket feltáró elkerülő út megépítése, mely a városközpontot is jelentősen tehermentesítené;
- Római sánc járhatóvá tétele;
- a munkaerőpiaccal összehangolt közösségi közlekedési hálózat fejlesztés, kapacitás bővítése, kisbuszok üzemeltetése, akár a szomszédos települések igényeivel összehangoltan;
- zöldterületi fejlesztések, játszótér építése, fásítás;

- helyi piac fejlesztése (közművesítés, alap és tetőépítés, nyilvános illemhely)

V3-4: Kismákfa és Nagymákfa

A település részei egyre inkább integráns részét képezik Vasvárnak, és a területeken a fejlődés, a lakónépesség számának növekedése várható. A fejlődés egyik generálója a nyugalom és az értékes természeti környezet, amelyet részben éppen a településrészek zsákfalú jellege biztosít. A városrészben az alábbi célok fogalmazhatóak meg a korábbi munkarészben elkészült SWOT analízisben foglaltak alapján:

- Nagymákfa orvosi rendelő és turistaház felújítása („kultúr pajta”);
- Kismákfa orvosi rendelő felújítása;
- csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztése, kiépítése;

2.3 A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

A területi és tematikus célok együttesen segítik elő a településfejlesztési koncepcióban felvázolt átfogó célok és a tervezett jövőkép elérését. A következő táblázat összefoglalóan mutatja be a tematikus és területi célok közötti összefüggéseket.

		V1	V2	V3
T1	Gazdaságélénkítés infrastrukturális fejlesztéssel			
T2	Idegenforgalom jövedelemteremtő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése			
T3	Városi rangnak megfelelő, a magas életminőség feltételeinek megteremtése			
T4	Gazdasági diverzifikáció előmozdítása, valamint a K+F és innováció támogatása, a helyi egészségturizmus fejlesztése			
T5	A helyi értékek, a városi környezet védelme, a városrészek harmónikus fejlesztése			
T6	Vasvár város infrastruktúra rekonstrukciója, fejlesztése			
T7	Energiahatékony városüzemeltetés			
T8	A polgárosodás erősítése, lakossági szolgáltatások folyamatos fejlesztése a népesség megtartása (megújuló ember, megújuló közösség)			
T9	Oktatási és kulturális funkciók erősítése, a versenyképes tudás kialakítása és fenntartása			
T10	Társadalmi integráció erősítése			
T11	Szociális ellátó és támogató rendszer fejlesztése			

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs vagy gyenge kapcsolat

5. táblázat. Tematikus és területi célok közötti összefüggés

3 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

3.1 A STRATÉGIAI CÉLOK ÉS PROJEKTEK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek illetve programok) indikatív listáját, amelyek a célok eléréséhez szükségesek. Az ITS operatív jellege nem jelenti ugyanakkor azt, hogy annak kidolgozottan és részletekbe menően vagy akár, hogy teljes körűen kellene tartalmaznia a kitűzött céljai elérése érdekében megvalósítandó projekteket. Fontos azonban annak szem előtt tartása, hogy a stratégia céljaihoz kapcsolódóan a megvalósítás fázisában reális lehetőség legyen konkrét projektek megvalósítására és hogy az előkészítettség különböző fázisaiban levő projektelképzelések egymáshoz optimálisan illeszkedve a lehető leghatékonyabban szolgálják a stratégia céljainak elérését. Az ITS során az alábbi projekt típusokat azonosítottuk:

- A **kulcsprojektek** azok a tervbe vett fejlesztések, amelyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemezően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. A kulcsprojekt nem feltétlenül integrált projekt, célszerű azonban, ha a kulcsprojekthez további, projektek kapcsolódnak.
- A **hálózatos projekt** több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, valamint a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik. A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van.
- Az **akcióterületi projektek** egymással szinergikus hatást fejtenek ki az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen. Az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését. A projektek az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra, és volumenük, valamint várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.
- **Egyéb projektek:** a fenti kategóriákba nem tartozó, egyéb tervezett fejlesztések, amelyek egy adott városrész vagy a város egésze számára lényegesek.

Az egyes projektek, projektcsomagok és tematikus célok kapcsolatát az alábbi ábra szemlélteti:

3.2 KULCSPROJEKTEK

Vasvár város 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó kulcsprojektjei több típusú beavatkozást tartalmaznak és több tematikus célhoz is illeszkednek.

3.2.1 Az ipari telephelykínálat mennyiségi és minőségi fejlesztése (K 1)

A fejlesztés indokltsága

Vasváron a gazdaság fejlődésének jelenleg egyik korlátja a gazdasági és iparterület hiánya, új gazdasági területek kialakítására van szükség a természetvédelmi területek korlátozó tényezőjének figyelembevételével. Az elmúlt években a gazdasági célra hasznosítható területek beteltek, jelenleg nincs olyan kialakított területe a városnak, ahová egy nagyobb termelőt vagy nagyobb számban kisebb vállalkozásokat lehetne telepíteni.

A fejlesztés célja

Az iparterületek helykínálatának bővítése, új vállalkozások betelepítése ezzel a város gazdasági életének felpozícióba hozása.

Tervezett projektek

A projektek megvalósítása területvásárlással és infrastrukturális fejlesztésekkel valósítható meg a szükséges út és közműfejlesztésekkel. A tervezett gazdasági területek kijelölése megtörtént a város Szabályozási Tervében. Az újonnan kialakításra kerülő iparterületek jellemzően figyelembe veszik a megközelíthetőség szempontjait, részben a mai, részben a tervezett forgalmi nyomvonalakra támaszkodva. A gazdasági területek szétszórtsága előnyösé válhat a forgalmi rendszer alapvető megváltozása – a M8-as és a M9-es gyorsforgalmi út kiépülése – esetén. A 74-es út tehermentesítéseként a várost keleti irányból elkerülő út megépítése kulcsfontosságú lehet az arról feltárni tervezett iparterületek vonatkozásában is.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR3, TR35, TR36, TR4

Elérni kívánt eredmények

Nő az ipari telephelykínálat Vasváron. A gazdasági élet felpozícióba hozása és fejlődése az újonnan betelepülő vállalkozások hatására, mely a helyi foglalkoztatásra is pozitív hatással lesz.

3.2.2 M8-as és a M9-es gyorsforgalmi út kiépítése (K 2)

A fejlesztés indoklása

Vasvár és térsége jelenleg nem érhet el gyorsforgalmi úthálózaton keresztül, gazdasági értelemben Vasvár és térsége nehezen megközelíthető település. A gyorsforgalmi útfejlesztés elmaradása Vasvár gazdasági életében eddig gátat jelentett. Az útfejlesztés megvalósításával Vasvár gazdasági potenciálja erősödik, a meglévő adottságok révén (jó földrajzi fekvés, kedvező turisztikai adottságok) kedvező logisztikai és turisztikai helyzetbe kerül a város.

A fejlesztés célja

Vasvár közúti elérhetősége nagyságrendekkel javuljon. A gyorsforgalmi úthálózat gazdaságfejlesztési hatást gyakoroljon Vasvárra és térségére. Az M8-M9 gyorsforgalmi utak megépülésével a jelenlegi 8. sz. és 74. sz. főutak vasvári szakaszának településbarát átépítése valósuljon meg.

Tervezett projektek

2015. április 15-i miniszteri bejelentés alapján 2018-ig el kell indulni az M9-es autópálya Vasvár-Zalaegerszeg szakasz beruházásának. Az M9-M8 találkozási pontja Vasvár mellett lesz.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR3; TR6; TR27;

Elérni kívánt eredmények

Vasvár közúti elérhetősége nagyságrendekkel javul. A gyorsforgalmi úthálózat fejlesztés kedvező helyzetbe hozza a várost gazdaságfejlesztés szempontjából (logisztika, turizmus). Az M8-M9 gyorsforgalmi utak megépülésével a jelenlegi 8. sz. és 74. sz. főutak vasvári szakaszának átépítése megvalósul.

3.2.3 Turisztikai vonzerő erősítése Vasváron (K 3)

A fejlesztés indokoltsága

A Vasvári járás az „ősi emlékek” és az „érintetlen környezet” járása. Egyediségét az egyedülállóan szép természeti környezet és a gazdag kulturális, történelmi emlékek biztosítják. Jelenleg még sem jelent a város és környezetének gazdaságában húzóerőt a turizmus. A turisztikai attrakciók és diffúz vonzerők még nem kellően hatékonyak, programok jelenleg nem összehangoltak, az infrastrukturális héttér kiépíttlensége vagy fejletlensége komoly hátráltató tényező. A város és térségének egységes turisztikai arculata még formálódóban van.

A fejlesztés célja

A turisztika fejlesztése a város és szűkebb térségének hosszú távon jól kiaknázható, egyedi és kevésbé egyedi adottságaival.

Tervezett projektek

A város turisztikai vonzerejének erősítését szolgáló projektek több turisztikai ágazatban valósulnak meg. A jelentős történelmi múlt és emlékek révén, valamint a természeti környezet és a termálvízkincs hasznosítása révén két fő turizmusfejlesztési irányvonal tükröződik ki:

egészség- és gyógyturizmus (rekreáció) (K3/1)

kulturális és vallási turizmus (K3/2)

A vasvári turisztika összes ágát és irányát átfogó tervezett projekttevékenység.

- **a turizmus háttér infrastruktúrájának fejlesztése**

szálláshelyek, vendéglátóhelyek kialakítása

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR6, TR7, TR8, TR9;

3.2.3.1. Az egészség- és gyógyturizmusba (K3/1)

az egészség megőrzéséhez, a szabadidő eltöltéséhez és a sportoláshoz kapcsolódó programok, tevékenységek tartoznak, melyhez az alábbi tervezett projektelemek kapcsolódnak Vasváron:

- **Leromlott városi területek rehabilitációja mozgás, fizikai aktivitás infrastrukturális fejlesztési céllal**

KNEIPP útvonalhoz kapcsolódó, aktív turizmust erősítő beruházás a volt Lőtér területén (pl.: felnőtt játszótér, nordic walking).

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR6; TR7; TR28;

- **Termálstrand fejlesztése**

A jelenleg üzemelő strand fejlesztése (pl.: téliesítése) és hosszútávon bővítésével számol a városvezetés, mely beruházásokkal növelni, bővíteni lehet a helyi szolgáltatások körét és a város turisztikai vonzerejét.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR6; TR7; TR15; TR32; TR41;

- **György major fejlesztése**

A városnak nincsen kapcsolata a Rábával, ezen problémát is megoldhatná a vízi-turizmussal összekötött György-major fejlesztése.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR4; TR6; TR7; TR8;

- **A Csónakázó tó rekreációs területének bővítése, felszereltségének bővítése**

A terület jelentős rekreációs vonzerővel bír, ami nagy népszerűségnek örvend, ezért annak további fejlesztéseit tervezi az Önkormányzat (pl.: felnőtt játszótér).

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR6; TR7; TR8; TR28; TR44;

- **Egészséges életmód elterjesztése, fitt program**

Egy komplex fejlesztési program. Részt képezi a kerékpárút hálózat kiépítése, mely felfűzi a város intézményhálózatát. Zöldfelület fejlesztés – fitt park, felnőtt játszótér kialakítása

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR44, TR26, TR28,

3.2.3.2. A kulturális és vallási turizmusba (K3/2)

a város kulturális sokszínűségével és programkínálatával, valamint a jelentős történelmi és vallási emlékekkel bíró helyszínek, események, programok kapcsolhatóak, melyhez az alábbi tervezett projektelemek kapcsolódnak Vasváron.

- **Vasvári kilátópont fejlesztése**

A projektlem tartamának kifejtése az akcióterületi projektek között kerül sor.

- **Dominikánus ház egyházi és kulturális központtá fejlesztése**

A projektlem tartamának kifejtésére az akcióterületi projektek között kerül sor.

- **Tretter ház fejlesztése**

A projektlem tartamának kifejtésére az akcióterületi projektek között kerül sor.

- **Nagyboldogasszony templom rekonstrukciója**

A projektlem tartamának kifejtésére az akcióterületi projektek között kerül sor.

- **Szentkúti terület bővítése, felszereltségének bővítése**

A terület jelentős vallási vonzerővel bír, ami nagy népszerűségnek örvend, ezért annak további fejlesztéseit tervezi az Önkormányzat.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR6; TR7; TR8; TR12; TR28; TR40;

- **Római sánc járhatóvá tétele**

Vasvár jellegzetességének fejlesztése szükséges.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR6; TR7; TR21; TR40;

- **Vasvár kulturális életének fejlesztése a megújult kulturális intézmények programkínálatának bővítésével**

Az alábbi rendezvények, programok éves szintű folyamatos megtartása, programkínálatuk fokozatos fejlesztésével:

- Vasvári Rétes Fesztivál
- Vasvári Nemzetközi Színhátszó Fesztivál
- Szentkúti Szabadtéri Játékok
- Hegyháti Toborzó
- Háztól -házig
- Haza a hegyhátra
- Csoda kutak
- Cigány úton
- Búcsútól-búcsúig
- A költők hazatérnek

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR34, TR6, TR7, TR8

- **Béke nap – nemzetközi konferencia**

Vasvár a Béke városok nemzetközi szervezet tagja, minden év augusztusban Béke napot tartanak a Vasvári Béke évfordulóján. A meghívott tagok részvételével nemzetközi (történész) konferencia szervezhető.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR6, TR7, TR8

- **Középkori kavalkád éves megrendezése**

Éves szinten megrendezett történelmi turisztikai program.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR6,TR7, TR8

- **Juniális rendezvény**

Juniális rendezvényének újraélesztése a városi tó partján.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR6, TR7, TR8

Elérni kívánt eredmények

Az adottságok kiaknázásával Vasvár turisztikai vonzereje erősödik, növekednek a turisztikai bevételek, a turizmus bővülése révén bővül a munkahelykínálat a városban, mely kedvezőleg hat a helyi foglalkoztatásra.**3.2.4. Helyi mezőgazdasági termékek piacra jutásának támogatása (K 4)**

A fejlesztés indokoltsága

Vasvár a déli kitettségű doboldalok révén kedvező adottságokkal rendelkezik a gyümölcsstermesztés terén. Ez a lehetőség jelenleg még kevésbé kiaknázott. A helyi mezőgazdasági termelők, beleértve a gyümölcsstermesztőket is jelenleg korlátozott lehetőséggel bírnak, hogy termékeiket a megfelelő módon értékesítsék. A lehetőségek kiaknázásával, a kedvező feltételek megteremtésével a termeléstől a feldolgozáson át egészen az értékesítésig egy olyan szervezett gazdasági lánc alakítható ki, mely több szegmenset érintően komoly gazdaságfejlesztési hatással bír.

A fejlesztés célja

Mezőgazdasági termelők támogatása. A termékek helyi feldolgozása. Helyi márkatermék kialakítása.

Helyi termékek piacra jutásának támogatása, piactér fejlesztésével. Helyi és környéki lakosság ellátása jó minőségű, megbízható élelmiszertermékekkel. Egészséges táplálkozáskultúra terjesztése.

Tervezett projektek

- **Volt magtár épületének rekonstrukciója hasznosítása**

A projektem tartamának kifejtésére az akcióterületi projektek között kerül sor.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR6; TR7;

- **Szőlőhegy revitalizálása**

A település szerves részét alkotó Szőlőhegyen gyümölcsös kialakítása.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR18; TR20;

- **termelői piac – vásártér kialakítása**

Jelenleg a 74-es főút, termálstrandra bekötő út találkozásánál működik a termelői piac, áldatlan körülmények között. A területen szükséges a közművesítést, a térkőburkolat, a tetőfedés, illemhelyek kialakítása

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR14, TR17, TR19, TR20

- **Geotermikus potenciál további alkalmazási lehetőségeinek feltárása (pl. üvegházak)**

A város jelentős előrelépéseket tett a megújuló energiaforrások alkalmazásában az elmúlt évek és a folyamatban lévő fejlesztések megvalósításával. A termálvíz további alkalmazási lehetőségeit meg kell vizsgálni.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR19, TR20, TR32, TR7

- **A feldolgozás bővítése a mezőgazdaságban helyi márkatermék kialakításával**

Helyi brend, helyi márkatermék termelői kialakítása majd piacra juttatása.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR14, TR20

- **Az ökológiai gazdálkodás térnyerésének elősegítése**

Olyan gazdálkodási forma bevezetése mely korlátozza bizonyos növényvédő szerek, műtrágyák, talajjavító szerek, valamint a mesterséges állatgyógyászati készítmények, illetve hozamfokozók

használatát. Az ökológiai termelés magas állatjóléti szabványokat alkalmaz, elősegíti a természeti környezet megóvását és a fenntarthatóságot.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR18, TR14, TR20

- **Helyi vegyszermentes élelmiszertermékek előállítása**

Vasvár térségének környezeti feltételei jó lehetőséget biztosítanak a gyümölcsstermesztésnek. Erre alapozva a vegyszermentes élelmiszertermékek előállítása felé tolódhatna el a helyi gyümölcsstermesztés. A feldolgozó kapacitások kialakításával munkahelyek teremthetők. Új helyi márkatermék alakítható ki.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR20, TR14, TR20

Elérni kívánt eredmények

A mezőgazdasági termelés és a feldolgozás növekszik. Helyi márkatermék kialakításával a város ismertsége növekszik. Helyi termék előállító üzem turisztikai attrakcióként szolgál. Piactér fejlesztésével új közösségi tér alakul ki. A mezőgazdaságból élők bevételei nőnek, életkörülményeik javulnak. Az ökológia gazdálkodás révén, helyi vegyszermentes termékek előállításával és piacra jutásával az egészséges életmód terjesztése valósul meg.

3.2.5 Csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése (K 5)

A fejlesztés indokoltsága

Város belterületén és külterületén a csapadékvíz elvezető rendszer jelentős hiányosságokkal bír rendszer szinten a csapadékvizek elvezetése megoldatlan, ezért a komplex rendszer kialakítása során a város szinte minden részén el kell végezni szükséges fejlesztéseket.

A fejlesztés célja

A városban csapadékosabb időszakokban jelentős problémát okoz a csapadékvíz elvezető rendszer hiányos megléte, mely jelentős káreseteket eredményez időszakosan. A rendszer kiépítése előtt komplex tanulmányokat készít az önkormányzat mely alapján a megvalósítást mihamarabb szükséges megkezdeni, mert a klimatikus változások miatti egyre intenzívebb időszakok, egyre nagyobb tehet jelentenének Vasváriak számára.

Tervezett projektek

A csapadékvíz elvezető rendszer teljes kiépítése.

kapcsolat a tematikus részcélokkal: TR11; TR25

Elérni kívánt eredmények

A középtávon kiépített csapadékvíz elvezető rendszer megoldaná a csapadékvizek elvezetését városi szinten.

3.3 HÁLÓZATOS PROJEKTEK

Vasvár város 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó hálózatos projektjei – amelyek több, egymáshoz kapcsolódó, hasonló jellegű projektelemből állnak, és a város jelentős részére kiterjednek – az alábbiak:

A projekt megnevezése		A projekt rövid tartalma	Kapcsolat a tematikus részcélokkal
H1	Intézmény fejlesztések	<ul style="list-style-type: none"> • Polgármesteri Hivatal (fűtésrendszer villamos energia ellátás korszerűsítése megújuló energia bevonásával, tetőfelújítás, erkély felújítása); • Ficáncoló óvoda, Kossuth L. u. 2. (Villamos energia ellátás megújuló energia bevonásával, udvarfejlesztés); • Ficáncoló óvoda, Béke utca 11. (villamos energia ellátás megújuló energia bevonásával, épület nyílászáróinak cseréje, hőszigetelés, udvarfejlesztés, ebben az épületben lenne lehetőség bölcsődei férőhelyek kialakítására); • Kardos László Általános Iskola (általánosságban a teljes gépészeti rendszer korszerűsítése, a megújuló energiaforrások alkalmazásával) Épületenként javítandó: <ul style="list-style-type: none"> • Kisépület (tető felújítása, kisépület melletti rész térkövezése); • Főépület (nyílászárók cseréje, déli ablakok árnyékolóval való ellátása; lapos tető kicserélése sátoztetőre; mosdók teljes felújítása, csempézése; aula sportcsarnok felé vezető folyosó járólappal cseréje; tanterem műanyagpadlójának cseréje; az oldalsó bejáratok lépcsőinek cseréje, felújítása) • Udvar (kerítések felújítása; kerítések megmagasítása a sportpályáknál; bejáratok kapuinak felújítása, cseréje; csapadék elvezető rendszer felújítása) • Sportcsarnok (padlózatának kétszeri lakkozása, javítása; sportcsarnokba a padló borítás -szőnyeg, vagy gumi nem sportjellegű rendezvényekhez-; sportcsarnokhoz vezető folyosó üvegfal cseréje; oldalablakok cseréje, beázás megszüntetése miatt; lépcsőzetének és környékének felújítása, az esőbeálló tartóoszlopainak cseréje) • Vasvári Zenei Alapfokú Művészeti Iskola (Külső homlokzat felújítása, nyílászárók cseréje); • Vasvári Béni Balogh Ádám Szakközépiskola és Szakiskola (Villamos energia ellátás megújuló energia bevonásával; kollégium kialakítása az épületen belül; tetőrekonstrukció; sportcsarnok rész fejlesztés, valamint udvari részen sportpályák kialakítása, udvar rekonstrukció); • Kistérségi Egészség ház (Villamos energia ellátás megújuló energia bevonásával); 	TR11 TR31 TR32 TR46

		<ul style="list-style-type: none"> • Dr. Bendeffy László Városi Könyvtár (Csapadékvíz elvezetés megoldása, raktárépület rekonstrukciója); • Nagy Gáspár Kulturális Központ (Villamos energia ellátás és fűtésrendszer rekonstrukció megújuló energia bevonásával); • Nagymákfa orvosi rendelő és turistaház felújítása • Kismákfa orvosi rendelő felújítása 	
H2	Városi közlekedési, tömegközlekedési és parkolási rendszerének fejlesztése, korszerűsítése	<ul style="list-style-type: none"> • a keleti iparterületeket feltáró elkerülő út megépítése tehermentesítené a városközpontot; • közúthálózat rekonstrukciója, fejlesztése (kiemelt tekintettel: József Attila utca egy része, Dózsa György, Ady, Hunyadi, köztársaság tér); • további parkolók létesítésével csökkenthető a Városközpont telítettsége (Járdányi utcában és a városközpontban lehetőség szerint); • városon belüli és az országos kerékpárúthálózatra való becsatlakozást biztosító kerékpárúthálózat fejlesztése (kiemelt tekintettel a 74-es főút mellett a Csörnöc gyöngye étteremig), kerékpártárolók kialakítása; • buszvégállomás áthelyezése vagy komplex felújítása; • a munkaerőpiaccal összehangolt közösségi közlekedési hálózat fejlesztés, kapacitás bővítése, kisbuszok üzemeltetése, akár a szomszédos települések igényeivel összehangoltan • gyalogos közlekedési közterületek fejlesztés (kiemelt tekintettel a Semmelweis utca, 74-es főút mellett (a csónakázó tótól a Csörnöc gyöngye étteremig); 	TR3 TR11 TR23 TR25 TR26 TR27 TR29 TR30 TR36
H3	közvilágítás-fejlesztés	<p>A jó közvilágítás-fejlesztés a település alakításának fontos eszköze, amely nagymértékben befolyásolja a az adott térségben tartózkodók közérzetét, funkcionális szerepe pedig a jó tájékozódás és a közbiztonság miatt valósul meg.</p> <p>A fejlesztés elsődleges célja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a belterületi utak menti közvilágítás kiépítése a hiányos területeken; • a külterületi ingatlanokat megközelítő útszakaszok megvilágítása; • a közvilágítás mérhetővé/szabályozhatóvá tétele, ennek érdekében teljes energetikai korszerűsítése; 	TR11 TR32 TR33
H4	Megújuló energiahordozók részarányának növelése	<ul style="list-style-type: none"> • Napenergia hasznosítása: <ul style="list-style-type: none"> - egyedi napkollektorok (közintézmények, társasházak, családi házak) • Geotermikus potenciál további hasznosítása: <ul style="list-style-type: none"> - az eddig elért eredmények (távhő ellátásban) fokozása a fejlesztési lehetőségek feltárása; • lakosság folyamatos tájékoztatása a pályázati lehetőségekről; • a megújuló energiahasználás ösztönzése közvetett eszközökkel (pl.: oktatások előadások szervezése, tanácsadási rendszer működtetése); 	TR11 TR19 TR31 TR32 TR33
H5	Városi zöldfelületek megújítása,	<ul style="list-style-type: none"> • meglévő zöldfelületek megújítása; • zöldfelületeket összekötő útvonalak mentén fasorok (pl.: Petőfi Sándor utca kifelé vezető szakaszának fásítása), 	TR11 TR28

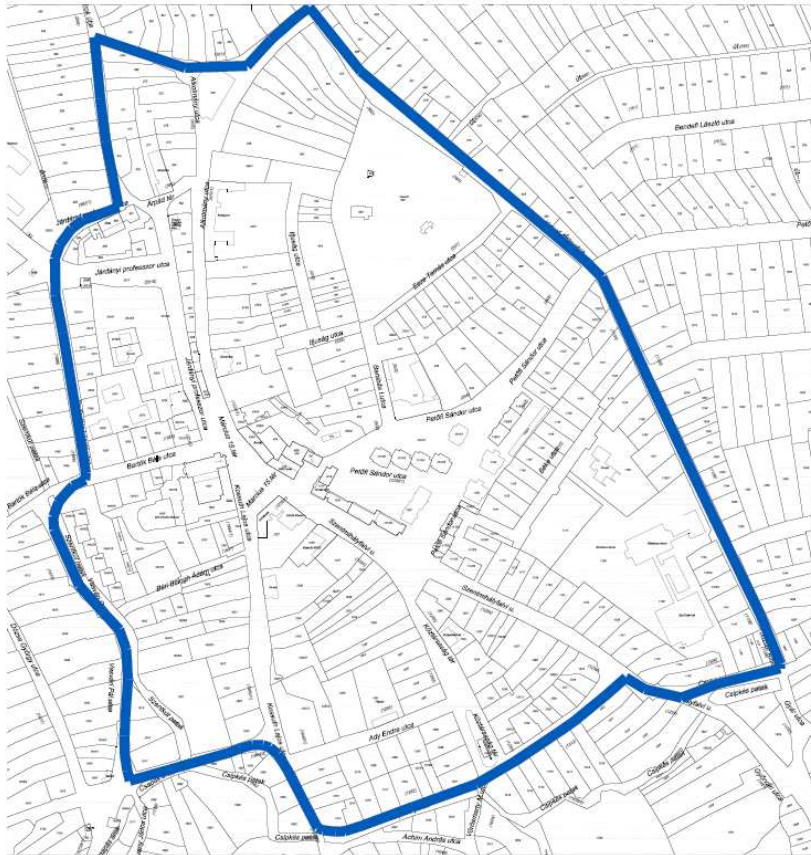
	fejlesztése	<p>pihenőhelyek;</p> <ul style="list-style-type: none"> • a kilátó melletti területen közpark kialakítása; • a mai kornak megfelelő új játszótér építése; 	
H6	Nyomvonalas jellegű közmű infrastruktúra hálózatának bővítése, rekonstrukciója, fejlesztése.	<ul style="list-style-type: none"> • csapadékvíz és belvíz elleni védekezés: zárt és nyílt csapadék-vízvezető rendszer (árok, átereszt, védmű, záportározók stb.) teljes körű kiépítése kül- és belterületen egyaránt; zárt csapadékvíz-elvezető hálózat bővítése kiépítése, szükség esetén a záportározók kialakításával; • a szegregációval veszélyeztetett területekre kiemelt figyelmet kell fordítani a közműfejlesztéseknél; • a csatornahálózat kiépítésből kimaradt a zártkertek szennyvízelvezetésének megoldása, melynek megvalósítása valószínűleg egyedi tisztítókkal lesz majd megoldható 	<p>TR11 TR25</p>

6. táblázat. Hálózatos projektek

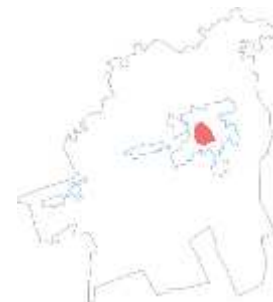
3.4 AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

3.4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Vasvár városban 1 darab akcióterület került kijelölésre, amely funkcióbővítő és szociális városrehabilitációs tevékenységet is magában foglal.

Akcióterület

Átnézeti

3. térkép. Akcióterület lehatárolása

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

Járdányi Professzor utca – Mártírok útja – Ragyogó utca - Alkotmány utca – József Attila utca – Csokonai Vitéz Mihály utca – Szentmihályfalvi utca – Budai Nagy Antal utca – Achim András utca – Kossuth Lajos utca – Hunyadi János utca – Vasvári Pál utca – Bartók Béla utca – dr. Tretter László utca

3.4.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása

	
SZT kivágat	tulajdonvizsgálat

4. térkép. Kiterjesztett Városközpont Akcióterület

Az akcióterület területe a „körház” tömbjével kiterjesztett városközponti városrész. Ez a terület a város szíve, ahol koncentrálnak a közigazgatási, intézményi, kereskedelmi, szolgáltatási és kulturális funkciók, valamint a településképet jellemzően meghatározó jelentős építészeti értékeket is hordozó, karakterformáló épület(együttes)ek, valamint a közterek. A terület fejlődése kihatással van vasvár és a járás lakóira is. A városban a Bölcso- és a csapadékvíz elvezető hálózati rendszer-, a parkolók hiánya, valamint a szálláshelyek (szociális, turisztikai, krízis) hiánya értékelhető jelentős funkcióhiányként. Ezekon felül jelentős beruházási igényként jelentkeznek a régészeti emlékek (pl.: vasvári vár), a műemléki és helyi védelemre javasolt épületek (pl.: pl.: Dominikánus ház, Tretter ház, volt magtár, Nagyboldogasszony templom, volt zárda épület) felújításai, bővítései, átalakításai, melyek esztétikusabb településképi megjelenésükkel és megújult funkcióival jelentős turisztikai vonzerőként jelenhetnének meg a városközpont „palettáján”.

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek		
	A projekt megnevezése	A projekt rövid tartalma
ATP1	Vasvári kilátópont fejlesztése (K 3)	A vasvári vár - amelyről a megye a nevét kapta – régészeti helyszínének fejlesztése templom és kálvária felújításával, kilátópont létesítésével, kisléptékű infrastruktúrafejlesztéssel.
ATP2	Dominikánus ház egyházi és kulturális központtá fejlesztése (K 3)	A projekt fő célja a műemléki védettségű kolostor főtéri szárnyának teljes megújítása, szerves összekapcsolása az eddigi fejlesztésekkel és az épületegyüttes megnyitása a városközpont irányába. A tervek szerint az épületszárny közepén, a korábbi üzletek és kisebb helyiségek egybenyitásával egy tágas, modern

		fogadótér kap helyet, a délkeleti sarkon helyreállításra kerül a barokk refektórium, az emeleti szinten és a tetőtérben pedig vendégszobák és azok kiszolgáló helyiségei kapnak helyet. A fogadótérből – amely turisztikai iroda és vendéglátóhely funkcióját is funkcióját is betölti egyben – könnyen megközelíthetőek a kolostor fontosabb egységei: a múzeum, a refektórium, a zárdaszállás és a kolostorkert, sőt az innen nyíló oratórium (a sekrestye felett elhelyezkedő egykori imaterem) ablakán keresztül a templom is megtekinthető. A fogadótérből kiinduló lépcsőház és lift az épület valamennyi szintjét és funkcióját összeköti, sőt a kolostorkertbe egy közvetlen lépcső is vezet innen.
ATP3	Tretter ház fejlesztése (K 3)	Az elképzelések szerint jelentős turisztikai vonzerőt biztosító épületegyüttes további fejlesztései tervezettek, melyek az alábbiak (a teljesség igénye nélkül): <ul style="list-style-type: none"> - tetőtér kihasználása, funkcióval való megtöltése 20 millió forint; - ezredes ház hasznosítása pl.: alkotóházként, 200 millió forint
ATP4	Nagyboldogasszony templom rekonstrukciója (K 3)	A projektem a műemléki védettségű a város minden pontjából látható templom komplex felújítását tartalmazza, mely jelenleg nem méltó műszaki állapotban van.
ATP5	Volt magtár épületének rekonstrukciója hasznosítása (K 4)	A műemléki védettségű volt magtárépület jelenleg kihasználatlanul szinte romos állapotban van. Az elképzelések szerint az épület teljes átfogó felújításával közösségi, kulturális vagy helyi termékek előállítását segítő feldolgozó-, termékcsomagoló üzem funkcióinak elhelyezésére nyílna lehetőség.
ATP6	Volt zárdai épület rekonstrukciója	A jelenleg használaton kívüli jelentős cca. 1200 m2 alapterületű barokk stílusú épületállomány megújítása szálláshely funkcióval (szociális, turisztikai, krízis) való megtöltése, jelentősen előmozdítaná a város ezen a téren nagy hiányosságokkal küzdő szegmensét, ezzel megoldva számos problémát.
ATP7	Intézmények energiahatékonysági és egyéb fejlesztései	Általánosságban megállapítható, hogy az akcióterületen található intézmények (Polgármesteri Hivatal; Ficánkoló óvoda, Kossuth L. u. 2.; Ficánkoló óvoda, Béke utca 11.; Kardos László Általános Iskola; Vasvári Zenei Alapfokú Művészeti Iskola; Kistérségi Egészségház; Dr. Bendeffy László Városi Könyvtár; Nagy Gáspár Kulturális Központ) gépészeti, elektromos hálózat korszerűsítései szükségesek, részletes fejlesztési igényeket lásd a hálózatos projektelemeknél.
ATP8	Bölcsődei férőhelyek kialakítása	Ficánkoló óvoda, Béke utca 11. épületében lenne lehetőség bölcsődei férőhelyek kialakítására.
ATP9	„Körház” funkcióváltása, fejlesztése	iroda, üzlethelyiség, esetleg gyógyszertár
ATP10	Csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése	A város egészén a csapadékvíz elvezető rendszer kiépítetlen, ezért a komplex rendszer kialakítása során az akcióterületen is el kell végezni szükséges fejlesztéseket.

ATP11	Parkolóhelyek kialakítása	A városközpont zsúfoltságának érdekében igényként jelentkezik új parkolóhelyek kialakítására.
ATP12	Zöldterületi fejlesztések	Általánosságban megállapítható, hogy a város közterületi zöldfelületekben nem bővelkedik, és állapotuk is fejlesztésre szorul, ezért fejlesztési igényként jelentkezik a zöldfelületek általános megújításai, új játszótér építése és általános fásítás
ATP13	Buszvégállomás áthelyezése, fejlesztése, felújítása	A buszvégállomás jelenleg igen rossz műszaki állapotban van, ezért a szükséges teljes körű felújítása előtt átgondolandó annak átköltöztetése a vasútállomás mellé.
Az akcióterületen végrehajtandó fejlesztések az alábbi tematikus részcélok elérését szolgálják: TR6; TR7; TR9; TR11; TR21; TR23; TR25; TR28; TR29; TR31; TR32;		

7. táblázat. Akcióterületi projektek

3.5 AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ

A kulcsprojektek, hálózatos, illetve akcióterületi projekteken kívül azonosításra kerültek egyéb, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések, amelyek között az infrastrukturális és beruházási jellegű beavatkozások mellett soft elemek is szerepelnek.

A településfejlesztési akcióterület keretén kívül tervezett projektek		
	A projekt megnevezése	A projekt rövid tartalma
P1	Biogáz üzem létesítése	A település külterületein jelentős az állatállomány melyre alapozottan biogáz üzem megvalósítása tervezett (a beruházást megelőzően szükséges a megvalósíthatósági tanulmány elkészítése)
P2	Városi és izraelita temető felújítása, fejlesztése	A városi temető megvalósult támfal építésével számos új parcella nyitására nyílt lehetőség, a temetőben igényként jelentkezik a ravatalozónál egy fedett búcsúztató tér kialakítására.

8. táblázat. Akcióterületen kívüli projektek

3.5.1. Egyéb (soft)

	A projekt megnevezése	A projekt rövid tartalma	Kapcsolat a tematikus részcélokkal
S1	A fiatalok és pályakezdők számára támogatott városi kislakás-kínálat kialakítása a volt Zárda épület hasznosításával	A volt Zárda épületének hasznosítása bérlakások vagy fecskeházak kialakítása céljából, melyek segíthetik a helyi és hazatérő fiatalok otthonteremtését.	TR35 TR47
S2	Civil szervezetekkel való együttműködés támogatása	A civil szervezetek létükkel erősítik a társadalmi kohéziót, a lokálpatriotizmust,	TR37

		az együttgondolkodást és a társadalmi integrációt. Az önkormányzat, az intézmények és a civilek együttes közös tevékenységének erősítése. Aktív feladatbevonása a civileknek a projektek kidolgozásában.	
S3	A hátrányos helyzetű munkaerő foglalkoztatását ösztönző program megvalósítása	A hátrányos helyzetű munkaerő beintegrálása a helyi vállalkozások és az önkormányzat által közösen kialakított felnőttképzési programba, melybe célzott módon, a helyi igényeknek megfelelő szakemberképzés zajlik.	TR45 TR1 TR2 TR3 TR4 TR13 TR14 TR37 TR38 TR39
S4	helyi vállalkozói nyílt nap	Rendezvények támogatása, családi nap, gyárlátogatás (PNH Kft)	TR39 TR41 TR40
S5	„Városi séta” A helyi Értéktár népszerűsítése	Egy folyamatosan zajló, a helyi iskolák bevonásával működő program, melynek során az iskolásokkal megismertetik a helyi nevezetességeket, értékeket.	TR40 TR8 TR37 TR41
S6	Civil koordinátori munkakör létrehozása	A civil koordinátor összefogja, összehangolja a civilek munkáját, így hatékonyabban, eredményesebben és nagyobb érdekérvényesítő potenciállal tudják megvalósítani a jó közösségi ötleteket, az alulról építkező fejlesztési elképzeléseket.	TR43 TR40 TR41 TR5
S7	A helyi természeti környezet és épített örökség tudatosítása a vasvári óvodákban és iskolákban	Parlagfű oktatás, "öko-iskola" állatmenhely látogatás, hulladékgyűjtési akció,	TR42 TR10 TR37 TR39
S8	Bérlakás program megvalósítása	A volt Zárda épületének hasznosítása bérlakások vagy fecskeházak kialakítása céljából, melyek segíthetik a helyi és hazatérő fiatalok otthonteremtését.	TR47 TR9 TR35
S9	Az elektronikus távmunka előmozdítása Vasváron a háttérfeltételek megteremtésével	Egyelőre korlátozott a távmunka fejlődése a városban a szélessávú internethálózat részleges kiépítése miatt, a háttér infrastruktúra fejlesztése szükséges.	TR2 TR35
S10	Hagyományos családmodellek visszaállítása	Gyermekek, szülők, nagyszülők részére közös családformáló rendezvények szervezése Táboroztatás szervezése: Sok gyermek	TR40 TR43

		felügyelet nélkül maradhat a nyári szünetben. Ennek megoldására tanárok, nagyszülők önkéntes módon táboroztatásokat szervezhetnek.	
S11	Krízis helyzetek orvoslására nyújtandó szolgáltatások	A korábbi Családok Átmeneti Otthona által ellátott feladatokhoz, felelősségi köréhez hasonló intézmény kialakításának támogatása.	TR46
S12	Közösségi részvétel erősítése a hátrányos helyzetű emberek és célcsoportok segítésében	Önkéntes- és civil segítő programok kialakítása az esély teremtési célokhoz. A lakosság részéről aktív bekapcsolódás ezekbe a programokba.	TR37 TR40 TR43

9. táblázat. Soft projektelemek

3.5.2. Egyéb (gazdasági)

A projekt megnevezése		A projekt rövid tartalma	Kapcsolat a tematikus részcélokkal
G1	Vasvár Város Önkormányzat marketingtevékenységének erősítése	online-marketing fejlesztésével, térképek, szórólapok, kiadványok készítésével	TR8 TR6 TR7
G2	biogáz üzem létesítése	Vasváron komoly hagyományai vannak az állattenyésztésnek – jelentős a szarvasmarha állomány. Erre alapozva kis teljesítményű biogáz üzem megvalósítása lehetséges.	TR32 TR3 TR14
G3	Idősökre épülő szolgáltató-gazdaság fejlesztése	"alkony gazdaság" feltételeinek kialakítása. A gazdaság fejlesztésének ezen irányvonala szoros kapcsolatban áll a célzott szakemberképzéssel, a helyi munkaerő foglalkoztatásával	TR15 TR35 TR1

10. táblázat. Gazdasági projektelemek

3.6 A FEJLESZTÉSEK ÜTEMEZÉSE

A tervezett fejlesztések 2014-2020 között kerülnek megvalósításra. Az ütemezés a fejlesztések egymásra épülése alapján került kialakításra.

A tervezett beavatkozások között számos olyan található, amelynek ütemezése a teljes tervezési időszakot felöleli, ilyenek például a hálózatos projektek, valamint a kulcsprojektek. A tervezett beavatkozások indikatív ütemezését a következő alfejezet összefoglaló táblázata tartalmazza.

3.7 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE

2014-2020 között a városfejlesztési akciók finanszírozása elsősorban az európai uniós ágazati és területi operatív programokon keresztül valósulhat meg.

Fejlesztés megnevezése	Projektelemek	Kedvezményezettek köre	Projektköltség, (indikatív összeg, MFt)	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív ütemezés
Kulcsprojekt – K1					
Az ipari telephelykínálat mennyiségi és minőségi fejlesztése (K 1)	iparterület fejlesztés	KKV-k	450	TOP 1	2015-2018
	keleti elkerülő út megépítése	NIF Zrt.	N.A.	TOP 1	2019-2023
Kulcsprojekt – K2					
M8-as és a M9-es gyorsforgalmi út kiépítése (K 2)	M8-as és a M9-es gyorsforgalmi úthálózat fejlesztése	NIF Zrt.	N.A.	IKOP 4	2019-2023
Kulcsprojekt – K3					
Turisztikai vonzerő erősítése Vasváron (K 3)	A turizmus háttér infrastruktúrájának fejlesztése	Vasvár Város Önkormányzata, KKV-k	50	TOP 1, GINOP 7	2015-2018
	Leromlott városi területek rehabilitációja mozgás, fizikai aktivitás infrastrukturális fejlesztési céllal	Vasvár Város Önkormányzata, KKV-k	40	TOP 2	2015-2018
	Termálstrand fejlesztése	Vasvár Város Önkormányzata, KKV-k	50	TOP 1, GINOP 7	2019-2023
	György major fejlesztése	Vasvár Város Önkormányzata, KKV-k	50	TOP 1, GINOP 7	2019-2023
	A Csónakázó tó rekreációs területének bővítése, felszereltségének bővítése	Vasvár Város Önkormányzata	20	TOP 1, GINOP 7	2019-2023

Fejlesztés megnevezése	Projektelemekek	Kedvezményezettek köre	Projektköltség, (indikatív összeg, Mft)	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív ütemezés
	Egészséges életmód elterjesztése, fitt program	Vasvár Város Önkormányzata	20	TOP 5	2015-2018
	Vasvári kilátópont fejlesztése	Vasvár Város Önkormányzata	200	TOP 1, GINOP 7	2015-2018
	Dominikánus ház egyházi és kulturális központtá fejlesztése	Vasvár Város Önkormányzata, Szombathelyi Egyházmegye, Domonkos Rend	350	TOP 1, GINOP 7	2015-2018
	Tretter ház fejlesztése	Vasvár Város Önkormányzata	20	TOP 1, GINOP 7	2019-2023
	Nagyboldogasszony templom rekonstrukciója	Szombathelyi Egyházmegye	N.A.	TOP 1, GINOP 7	2015-2018
	Szentkúti területen talajerózió megelőzése, talajvédelem	Vasvár Város Önkormányzata,	40	TOP 1, GINOP 7	2015-2018
	Római sánc járhatóvá tétele	Vasvár Város Önkormányzata	15	TOP 1, GINOP 7	2019-2023
	Vasvár kulturális életének fejlesztése a megújult kulturális intézmények programkínálatának bővítésével	Vasvár Város Önkormányzata	20	TOP 1, GINOP 7	2015-2018
	Béke nap – nemzetközi konferencia	Vasvár Város Önkormányzata	2	TOP 1, GINOP 7	2015-2023
	Középkori kavalkád éves megrendezése	Vasvár Város Önkormányzata	1	TOP 1, GINOP 7	2019-2023
	Juniális rendezvény	Vasvár Város Önkormányzata	1	TOP 1, GINOP 7	2015-2023

Fejlesztés megnevezése	Projektelemekek	Kedvezményezett köre	Projektköltség, (indikatív összeg, Mft)	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív ütemezés
Kulcsprojekt – K4					
Helyi mezőgazdasági termékek piacra jutásának támogatása (K 4)	Volt magtár épületének rekonstrukciója hasznosítása	Vasvár Város Önkormányzata, ÁFÉSZ, KKV-k	100	TOP 1, GINOP 7	2019-2023
	Szőlőhegy revitalizálása	Vasvár Város Önkormányzata	100	TOP 2	2015-2018
	termelői piac – vásártér kialakítása	Vasvár Város Önkormányzata	100	TOP 2, magántőke	2015-2018
	Geotermikus potenciál további alkalmazási lehetőségeinek feltárása (pl. üvegházak)	Vasvár Város Önkormányzata, KKV-k	N.A.	KEHOP 5, magántőke	2019-2023
	A feldolgozás bővítése a mezőgazdaságban helyi márkatermék kialakításával	Vasvár Város Önkormányzata, KKV-k	N.A.	TOP 1	2015-2018
	Az ökológiai gazdálkodás térnyerésének elősegítése	KKV-k	N.A.	TOP 1	2015-2018
	Helyi vegyszermentes élelmiszertermékek előállítása	KKV-k	N.A.	TOP 1	2015-2018
Kulcsprojekt – K5					
Csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése (K5)	Csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése	Vasvár Város Önkormányzata,	1000	TOP 2	2019-2023
Hálózatos projektek (H)					
H1	Intézmény fejlesztések (a projektelemekek részletes kifejtését lásd 3.3 pont)	Vasvár Város Önkormányzata, KLIK, Vasi Hegyhát Önkormányzati társulás	300 (Kardos László Ált. Isk.)	TOP 3, KEHOP 5	2015-2018
H2	Városi közlekedési, tömegközlekedési és parkolási	Vasvár Város Önkormányzata	100	IKOP 3, TOP 3	2015-2018

Fejlesztés megnevezése	Projektelemekek	Kedvezményezettek köre	Projekt költség, (indikatív összeg, Mft)	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív ütemezés
	rendszerének fejlesztése, korszerűsítése				
H3	közvilágítás-fejlesztés	Vasvár Város Önkormányzata	N.A.	KEHOP 5, TOP 3	2019-2023
H4	Megújuló energiahordozók részarányának növelése	Vasvár Város Önkormányzata, KLIK, Vasi Hegyhát Önkormányzati társulás, KKV-k, magánszemélyek	N.A.	KEHOP 5, TOP 3	2019-2023
H5	Városi zöldfelületek megújítása, fejlesztése	Vasvár Város Önkormányzata	10	TOP 2	2015-2018
H6	Nyomvonalas jellegű közmű infrastruktúra hálózatának bővítése, rekonstrukciója, fejlesztése	Vasvár Város Önkormányzata	N.A.	TOP 2, KEHOP 2	2019-2023
Akcióterület (AT)					
Városközpont Akcióterület (AT 1)	Vasvári kilátópontfejlesztése ATP 1, (K 3)	Vasvár Város Önkormányzata	lásd K3	TOP 1, GINOP 7	2015-2018
	Dominikánus ház egyházi és kulturális központtá fejlesztése ATP 2, (K 3)	Vasvár Város Önkormányzata, Szombathelyi Egyházmegye, Domonkos Rend	350	TOP 1, GINOP 7	2015-2018
	Tretter ház fejlesztése ATP 3, (K 3)	Vasvár Város Önkormányzata	lásd K3	TOP 1, GINOP 7	2019-2023
	Nagyboldogasszony templom rekonstrukciója	Szombathelyi Egyházmegye	N.A.	TOP 1, GINOP 7	2015-2018

Fejlesztés megnevezése	Projektelemekek	Kedvezményezett köre	Projektköltség, (indikatív összeg, MFt)	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív ütemezés
	ATP 4, (K 3)				
	Volt magtár épületének rekonstrukciója hasznosítása ATP 5, (K 4)	Vasvár Város Önkormányzata, ÁFÉSZ, KKV-k	100	TOP 1, GINOP 7	2015-2018
	Volt zárda épület rekonstrukciója ATP 6	Vasvár Város Önkormányzata	350	TOP 1, GINOP 7, magántőke	2015-2018
	Intézmények energiahatékonysági és egyéb fejlesztései ATP 7	Önkormányzata, KLIK, Vasi Hegyhát Önkormányzati társulás	N.A.	TOP 3, KEHOP 5	2015-2018
	Bölcsődei férőhelyek kialakítása ATP 8	Vasvár Város Önkormányzata	30	TOP 1	2019-2023
	„Körház” funkcióváltása, fejlesztése irodahelyiség, üzlethelyiség kialakítása, esetleg gyógyszerár ATP 9	Vasvár Város Önkormányzata, KKV-k	N.A.	TOP 1, magántőke	2015-2018
	Csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése ATP 10	Vasvár Város Önkormányzata	1000	TOP 2	2015-2023
	Parkolóhelyek kialakítása ATP 11	Vasvár Város Önkormányzata	N.A.	önkormányzati költségvetési forrás	2015-2018
	Zöldterületi fejlesztések ATP 12	Vasvár Város Önkormányzata	N.A.	TOP 2	2015-2018
	Buszvégállomás áthelyezése, fejlesztése, felújítása ATP 13	Vasvár Város Önkormányzata, Vasi Volán	N.A.	TOP 1	2019-2023

Fejlesztés megnevezése	Projektelemelek	Kedvezményezettek köre	Projektköltség, (indikatív összeg, Mft)	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív ütemezés
Akcióterületen kívüli projektek (P)					
P1	Biogáz üzem létesítése	KKV-k	N.A.	KEHOP 5	2019-2023
P2	Városi és izraelita temető felújítása, fejlesztése	Vasvár Város Önkormányzata	100		2015-2018
Egyéb (soft)(S)					
S1	A fiatalok és pályakezdők számára támogatott városi kislakás-kínálat kialakítása a volt Zárda épület hasznosításával	Vasvár Város Önkormányzata	200	TOP 2	2015-2018
S2	Civil szervezetekkel való együttműködés támogatása	Vasvár Város Önkormányzata, Civil Szervezetek	20	TOP 5	2015-2018
S3	A hátrányos helyzetű munkaerő foglalkoztatását ösztönző program megvalósítása	Vasvár Város Önkormányzata, KKV-k, Munkaügyi Központ	20	TOP 5	2015-2018
S4	helyi vállalkozói nyílt nap	KKV-k	10	TOP 5	2015-2018
S5	„Városi séta” A helyi Értéktár népszerűsítése	Vasvár Város Önkormányzata, Civil Szervezetek	10	TOP 5	2015-2018
S6	Civil koordinátori munkakör létrehozása	Vasvár Város Önkormányzata, Civil Szervezetek	10	TOP 5	2015-2018
S7	A helyi természeti környezet és épített örökség tudatosítása a vasvári óvodákban és iskolákban	Vasvár Város Önkormányzata, KLIK	10	TOP 5	2015-2018
S7	Bérlakás program	Vasvár Város	200	TOP 2	2019-2023

Fejlesztés megnevezése	Projektelemekek	Kedvezményezett köre	Projektköltség, (indikatív összeg, Mft)	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív ütemezés
	megvalósítása	Önkormányzata			
S9	Az elektronikus távmunka előmozdítása Vasváron a háttérfeltételek megteremtésével	Vasvár Város Önkormányzata, KKV-k	N.A.	TOP 1, EFOP 1	2019-2023
S10	Hagyományos családmodellek visszaállítása	Vasvár Város Önkormányzata, Civil Szervezetek	10	EFOP 1	2015-2018
S11	Krízis helyzetek orvoslására nyújtandó szolgáltatások	Vasvár Város Önkormányzata, Civil Szervezetek	20	TOP 4	2015-2018
S11	Közösségi részvétel erősítése a hátrányos helyzetű emberek segítségével	Vasvár Város Önkormányzata, Civil Szervezetek	10	EFOP 1	2015-2018
Egyéb (gazdasági) (G)					
G1	Vasvár Város Önkormányzat marketingtevékenységének erősítése	Vasvár Város Önkormányzata	10	TOP 1, önkormányzati költségvetési forrás	2015-2018
G2	biogáz üzem létesítése	KKV-k	N.A.	KEHOP 5	2019-2023
G3	Idősökre épülő szolgáltató-gazdaság fejlesztése	KKV-k, Vasvár Város Önkormányzata	N.A.	TOP 2, magántőke	2019-2023

11. táblázat. Pénzügyi terv

A stratégia alapját az európai uniós forrásokra épülő operatív programok céljai határozzák meg, ugyanakkor a stratégiakészítés idején még nem ismertek, hogy mikor és milyen pályázati források válnak elérhetővé, mely kedvezményezetteknek és milyen kritériumrendszernek kell megfelelni. Így csak azon projektek költségbeclése adott, ahol az előkészítés már előrehaladott stádiumban van, a többi projektnél a pályázati felhívások megjelenését követően kerülhet meghatározásra a pontos projekttervezés és költségvetés. A stratégia kitér a magánbefektetőkkel való szervezett és strukturált együttműködés lehetőségeire, de esetükben még inkább bizonytalan a források és kritériumok ismerete nélkül a várható beruházások ütemezése és volumene.

A projektek ütemezését a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján dolgoztuk ki, figyelembe véve a tervezett fejlesztések:

- előkészítettségét;
- egymásra épülését;
- indokoltságát, szükségszerűségét;
- a társadalmi, környezeti és gazdasági hatását;
- lehetséges finanszírozhatóságát;
- a rendelkezésre álló önkormányzati sajtóterő nagyságát,
- a projekt típusokra jellemző korábbi projekt előkészítési és megvalósítási időigényre vonatkozó tapasztalatokat.

Amennyiben a fenti tényezőkben jelentősebb változások történnek, pl: fejlesztéseket lehetővé tevő pályázati felhívások a várt ütemezéstől eltérően jelennek meg, az ütemterv a változások figyelembevételével módosulhat.

3.8 A VÁROS VONZÁSKÖRZETÉRE KIHATÁSSAL LÉVŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK (PROJEKTJAVASLATOK)

V1	tömegközlekedés hálózat bővítése	A munkaerőpiaccal összehangolt közösségi közlekedési hálózat fejlesztés, kapacitás bővítése, kisbuszok üzemeltetése, a szomszédos települések igényeivel összehangoltan;
V2	M8-M9	Lásd.: K2 Kulcsprojekt
V3	Termelői piac	Lásd.: K4 Kulcsprojekt
V4	Városon belüli és az országos kerékpárút	A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveiben foglaltakkal összhangban

	hálózatra való becsatlakozást biztosító kerékpárút hálózat fejlesztése	
--	---	--

12. táblázat. Vonzáskörzetre kiható projektelemek

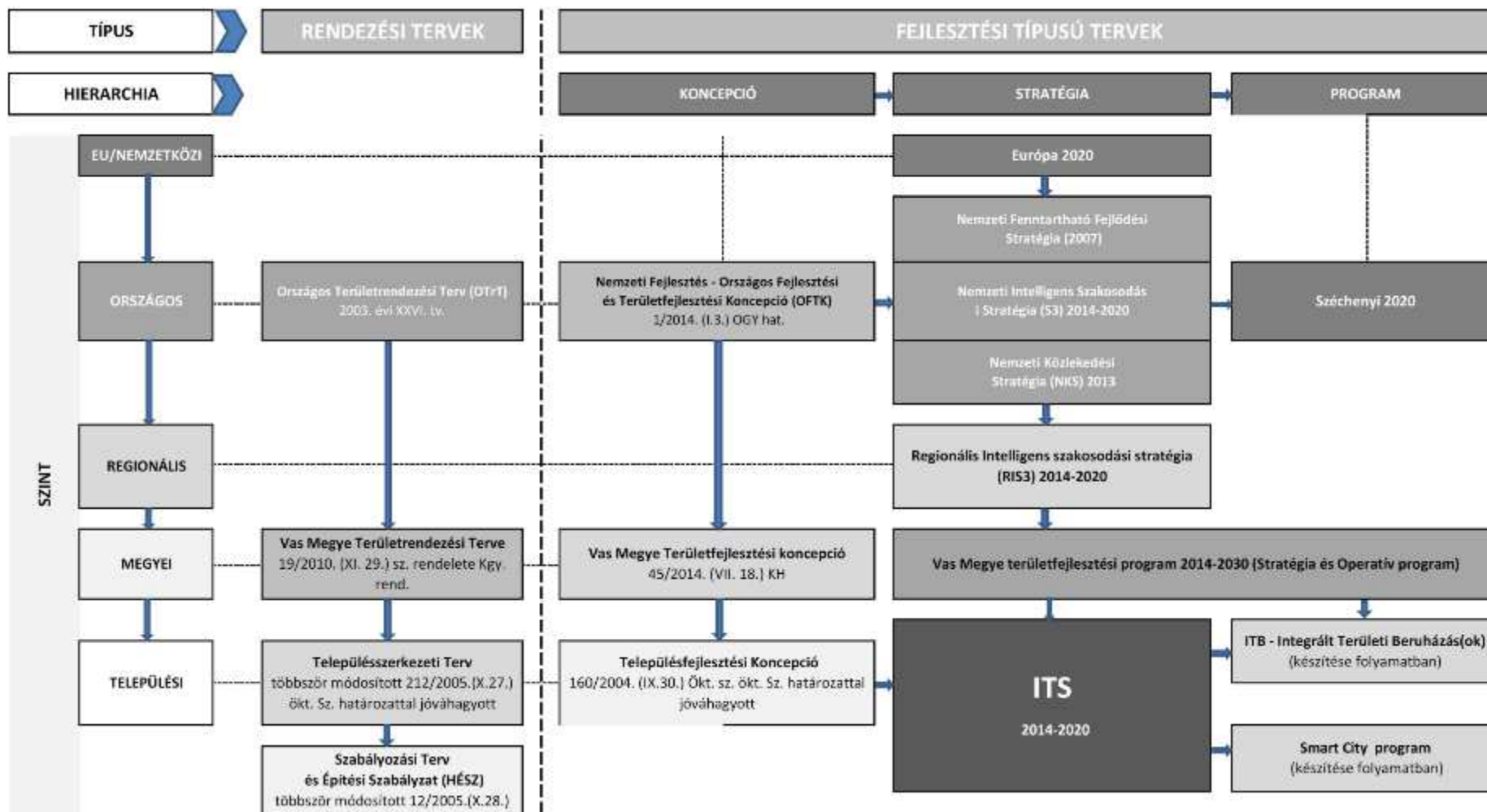

Vasvár esetében nem releváns, lásd I. kötet. 3. helyzetértékelő munkarészben!

5 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

5.1. KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

5.1.1. A stratégia és a rendezési tervek összhangja

2. ábra. A stratégia helye a fejlesztési és rendezési tervek rendszerében

A településrendezési eszközök különböző típusait, szintjeit és hierarchiáját, egymással való kapcsolatait, illetve az ITS helyét ebben a tervrendszerben a 2. ábra mutatja be. Minden alacsonyabb szintű terv a célrendszerét a felette álló – magasabb szintű – terv célrendszerét figyelembe véve, azokhoz igazítva alakítja, így az alacsonyabb szintű tervek egyre részletesebben dolgozzák ki a kitűzött célokhoz vezető konkrét megoldásokat, javaslatokat.

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. tv. 23/A. § (4) bekezdése szerint az „országos területfelhasználási kategóriákra vonatkozó szabályoknak a kiemelt térség vagy a megye területére vetítve, a kiemelt térségi és megyei területfelhasználási szabályoknak a település közigazgatási területére vetítve kell teljesülniük”. Fenti előírás következtében településrendezési terv készítés esetén az összhangot a területfelhasználási kategóriák és a megyei övezetek tekintetében a vonatkozó megyei területrendezési tervvel, az országos övezetek tekintetében az OTrT-vel is kell biztosítani.

A hierarchikus felépítettség elve a tervezési alapelvek között kiemelt szerepet kap, meghatározza, hogy a magasabb rendű terveket, helyi – települési – szinten figyelembe kell venni, a tervi előírásokat alkalmazni kell. Az Országos Területrendezési Terv (OTrT) megállapításait a Vas Megyei Területrendezési Terv (VMTrT) pontosítja, ennek előírásait a településrendezési tervbe be kell építeni. Jelenleg 2013.-ban a 2013. évi CCXXIX. törvény módosította az OTTrT-t, a VMTrT a közgyűlés 19/2010. (XI. 29.) sz. rendelettel hagyta jóvá, a két területrendezési dokumentum összhangját 2015. december 31-ig meg kell teremteni.

A **212/2005.(X.27.) ökt.** sz. határozattal jóváhagyott többször módosított településszerkezeti terv (továbbiakban: TSZT) megadja a területfelhasználás rendszerét és annak tervezett változásait, a térszerkezet meglévő és újonnan kialakítandó, meghatározó nyomvonalas elemeit, továbbá a térszerkezet alakítását befolyásoló korlátozásokat, valamint a jövőbeli terület kínálatot. A 10 éve hatályban lévő többször módosított TSZT nincs összhangban az azóta jelentősen megváltozott jogszabályi környezettel, valamint az országos és térségi szintű tervekkel, ezért annak átfogó felülvizsgálatát a Korm. r. értelmében 2018. dec. 31-ig el kell végezni. Az egyes beruházás jellegű projektelemek településrendezési eszközökkel való összhangjára, kiemelt figyelmet kell fordítani a tervezés során, ezek a projektelemek számos esetben még nem kiforrott elemek, ezért azokat véglegesítésük után lehet csak a településrendezési eszközökben leképezni.

5.1.2. A stratégia és a fejlesztési tervek összhangja

5.1.1.1 A stratégia illeszkedése az Európai Unió fejlesztéspolitikájához (Európa2020 Stratégia)

Vasvár város kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági fejlődésnek elősegítése a foglalkoztatás és a szolgáltató rendszer bővítésével és a gazdaság teljesítőképességnek javításával			
		<p>Jelmagyarázat:</p> <p>erős kapcsolat közepes kapcsolat nincs vagy gyenge kapcsolat</p>	
T1	Gazdaságélénkítés infrastrukturális fejlesztéssel		(1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
T2	Idegenforgalom jövedelemteremtő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése		(2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;
T3	Városi rangnak megfelelő, a magas életminőség feltételeinek megteremtése		(3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;
T4	Gazdasági diverzifikáció előmozdítása, valamint a K+F és innováció támogatása, a helyi egészségturizmus fejlesztése		(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
			alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;
			(6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
			(7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;
			(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
			(9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
			között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
			intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.

Vasvár város szerves fejlődése, kompakttá válása, olyan belső és megújuló erőforrásokra támaszkodva, amelyek fenntartható módon elégítik ki a népesség megtartását, biztosítva az élhető környezetet és a táji-természeti, épített értékek hosszú távú megőrzését.				
		T5	<p>Jelmagyarázat:</p> <p>erős kapcsolat közepes kapcsolat nincs vagy gyenge kapcsolat</p>	
	T6	A helyi értékek, a városi környezet védelme, a városrészek harmonikus fejlesztése		(1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
		Vasvár város infrastruktúra rekonstrukciója, fejlesztése		(2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;
T7		Energiahatékony városüzemeltetés		(3) a kvv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;
				(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
				alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;
				(6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
				(7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;
				(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
				(9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
			között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;	
			intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.	

13. táblázat. Stratégiai illeszkedés az Európai Unió fejlesztéspolitikájához

Az ITS célrendszere egyértelműen kapcsolatba hozható a 11 uniós szintű kohéziós politikai tematikus céllal, ezáltal illeszkedik *Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014-2020-as fejlesztési időszakra* című dokumentum céljaihoz, s az operatív programok célrendszeréhez, illetve az általuk támogatni kívánt prioritásokhoz. Ennek megfelelően kerültek a beavatkozások finanszírozási lehetőségei is meghatározásra.

5.1.1.2 A stratégia illeszkedése az OFTK-hoz

		Szakpolitikai célok							Területi célok					
Jelmagyarázat:		Versenyképes, innovatív gazdaság	Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom	Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme	Az ország makro-regionális szerepének erősítése	A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	A vidéki térségek népességeltartó erejének növelése	Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	Összekapcsolt terек: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása
T1	Gazdaságélénkítés infrastrukturális fejlesztéssel	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	
T2	Idegenforgalom jövedelemteremtő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése	erős kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	
T3	Városi rangnak megfelelő, a magas életminőség feltételeinek megteremtése	erős kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	
T4	Gazdasági diverzifikáció előmozdítása, valamint a K+F és innováció támogatása, a helyi egészségturizmus fejlesztése	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	
T5	A helyi értékek, a városi környezet védelme, a városrészek harmonikus fejlesztése	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	
T6	Vasvár város infrastruktúra rekonstrukciója, fejlesztése	nincs vagy gyenge kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	erős kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	nincs vagy gyenge kapcsolat	erős kapcsolat	

		Szakpolitikai célok							Területi célok					
	<p>Jelmagyarázat:</p> <p>erős kapcsolat közepes kapcsolat nincs vagy gyenge kapcsolat</p>	Versenyképes, innovatív gazdaság	Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom	Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme	Az ország makro-regionális szerepének erősítése	A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	A vidéki térségek népességeltartó erejének növelése	Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása
T7	Energiahatékony városüzemeltetés													
T8	A polgárosodás erősítése, lakossági szolgáltatások folyamatos fejlesztése a népesség megtartása (megújuló ember, megújuló közösség)													
T9	Oktatási és kulturális funkciók erősítése, a versenyképes tudás kialakítása és fenntartása													
T10	Társadalmi integráció erősítése													
T11	Szociális ellátó és támogató rendszer fejlesztése													

14. táblázat: Stratégiai illeszkedés az OFTK-hoz

5.1.1.3 A stratégia illeszkedése Vas megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához

		Átfogó célok					Stratégiai célok			
		Foglalkoztatás bővítése	A gazdaság teljesítőképességének javítása	Munkaerő képzettségi szintjének növekedése	Természeti és kulturális erőforrások fenntartható hasznosítása	Belső periferián lévő kistételepések teljes leszakadásának megakadályozása	A térség versenyképességének javítása	Megyén belüli és kívüli kapcsolatok erősítése	Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása	Kistételepések életképességének javítása
	Jelmagyarázat: erős kapcsolat közepes kapcsolat nincs vagy gyenge kapcsolat									
T1	Gazdaságélénkítés infrastrukturális fejlesztéssel	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős
T2	Idegenforgalom jövedelemteremtő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős
T3	Városi rangnak megfelelő, a magas életminőség feltételeinek megteremtése	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős
T4	Gazdasági diverzifikáció előmozdítása, valamint a K+F és innováció támogatása, a helyi egészségturizmus fejlesztése	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős
T5	A helyi értékek, a városi környezet védelme , a városrészek harmonikus fejlesztése	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős
T6	Vasvár város infrastruktúra rekonstrukciója, fejlesztése	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős	erős

	Jelmagyarázat: <ul style="list-style-type: none"> erős kapcsolat közepes kapcsolat nincs vagy gyenge kapcsolat 	Átfogó célok					Stratégiai célok			
		Foglalkoztatás bővítése	A gazdaság teljesítőképességének javítása	Munkaerő képzettségi szintjének növekedése	Természeti és kulturális erőforrások fenntartható hasznosítása	Belső periferián lévő kistételepülések teljes leszakadásának megakadályozása	A térség versenyképességének javítása	Megyén belüli és kívüli kapcsolatok erősítése	Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása	Kistételepülések életképességének javítása
T7	Energiahatékony városüzemeltetés									
T8	A polgárosodás erősítése, lakossági szolgáltatások folyamatos fejlesztése a népesség megtartása (megújuló ember, megújuló közösség)									
T9	Oktatási és kulturális funkciók erősítése, a versenyképes tudás kialakítása és fenntartása									
T10	Társadalmi integráció erősítése									
T11	Szociális ellátó és támogató rendszer fejlesztése									

15. táblázat. Stratégia illeszkedése Vas megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához

5.1.1.4 A stratégia illeszkedése a településfejlesztési koncepcióhoz

A 2004 óta hatályos településfejlesztési koncepció két fejlesztési jövőképet, scenáriót vázolt fel. Az elmúlt 11 év folyamatainak tükrében megállapítható, hogy a felvázolt alábbi scenáriók még ma is helytállóak, viszont az azokban megfogalmazott „részcélok” nem teljes körűen valósultak meg. A nem, vagy csak részben megvalósult célkitűzésekre középtávon kiemelten szükséges kezelni, mely a jelen stratégiában is prioritást élveznek.

A Scenárió I. – Vasvár logisztikai csomópont - az M8-as gyorsforgalmi úttá kiépítéséhez és az M9-es gyorsforgalmi út megépítéséhez, olyan külső tényezők kedvező hatásaira épített fel egy víziót – ez természetesen ma is a legideálisabb elérendő állapotot vázolja fel -, melyre a városnak szinte semmi ráhatása nincsen. A gyorsforgalmi utak nyomvonala még 11 év után sem ismertek pontosan, így a területrendezési és a települések településrendezési eszközei sem tartalmazzák a végleges nyomvonalakat. Ezen úthálózati fejlesztések természetesen mindenféleképpen felpeszsdítenék a régió életét, és esetlegesen Vasvárt szerencsésen érintő nyomvonallal Vasvár is előnyösebb helyzetbe kerülhetne. Ez a vízió az elmúlt 11 év tükrében és az úthálózati elemek jelentős forrásszükséglet állami hozzárendelése szükséges. A 2015. április 15-i miniszteri bejelentés alapján 2018-ig el kell indulni az M9-es autópálya Vasvár-Zalaegerszeg szakasz beruházásának. Az M9-M8 találkozási pontja Vasvár mellett lesz. Amennyiben a gyorsforgalmi utak megvalósításai váratnak még magukra, abban az esetben ez a scenárió ideális jövőkép marad.

A Scenárió II. – Jó itt lakni – inkább a belső erőforrásokra építkező realisabb jövőképet vázol fel az alábbiak szerint:

„A másik forgatókönyv (Scenárió II.) lényege, hogy a város vezetése kevésbé bízta magát a külső tényezők befolyására, nagyobb hangsúlyt fektet meglévő értékeinek megóvására, a természeti és épített környezeti adottságok kihasználására. Természetesen örömmel fogad minden javító, munkahelyteremtő, fejlesztő kezdeményezést, és a napi problémákat igyeckszik a lakosság és a vállalkozások igényeinek megfelelően, anyagi lehetőségeihez mérten a lehető legjobban megoldani. A város döntéshozói bíznak a „védve-megőrizve” típusú fejlesztés lépcsőjén való folyamatos emelkedésben, valamint a tágabb környezet gazdasági fellendülésének begyűrűző hatásában. A gyorsforgalmi úthálózat kiépüléséből adódó lehetőségek kihasználása és a város tradicionális adottságainak egymás mellé rendelése a döntéshozatal vezérfonala. Vasvár adottságai az urbánus, kertvárosi, motorizált életforma számára biztosítanak megfelelő feltételeket. Az önkormányzat szándéka szerint ezt szükséges az intézményi ellátórendszer folyamatos fejlesztésével még vonzóbbá és komfortosabbá varázsolni. Alapvető prioritás: a meglévő értékek védelme, a kisvárosi életminőség javítása.”

A koncepcióban meghatározott intézkedések vonatkozásában jelentős előrelépést tett a város az alábbi területeken:

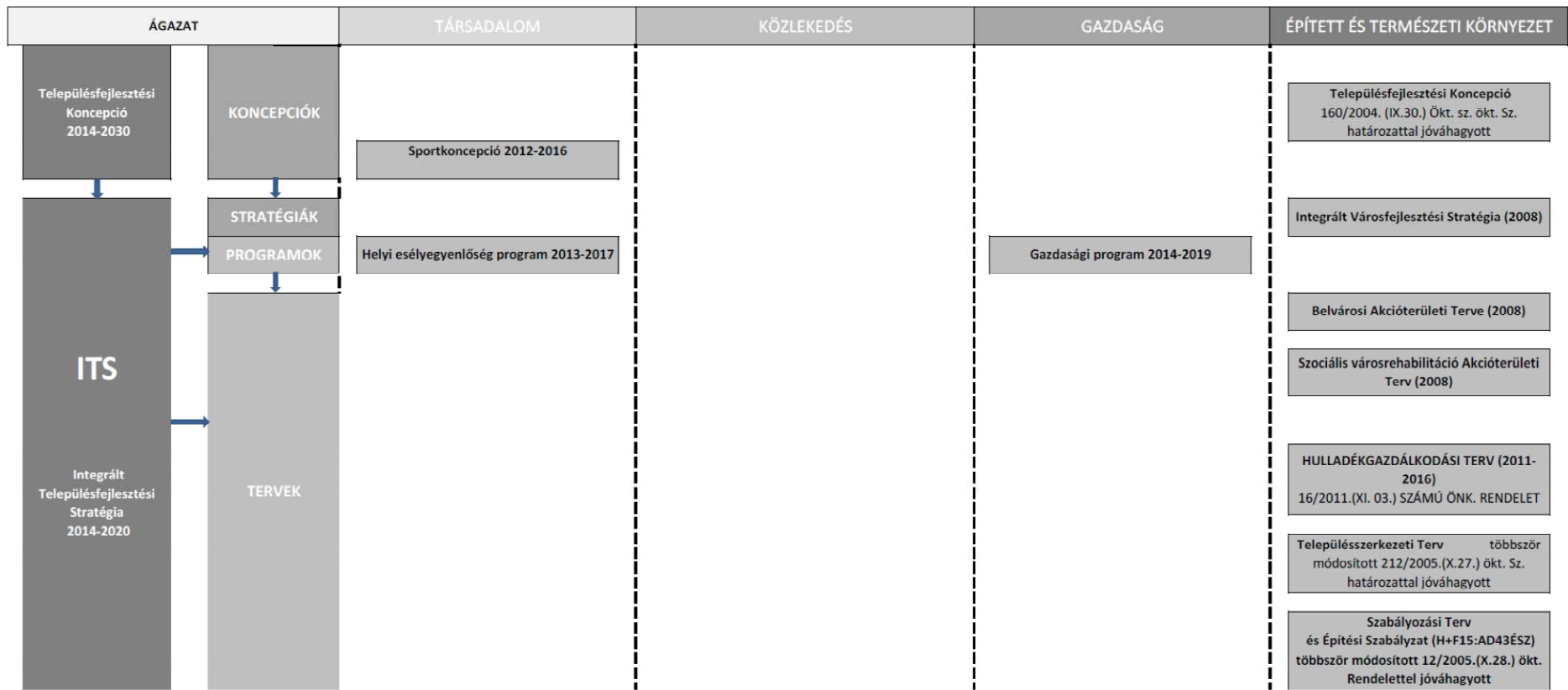
- városközpont megújítása;
- szennyvízcsatorna hálózat fejlesztése;
- felmérések készítése a lakosság körében;
- elkészítette településrendezési eszközeit,
- az önkormányzat szorosán együttműködik a szomszédos településekkel, a megyei önkormányzattal, a gazdasági szereplőkkel;
- Szentkút területének megújítása;

- önkormányzati kulturális illetve közintézmények fejlesztése;

A Város a településfejlesztési koncepció jóváhagyása óta eltelt 11 évben jelentős előrelépést tett a jövőkép elérésének érdekében, de az abban megfogalmazottak nem teljes körűen valósultak meg, ezért az alábbiakban felsorolt, a koncepcióban szereplő intézkedések megvalósulására, előmozdítására kiemelt figyelmet kell fordítani az elkövetkezendő középtávú időszakban:

- értékvédelmi rendszer működtetése, helyi főépítész alkalmazásával;
- lobbizási tevékenység az M8 és M9 gyorsforgalmi autópályák város számára kedvező nyomvonaltervért;
- közterületeinek környezetminőségét fásítási program;
- parkolási rendelet;
- tájgondnokság megszervezése;
- a szálláshelyek, az étkezési lehetőségek, a szőlészet és a borkultúra, a vallási turizmus, a vízi turizmus, a gyógy- és rekreációs turizmus, a kerékpáros turizmus intézményeinek és infrastruktúrájának összehangolt fejlesztése;
- képzett fiatalok elvándorlásának megakadályozására átfogó programot kell készíteni;
- kezdő kisvállalkozások támogatására programot kell kidolgozni;
- fel kell értékelni a természeti környezet adottságait, megteremteni a védelmükkel összeférhető gazdasági hasznosítás lehetőségét.
- előrelépés szükséges a gyermekintézmények fejlesztése területén
- a középfokú oktatás, képzés erősítése szükséges
- helyi munkaerőpiac bővítése szükséges
- lépéseket kell tenni a népesedési folyamatok pozitív irányba történő elmozdítása
- gazdasági befektetések ösztönzése szükséges (hazai és külföldi tőkebefektetések)
- idősok ellátására épülő gazdaság fejlesztése

3. ábra. A stratégia és az ágazati dokumentumok rendszer

5.1.2 A stratégia illeszkedése a társadalmat érintő ágazati tervekhez

Vasvár Város önkormányzata és intézményei munkája során érvényesül az esélyegyenlőség. Az egyenlő bánásmód érvényesítése érdekében elfogadott esélyegyenlőségi tervvel rendelkezik a település (2013). Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Vasvár Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Az esélyegyenlőségi tervben rögzítésre kerültek az esélyegyenlőség megvalósulása érdekében elvégzendő feladatok. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia figyelembe veszi a Helyi Esélyegyenlőségi Tervben foglaltakat és az elvégzendő feladatokat.

5.1.3 A stratégia illeszkedése a gazdaságot érintő ágazati tervekhez

Vasvár Város Önkormányzatának új 5 éves gazdasági programját (2015-2019) a 89/2015. (IV.23.) számú határozatával fogadta a Képviselő-testület és a település gazdasági és humán szférájának olyan fejlesztését fogalmazza meg, melynek célja az életminőség további javítása. Vasvár gazdaságfejlesztésénél elsődleges az ipari terület bővítése, mert a korábbi évek értékesítései révén már csak egy beruházásra alkalmas terület maradt. Nehézséget jelent azonban az, hogy a százalékosan magas munkanélküliség mögött abszolút számban kevés a vállalkozásoknál igényelt szakmacsoportba tartozó végzettségű, potenciális munkavállaló. A munkanélküliek körében az alacsony iskolai képzettség nehezíti az elhelyezkedést. Pozitív változás, hogy a kvalifikált munkaerőt foglalkoztató HP és PNH mellett most indul a HUKÉ beruházása, mely az alacsonyabb iskola végzettségűek számára nyújt majd munkalehetőséget. Továbbra is intenzíven és hatékonyan részt kell vennie az önkormányzatnak a közmunka programban, hogy a foglalkoztatását e rétegeknek segítse és gazdasági megtakarításokat érjen el, amellyel a működési kiadások csökkenthetőek, vagy amely munkákra, bár szükséges elvégezni, saját forrást nem tud biztosítani. A város szolgáltatások tekintetében nem biztosít ideális környezetet egy nagyobb befektető számára, és turisztikai lehetőségeinket is korlátozza hotel, étterem hiánya, ezért e területre is keresni kell a pénzügyi szakmai befektetőket. A 2015. évben megfúrásra kerülő új termálkút által biztosított termálvíz további hasznosítása a gazdaságélénkítés lehetőségét szolgálja. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia figyelembe veszi a Gazdasági Programban foglaltakat.

5.1.4 A stratégia illeszkedése a közlekedést érintő ágazati tervekhez

Az M8 és M9 gyorsforgalmi utak munkaközi nyomvonaltervein túl nem ismert közlekedést érintő egyéb ágazati terv.

5.1.5 A stratégia illeszkedése a környezetet érintő ágazati tervekhez

2014. évben elkészült a Rába és Csörnöc-völgy Natura 2000 terület fenntartási terve, mely a területére vonatkozó ajánlásokat részletesen tartalmazza. A fenntartási terv ajánlásait a településfejlesztési stratégia készítése során figyelembe lett véve.

Egyéb környezetet érintő dokumentum nem ismert.

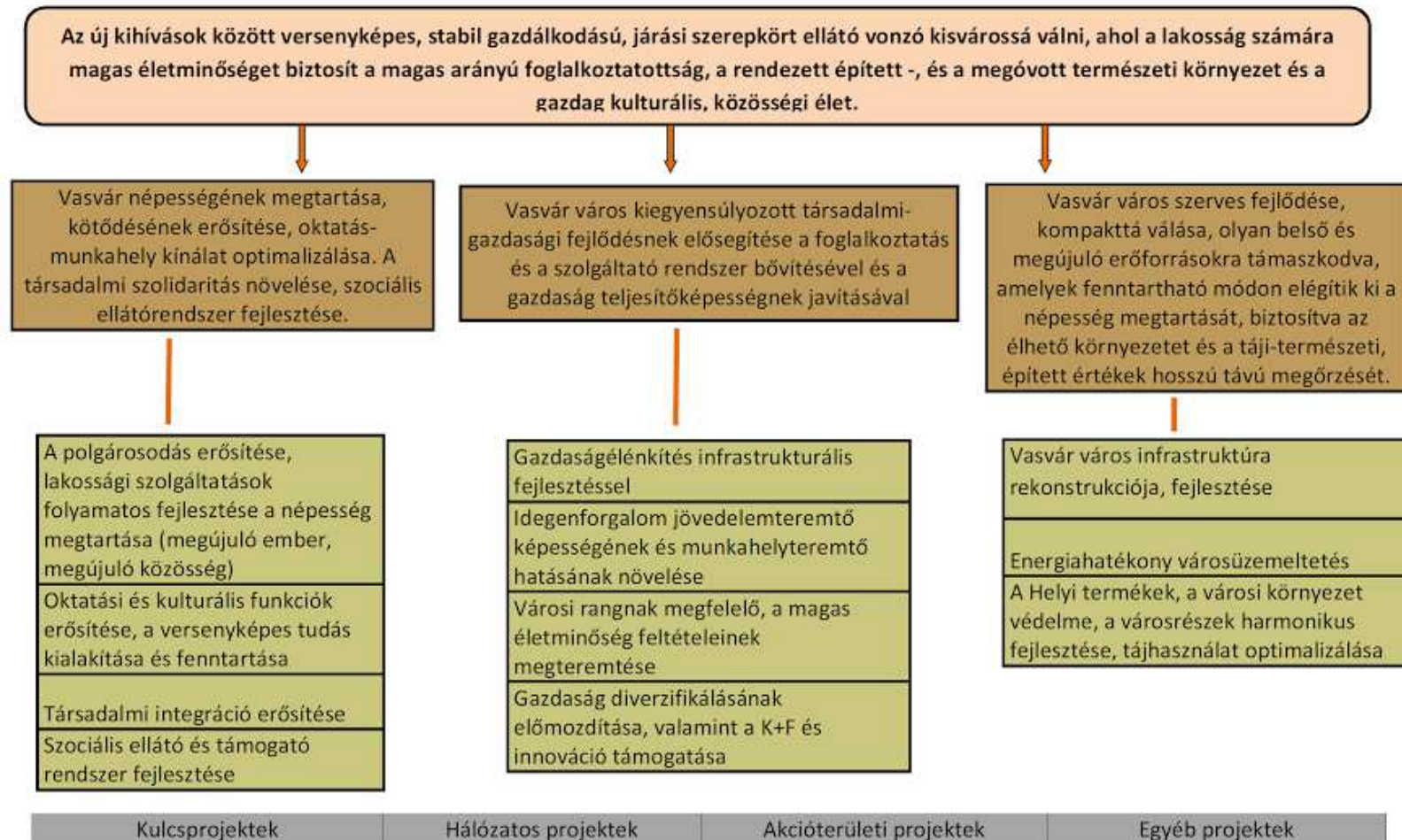
5.1.6 A stratégia illeszkedése a környezetvédelmet érintő ágazati tervekhez

2014. évben elkészült a Rába és Csörnök-völgy Natura 2000 terület fenntartási terve, mely a területére vonatkozó ajánlásokat részletesen tartalmazza. A fenntartási terv ajánlásait a településfejlesztési stratégia készítése során figyelembe lett véve.

Egyéb környezetvédelmet érintő dokumentum nem ismert.

5.2 BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

5.2.1 A célok logikai összefüggései

4. ábra. Célok logikai összefüggése

5.2.2 A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák

	Középtávú Tematikus célok	Megalapozó vizsgálatban azonosított problémák	Megalapozó vizsgálatban azonosított adottságok
T1	Gazdaságélénkítés infrastrukturális fejlesztéssel	<ul style="list-style-type: none"> • korlátozott munkaerőpiac • belső és külső befektetői tőke alacsony szintje • a gazdasági ágak alacsony szinergiája, egymásra épülése • korlátozott a gazdasági területek rendelkezésre állása 	<ul style="list-style-type: none"> • Prosperáló kis- és középvállalkozások
T2	Idegenforgalom jövedelemteremtő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése	<ul style="list-style-type: none"> • kiugró turisztikai kínálat hiánya, együttműködés és kapcsolódás hiánya a különféle kínálatok között • szálláshely hiánya (turizmus - szálloda) 	<ul style="list-style-type: none"> • történeti, régészeti, műemléki emlékek
T3	Városi rangnak megfelelő, a magas életminőség feltételeinek megteremtése	<ul style="list-style-type: none"> • közösségi közlekedés kizárólag a helyközi járatokra korlátozódik • városközpont és a város közterületi zöldfelületei számos helyen elhanyagoltak, nem alkotnak egységes zöldfelületi rendszert 	<ul style="list-style-type: none"> • megújult kulturális és középületek • csendes, nyugodt kisvárosi környezet • a belvárosban koncentrált intézmények
T4	Gazdasági diverzifikáció előmozdítása, valamint a K+F és innováció támogatása, a helyi egészségturizmus fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • gazdasági, iparterület kínálat hiánya • képzett fiatalok elvándorlása 	<ul style="list-style-type: none"> • jelentős geotermikus potenciál, termálvíz, gyógyvíz és annak használhatósága • jól működő állattenyésztés, művelt gyepterület • tájfenntartást és gondozást biztosító működő termelőgazdaságok
T5	A helyi értékek, a városi környezet védelme, a városrészek harmonikus fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • északi lakóterületek részleges elszigeteltsége; • gazdasági, iparterület kínálat hiánya; • az átmenő forgalom jelentős zajhatása érinti a 74-es számú főút menti lakóingatlanokat; • nagyszámú üres lakóingatlan; • településképi (véleményezési, bejelentési és kötelezési) rendeletek megalkotásának, valamint a főépítész 	<ul style="list-style-type: none"> • országos műemléki védett épületek (Domokos Rendház, Tretter ház; Nagyboldogasszony templom), régészeti területek; • gazdasági és iparterületek fejlesztései, csak természetvédelmi területek korlátozó tényezőjének figyelembevételével (az északi fejlesztési területek vonatkozásában) lehetséges;

		<p>alkalmazásának elmaradásával az Önkormányzat településképi, esztétikai alakításának lehetőségei beszűkülnek;</p> <ul style="list-style-type: none"> • a volt zártkerti területek tájhasználati konfliktusainak kezelése; 	<ul style="list-style-type: none"> • KNEIP hálózat;
T6	Vasvár város infrastruktúra rekonstrukciója, fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • a kiépítetlen csapadékvízvezető rendszer miatti fokozódó káresetek; • kerékpárút hálózati elemek hiánya; • zöldfelületi rendszer hiányosságai; • a tervezett M8 és M9-es fejlesztések elhúzódnása; • tömegközlekedés hiányosságai (szomszéd településekről nehézkes a városba jutás); • nincs helyi autóbusz hálózat; • autópálya rossz elérhetősége; • Városcsopont parkoló hiánya és jelentős közlekedés terheltsége; 	<ul style="list-style-type: none"> • jelentős zöldfelületi potenciál, számos fejlesztési lehetőséggel; • kedvezőtlen domborzati viszonyok, a zárt csapadékvíz elvezető rendszer kialakításánál jelentős költségek jelentkezhetnek; • 8.sz. főút és a 74.sz. főút jó közlekedési kapcsolatokat biztosít; • vasúti főútvonal;
T7	Energiahatékony városüzemeltetés	<ul style="list-style-type: none"> • intézményhálózat energiahatékonyágának hiányosságai; • közvilágítás energiahatékonyága nem megfelelő; • egyedi foszilis fűtési rendszerek káros környezeti hatása; 	<ul style="list-style-type: none"> • jelentős geotermikus potenciál, melyet kiemelt prioritásként kezel és alkalmaz is a város; • meglévő energia hálózat kapacitástartalékai; • a csatornahálózat kiépítésével jelentősen javult a csatornázott területek aránya, szinte teljeskörűen a szolgáltatás a városban; • az intézmények egy részének energiahatékonyági korszerűsítései el lettek végezve, de számos fejlesztési igény jelentkezik még ezen a téren;
T8	A polgárosodás erősítése, lakossági szolgáltatások folyamatos fejlesztése a népesség megtartása (megújuló	<ul style="list-style-type: none"> • felsőfokú végzettséggel rendelkezők alacsonyabb aránya • képzett fiatalok elvándorlása 	<ul style="list-style-type: none"> • erős civil szféra • megfelelő szellemi tőke, képzett emberek

	ember, megújuló közösség)	<ul style="list-style-type: none"> • helyi identitás alacsony foka 	
T9	Oktatási és kulturális funkciók erősítése, a versenyképes tudás kialakítása és fenntartása	<ul style="list-style-type: none"> • elöregedő társadalom, kedvezőtlen korösszetétel • felsőfokú végzettséggel rendelkezők alacsonyabb aránya • képzett fiatalok elvándorlása • helyi identitás alacsony foka 	<ul style="list-style-type: none"> • meglévő nevelési, oktatási, egészségügyi infrastruktúra
T10	Társadalmi integráció erősítése	<ul style="list-style-type: none"> • közösségfejlesztő programok száma kevés 	<ul style="list-style-type: none"> • erős civil szféra
T11	Szociális ellátó és támogató rendszer fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • intézményhálózat energiahatékonyságának hiányosságai 	<ul style="list-style-type: none"> • meglévő nevelési, oktatási, egészségügyi infrastruktúra

16. táblázat. Célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák

5.2.3 A stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11
T1		++	++	++	0	0	++	+	+	+	+
T2	+		++	++	+	0	0	+	++	+	0
T3	+	++		+	+	+	+	++	+	+	+
T4	++	++	++		+	0	0	+	+	+	0
T5	0	++	++	0		0	+	++	+	+	0
T6	++	+	++	0	++		+	++	+	+	+
T7	++	0	++	++	++	++		++	+	0	0
T8	+	+	++	+	+	+	+		++	+	+
T9	++	+	++	+	0	0	0	++		++	+
T10	+	0	++	+	0	0	0	++	+		++
T11	0	0	++	0	+	+	0	++	+	++	

++ erős pozitív hatás; + pozitív hatás; - negatív hatás, 0: semleges

5. ábra. Tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

Vasvár Város tudatosan tervezi a szolgáltatásait és a funkciók városi szintű megoszlását.

A városrészi szintű célok koherens rendszerben, egymást erősítve járulnak hozzá a stratégia tematikus céljainak és az átfogó célok megvalósításához. Az egyes városrészekre meghatározott célok illeszkednek egymáshoz és úgy kerültek kijelölésre, hogy figyelembe vételre kerültek a szomszédos városrészekre gyakorolt hatásaik is. A városrészi fejlesztések nem eredményeznek negatív hatást a város más területén.

Össességében a lakókörnyezet minőségének és a szolgáltatások színvonalának javítása a városrészek élhetőségéhez járul hozzá annak tudatában, hogy a közösségi és szolgáltató szerepkör megerősítése és az élhetőbb környezet megteremtése – a fejlesztések átgondolt végrehajtása nélkül – ellentétes irányú hatásokat válthat ki az egyes városrészekben: a helyben elérhető szolgáltatások miatt a korábban más városrészekben jelentkező kereslet csökkenni fog. Különösen igaz ez a városközpont közösségi és szolgáltató funkcióval rendelkező létesítményei esetében, ezért a belvárosban a speciális és szakosított szolgáltatások fejlesztésére, a többi városrészben pedig az alapellátások minőségi biztosítására kell fókuszálni.

A turisztikai és rekreációs funkciók városon belüli térbeli megoszlása több, eltérő karakterrel jellemezhető célterület kialakulását eredményezheti.

6 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A megvalósíthatóság kockázatainak elemzésénél először a főbb kockázatokat kell számba venni azok valószínűsíthető bekövetkeztével és a városra gyakorolt hatásának mértékével. Ezek után a rájuk adható válaszok felkutatása, majd ezek várható pozitív és negatív kimenetelét szükséges elemezni. A táblázatos felsorolás segíti mindezek áttekintését. A célok megvalósításához a fejlesztésekkel elért eredmények fenntartása különösen fontos. Az ezekhez tartozó kockázatok külön kiemelésre kerültek.

Belső tényezők	Valószínűség (1-10)	Hatás (1-10)	Kockázat kezelésének módja
Társadalmi tényezők			
Társadalom egyes csoportjai közötti ellentmondás a település fejlesztési irányait illetően	4	4	A város jövőképeinek meghatározása és a fejlesztések is a lakossággal való folyamatos egyeztetések során alakulnak ki, a társadalmi igényekkel teljes konszenzusban kerülnek kijelölésre a települési célok.
Társadalom egyes csoportjai kiszorulnak a fejlődésből	5	7	Különösen az alacsonyabb státusú lakosság számára jelent kockázatot. A város szociális hálózata azonban kiemelten kezeli e csoportokat, valamint a településfejlesztési stratégia megvalósítása során a negatív társadalmi folyamatok ellen különböző soft tevékenységek is megvalósításra kerülnek.
A lakosság elvándorlása és előregedése tovább folytatódik	8	10	Társadalmi szempontból negatív összkép alakul ki. A helyben maradók – magas elvándorlás esetén – várhatóan a kevésbé képzettek, illetve testi, szellemi hátránnyal rendelkezők közül kerülnek ki, így a város lakossága deprimált, a város általános légköre letargikussá válhat. Az elvándorlás ellen soft programokkal, illetve oktatási programmal, valamint városmarketinggel veszi fel a város a harcot, hogy egy a saját lakossága és a kívülről érkezők számára is vonzó, kellemes város lehessen. Az előregedés folytatódása, illetve felgyorsulása, amennyiben ehhez nem kapcsolódik megfelelő idős-gazdaság a fiatalabb generációk helyben maradása ellen hathat. Fontosak ebben az esetben is a soft programok, mellyel az idősek és a fiatalabbak közti ellentétek csökkenthetők.
A lakosság érdektelenné válik a település közös jövőképeinek, fejlesztésének meghatározását és	4	7	A város számos kulturális és egyéb programmal vonja be a lakosságot a település mindennapjaiba. A helyi

megvalósítását illetően			identitás kialakítására és fenntartására, valamint a külső imázs meghatározására is hangsúlyos. Ez nem csak anyagi támogatásban, leginkább soft tevékenységek keretében történik.
Gazdasági tényezők			
Az elvándorlás miatt csökken a város lakosságának átlagos képzettségi színvonala	7	9	A képzettségi színvonal csökkenésével a befektetők – érkezenek kívülről, vagy legyenek helyi vállalkozók – alacsonyabb színvonalú munkalehetőségeket teremtenek, melyhez alacsonyabb bérszínvonal is társul, így az elvándorlás nem áll meg. Annak érdekében, hogy a város ne kerülhessen ebbe a negatív spirálba a lakosságának megtartását, illetve kívülről érkező magasan kvalifikált beköltözőket színes kulturális élettel, soft programokkal, vonzó települési környezettel tartja meg. Ehhez széles körben alkalmazott városmarketing stratégia is társul.
Környezeti veszélyek			
Közterületek megújítása elmarad a városban	3	6	Amennyiben a közterületek megújítása elmaradna, azzal a város lemaradna a városversenyben, mivel nem csak a turisták számára fontos, hogy vonzó környezetben tölthessék szabadidejüket, hanem a helyben élők számára is. A város közterületeinek a leromlása, levándorláshoz, illetve hosszabb távon a beruházások elmaradásához és a gazdasági versenyképesség csökkenéséhez is vezethet. A város vezetése ennek csökkentésére közterületi rehabilitációkat tervez. Továbbá a lakókörnyezet megújításába a helyi lakosságot is aktívan be kívánja vonni.
Közlekedési konfliktusok növekednek	5	8	A közterületek minden szempontból átgondolt rehabilitációjával, illetve az ökológikus településfejlesztési szemlélet segítségével kívánja a város visszaszorítani a gépjárműforgalmat, így kerülendő el, hogy ebből konfliktusok alakuljanak ki. Bizonyos esetekben a korlátozás,

			mint lehetőség is a város rendelkezésére áll (pl. tehergépjárművek kitiltása bizonyos területekről). A tervezett M8-M9 nagyban segítené a település közlekedési kezelhetőségét.
Lakások komfortfokozata, műszaki színvonala romlik	6	7	Amennyiben a lakosság anyagi javai tovább csökkennek, a lakóingatlanok karbantartása elmaradhat, mely a lakóingatlan állomány műszaki degradációjához vezethet. Ezt megelőzendő a város a munkanélküliség elkerülése mellett érdekelt. Ennek érdekében szorosan együttműködik a helyi vállalkozásokkal azok céljainak megvalósításában, illetve a közmunka programot is támogatja. Így a lakosság anyagi javainak csökkenése elkerülhetővé válik.
Egyéb veszélyek			
Késedelmet szenvednek a szükséges fejlesztési dokumentumok, megvalósíthatósági tanulmányok, felmérések, tervanyagok kidolgozása, ezért a város nem tud gyorsan reagálni a pályázati kiírásokra, forrásszerzési lehetőségekre.	9	9	Az Önkormányzat vezetőségének figyelemfelhívása megtörtént ezen hátrány és késedelem szükséges kezelésére. „Szemléletváltás” szükséges.
Külső tényezők			
Szabályozási környezet			
Változó támogatási rendszer	3	8	A város fejlesztései során nem csupán a támogatásokra épít, hanem a vállalkozásokkal való együttműködés széles skálájára is. Amennyiben a támogatási rendszer negatív irányba hatna a város számára, akkor a gazdasági szereplőkkel együttműködve képes lesz külső források bevonására céljai elérése érdekében.
Társadalmi változások			
Általánosan elöregedő társadalom – növekvő terhek	6	8	A város lakossága, az országos tendenciákhoz hasonlóan öregszik. Ezt megelőzni próbálja a város azzal, hogy attraktív településképpel, széleskörű kulturális élettel fiatalabb korosztályt vonz a településre. A problémát pedig az idősgazdaság, valamint a szociális ellátórendszer fejlesztésével igyekszik kezelni.

Az elért eredmények fenntartáshoz kapcsolódó veszélyek			
Társadalmi tényezők			
A soft projektekkel bevont lakosság a projektek elmaradása esetén nem alakít ki saját közösségi programokat	3	5	Annak érdekében, hogy hosszútávon is sikeres legyen a lakosság bevonása a város életébe a város az egyes soft projektelemekek megvalósítását követően is számos eseményt szervez, illetve támogatja ezek szervezését.
Az oktatási és társadalmi integrációs programokban résztvevők elhagyják a várost, illetve hosszú távú integrációjuk a település életébe sikertelen lesz	3	5	Az oktatáshoz kapcsolódó fejlesztések a helyi vállalkozói igényeknek megfelelően kerül kialakításra, így a fenntartás során is várható, hogy aki ilyen képzésben vesz részt, az helyben helyezkedik el, majd hosszabb távon is itt dolgozik. Folyamatos nyomon követés zajlik a társadalmi integráció terén, így, amennyiben beavatkozás szükséges, egyes elmaradó személyek, csoportok esetében, azt idejében meg lehet tenni.
Gazdasági tényezők			
A vállalkozások a vártnál kisebb bevételt realizálnak és elhagyják a várost, vagy csökkentik a termelésüket	3	9	Amennyiben ez történne, annak jelentős hatása lenne a város társadalmára, illetve a város gazdálkodására is. Ennek érdekében a város és a helyi vállalkozások között széleskörű kooperáció zajlik, hogy az igények és a célok között összhang legyen mind a két fél részéről
Környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tényezők			
A fejlesztések során a természeti környezet sérül, melynek mértéke a tolerálható szintnél magasabb és a természet ezt nem képes helyreállítani	3	6	A turisztikai fejlesztések során a természet „kapacitásait” figyelembe veszi a város, valamint az idegenforgalmi adó bevételeinek egy részét a környezeti károkozások enyhítésére fordítja. A beruházások során az engedélyek kiadása, és az ellenőrzések során a környezeti szempontok kiemelt szempontot képviselnek.

17. táblázat. Kockázatelemzés

7 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

7.1 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

A fejezet azon önkormányzat által végzett tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják az Integrált Településfejlesztési Stratégiában, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A város biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valamint szabályozó, rendeletalkotó tevékenységével. Ideális esetben ez a két típusú tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak.

7.1.1 Helyi klímastratégia

Hazánk kitettsége és sérülékenysége az éghajlatváltozás várható hatásainak szempontjából globális és európai mércével mérve is jelentős. Vizsgálatok támasztják alá, hogy az országon belüli, a klímaváltozás hatásaival szembeni térségi sérülékenység is igen nagy eltéréseket mutat. A klímaváltozás kiváltó okainak megfékezése, csökkentése globális összefogást kíván, ugyanakkor a várható negatív hatásokra való hatékony felkészülés – lokális tervezést és helyi megoldásokat kíván. Ezért fontos az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülést és az alkalmazkodást elősegítő a települési szintű klímastratégiák és programok kidolgozása.

7.1.2 Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlatváltozási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

A Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaz. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP egyéb eredmények eléréséhez is hozzájárul, mint például:

- helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása;
- egészségesebb környezet és életminőség;
- jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség.

A SEAP lehetőséget biztosít az anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazásával az ipar, az állattenyésztési ágazatok és az ahhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentését.

A SEAP alapján a TOP támogatást biztosít az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. Az energiamenedzsmentet pedig önkormányzati kedvezményezett esetén a TOP támogatja.

7.1.3 Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)

A fenntartható városi mobilitási terv olyan új koncepció, amely alapvetően az EU által meghatározott klímavédelmi és energiahatékonysági célokat segíti. Az újdonságot a korábbi közlekedéstervezési gyakorlathoz képest az jelenti, hogy:

- nagyobb hangsúlyt helyez a lakosság és a különböző érdekcsoportok bevonására,
- a különböző szakpolitikai területek összehangolására (pl. közlekedés, területfejlesztés, gazdaságfejlesztés, környezetvédelem, szociális ügyek, egészségvédelem, közbiztonság, energetika, stb.), valamint
- a térségi/agglomerációs kooperációra.

A városi mobilitási terv legfontosabb hozzáadott értéke a költségmegtakarítás az önkormányzat és a városi szereplők számára, a személyre szabott közlekedési megoldások a várost használó csoportok számára, valamint a jobb, élhetőbb városi környezet. A fenntartható városi mobilitástervezés során mód van akár egyének (iskolások, mozgáskorlátozottak, idősek, stb.), akár vállalkozások számára a multimodális, ajtótól ajtóig való közlekedési megoldások kidolgozására. A mobilitástervezés a közúti infrastruktúra fejlesztése helyett olyan kiegyensúlyozott intézkedéscsomagban gondolkodik, amelyben jelentős szerepet kapnak a mérsékelt költségvonzatú közlekedésszervezési intézkedések. Az integrált tervezési megközelítés segíti a környezetbarát ágak, megoldások felé való átrendeződést, ami azért is fontos, mert a városnak sokszor egymásnak versengő jogi kötelezettségeknek kell megfelelniük (pl. levegőminőség javításával, zajterhelés csökkentésével, stb. kapcsolatos országos és EU-s elvárások.) A Fenntartható Városi Mobilitási Terv funkcionális városban gondolkodik, a tervezés az együttműködésre alapoz.

7.1.4 A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a boldog város

A jól működő városok felé elvárás, hogy az aktív és kulturált pihenéshez, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz, művelődéshez szorosan kötődő szolgáltatásokat is nyújtson, amelyek nemcsak a lakosság igényeit elégítik ki, hanem kiemelkedő szerepet játszhatnak az új (gazdasági, szolgáltatási, innovációs) fejlesztések megtelepedésében is.

E feladat magában foglalja a városi parkok és zöldterületek karbantartását, a vendéglátás, művelődési intézmények eltérő lakossági-, és turista-igényekhez igazodó összehangolt és ötletes fejlesztését, támogatását is. Kiemelten érdemes támogatni a szabadidő értékes eltöltésével, a sporttal, az egészségtudatra neveléssel összefüggő piaci és civil kezdeményezéseket.

Ehhez kapcsolódik a helyi identitás és a lokálpatriotizmus erősítése is. A kultúra és tudás ma már a modern gazdaság és társadalomfejlesztés alapvető támogatója. A közösséghez és a lakóhelyhez kötődés, az identitástudat, lokálpatriotizmus, valamint a társadalmi szolidaritás megteremtése érdekében a társadalmi kapcsolatok tudatos építésének célrendszere szükséges, mivel e nélkül nem lehet növelni az itt élők életminőségét és együttműködési készségüket sem. Ennek érdekében az identitást erősítő események mellett további lehetőség a sajátos meghatározottságú városrészek (telepek), civil – városszépítő (építő, ápoló) szervezeteinek támogatása, illetve újabbak létrehozásának támogatása. A tudásalapú és akár a modern korról lépést tartó „digitális

városprogram” elindításával feladatot is erősítheti a városról szóló információk, tudásanyagok internetes oldalakon való megjelenítése.

7.1.5 Szabályozási tevékenységek, eszközök

- A „**tervalku**” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés), amely lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés kössen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír;
- Az **önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása** területek kivásárlásakor;
- **Városmarketing célú tevékenységek:** a város az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközrendszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja;
- **Helyi adó- és illetékvedményekkel** bizonyos esetekben a magántőke mobilizálható, amelyet a Tervalkuban / településrendezési szerződésben rögzíthetnek a felek;
- **Ingtal gazdálkodási koncepció,** melynek keretében a város saját tulajdonú ingatlanait felméri, azok hasznosíthatóságát számba veszi.

Az aktív városfejlesztési stratégia elsődleges eszköze az önkormányzat számára a kijelölt városfejlesztési akcióterületeken tervezett városfejlesztési akciók végrehajtása a közszféra és a magánszféra strukturált együttműködése.

7.1.6 Klímabarát közlekedés:

Könnyen belátható hogy a városok környezetterhelése jelentős részben a közlekedésből fakad. Fontos tehát, hogy ezen a területen is előrelépést érjünk el. Ehhez alapvetően négy eszköz van a kezünkben:

- Az első a közlekedési kereslet csökkentése, ennek megoldása többek között a jelenlegi városszerkezetet átalakítva, több kisebb központtal rendelkező, úgynevezett policentrikus városszerkezet létrehozásában rejlik.
- A második a minőségi közösségi közlekedési szolgáltatások biztosítása elérhető áron. Egyértelmű tapasztalat, hogy ahol a lakóhelyekről a város nagy része gyorsan és kényelmesen elérhető közösségi közlekedési eszközökkel, az emberek szívesen választják ezt az alternatívát.
- A harmadik a minőségi közösségi közlekedési szolgáltatásokat elsősorban környezetbarát járműállománnyal célszerű biztosítani. Környezetbarát a vasúti közlekedésben a dízel vontatás helyett villamos vontatású járművek, míg az autóbusz közlekedés terén minimum a legkorszerűbb (most EURO6) dízelmotorral hajtott buszok beszerzése, ha lehetséges, akkor hibrid és elektromos járművek alkalmazása.
- A negyedik a környezetbarát egyéni közlekedési módok ösztönzése – ezen a területen a legfontosabb a gyalogos és kerékpáros közlekedés minél kedvezőbb feltételének kialakítása (melyeknek pozitív egészségügyi hatásai sem elhanyagolhatóak!)

Vasvár településen még nem sok valósult meg a fent említett lehetőségek közül. A térségi célú és a települési kerékpáros kapcsolatok fejlesztésével szintén elősegíthető a klímabarát közlekedés. Ha az

emberek biztonságos és kijelölt kerékpáros útvonalon közlekedhetnek, szívesebben választják ezt az utazási formát. Tehát el kell kezdeni, mind a városban, mind a környéki kerékpárutak létesítését.

7.1.7 Településfejlesztési és településrendezési szerződések

A települési önkormányzat egyes településfejlesztési célok megvalósítására településrendezési szerződést köthet az érintett telek tulajdonosával, illetve a telken beruházni szándékozóval. A településrendezési szerződés alapját az ingatlanfejlesztő által a tervezett beruházásról készített tanulmányterv képezi.

A szerződés tárgya lehet azon költségeknek az ingatlanfejlesztő általi átvállalása, amelyek a cél megvalósításának előfeltételei (az érintett terület előkészítése, a telekviszonyok rendezése vagy megváltoztatása, a talaj megtisztítása stb.), vagy következményei (a szükséges kiszolgáló intézmény és infrastruktúra fejlesztések), és azok megvalósítása az önkormányzatot terhelné. Szerződés esetén az önkormányzat a szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy a szükséges településrendezési eljárást a megállapított határidőn belül megindítja és azt az előírásoknak megfelelően lefolytatja.

Vasváron jelenleg is folyamatban van a településrendezési eszköz módosítása megkötött településrendezési szerződés alapján.

7.1.8 Térség- és városmarketing; marketingstratégia kialakítása:

Vasvár Város Önkormányzatának nincs önálló marketingtevékenysége. Vasvár Város Önkormányzata Körmeny Város Önkormányzatával karöltve közösen és a két város térségében működő turisztikai szolgáltatók, önkormányzatok és civil szervezetek bevonásával megalakította a Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesületet (2011), mely elnyerte a TDM szervezet funkciót. A két térség között ezt megelőzően nem volt turisztikai együttműködés, mindkettő a saját városát és kistérségét tekintette célterületnek. A 2008-tól elindult országos szintű turisztikai rendszer átalakítására irányuló folyamat révén indult el ebben a két térségben is az együttműködés és a szakmai szervezet létrehozásának gondolata. A helyi TDM szervezetként működő turisztikai egyesület megalakulása jelentős előrelépés volt a térség turizmusában, hiszen külön-külön egyik térség sem volt alkalmas több napos szabadidő eltöltési lehetőséget kínálni a turistáknak, így elsősorban a tranzitforgalom volt a jellemző. Ennek a folyamatnak a mentén kezdte meg működését a szervezet, egységes arculat kialakításával, kiadványkészítéssel, adatgyűjtéssel, több napos program lehetőséget kínáló ajánlatok kialakításával. Azzal a céllal alakult a szervezet, hogy a létrejövő új desztináció átgondolt, egységes megjelenítése révén a vendégforgalom növekedjen, és a jelenleg jellemzően átutazó turistákat, a térség kínálatának összekapcsolásával, többnapos itt tartózkodásra ösztönözzék. A szervezet fenntartásában lévő körmenyi Tourinform iroda, az egyesület munkaszervezeteként is működik, amely a front office tevékenység mellett jelentős back office tevékenységet is ellát.

7.1.9 önkormányzati kommunikáció

Az önkormányzat kommunikációs tevékenysége elsősorban online történik. A www.vasvar.hu infokommunikációs szempontból akadálymentesített online felületen a látogatók információkat tölthetnek le a városról, az intézményekről, az aktuális hírekről, eseményekről, programok és pályázatokról. Elérhetőek a hivatal működésével kapcsolatos legfontosabb információk és közérdekű adatok, dokumentumok, letölthető formanyomtatványok állnak rendelkezésre. A honlapon 2003-ig visszamenőleg elérhetőek a Vasvári Újság archív számai is. A honlap angol és német nyelven is nyújt információkat.

Az Önkormányzat lapjaként funkcionáló Vasvári Újság havonta ingyenesen jelenik meg a városi lakosság számára, mely szintén komoly lakossági tájékoztató szerepet tölt be. Emellett a Vas Népe megyei napilap is rendszeresen közöl információkat a településről. Azon települési fejlesztési kérdések, melyek ezt megkívánják, továbbá a jelentős közérdekű ügyekben lakossági fórumokat szervez az önkormányzat. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel közösen bonyolított városi programok, rendezvények is a lakossági kommunikáció egyik jelentős ágát képviselik. A településen nincs városi TV, a lakossági kommunikáció és tájékoztatás ezen formáját nem használja az önkormányzat.

7.1.10 helyi gazdaságfejlesztés eszközei (foglalkoztatási támogatás, KKV-k támogatása, stb.)

Vasvár Város Önkormányzatának 5 éves gazdasági programja (2015-2019) a település gazdasági és humán szférájának olyan fejlesztését fogalmazza meg, melynek célja az életminőség további javítása. Vasvár gazdaságfejlesztésénél elsődleges az ipari terület bővítése, mert a korábbi évek értékesítései révén már csak egy beruházásra alkalmas terület maradt. Nehézséget jelent azonban az, hogy a százalékosan magas munkanélküliség mögött abszolút számban kevés a vállalkozásoknál igényelt szakmacsoportba tartozó végzettségű, potenciális munkavállaló. A munkanélküliek körében az alacsony iskolai képzettség nehezíti az elhelyezkedést. Pozitív változás, hogy a kvalifikált munkaerőt foglalkoztató HP és PNH mellett most indul a HUKÉ beruházása, mely az alacsonyabb iskola végzettségűek számára nyújt majd munkalehetőséget. Továbbra is intenzíven és hatékonyan részt kell vennie az önkormányzatnak a közmunka programban, hogy a foglalkoztatását e rétegeknek segítse és gazdasági megtakarításokat érjen el, amellyel a működési kiadások csökkenthetőek, vagy amely munkákra, bár szükséges elvégezni, saját forrást nem tud biztosítani. A város szolgáltatások tekintetében nem biztosít ideális környezetet egy nagyobb befektető számára, és turisztikai lehetőségeinket is korlátozza hotel, étterem hiánya, ezért e területre is keresni kell a pénzügyi szakmai befektetőket. A 2015. évben megfűrészszerű új termálkút által biztosított termálvíz további hasznosítása a gazdaságélénkítés lehetőségét szolgálja.

7.1.11 Vállalkozásfejlesztési és befektetés-támogató program, befektetés ösztönzés

Vasvár Város Önkormányzatának 5 éves gazdasági programja (2015-2019) a település gazdasági és humán szférájának olyan fejlesztését fogalmazza meg, melynek célja az életminőség további javítása. Vasvár város szolgáltatások tekintetében nem biztosít ideális környezetet egy nagyobb befektető számára, és turisztikai lehetőségeinket is korlátozza hotel, étterem hiánya, ezért e területre is keresni kell a pénzügyi szakmai befektetőket. A 2015. évben megfűrészszerű új termálkút által biztosított termálvíz további hasznosítása a gazdaságélénkítés lehetőségét szolgálja.

7.1.12 helyi igényekhez igazodó képzési rendszerek kialakítása a helyi gazdasági szereplők bevonásával

A „Paktummal a foglalkoztatásért – fenntartható szolgáltatásfejlesztés és partnerség építés a Vasi Hegyháton”(TÁMOP-1.4.5-12/1-2012-0015) elnevezésű megvalósított projekt keretében a vasvári önkormányzat gyógynövénytermesztésbe és feldolgozásba kezdett és ezt szeretné a jövőben még inkább fejleszteni mind földrajzilag, mind dolgozói létszám felvételével. Öt konzorciumi partner: a

főpályázó, a Regionális Humán Innováció Közhasznú Nonprofit Kft, Vasvár város Önkormányzata, a Trophy Resort Zrt, a Lorry GM Kft valamint Edicus Kft határozta el, hogy együttműködik a Hegyháti Foglalkoztatási Paktum által összeállított foglalkoztatási és munkaügyi programban a térség munkaerő-piaci helyzetének javítása céljából. A 2013 február elsején elindult és összesen 18 hónapig tartó programban a konzorciumi partnerek elsősorban a foglalkoztatás területén vállaltak együttműködést a paktummal. Mind az öt partner vállalta, hogy a pályázati kiírásban a kiemelt célcsoportokat figyelembe véve tervezi a jövőben a foglalkoztatás bővítését cégüknél, szervezetüknél. A projekt zárásáig az öt konzorciumi partner összesen 27 munkavállaló foglalkoztatását vállalta egy éven át. A Hegyháti Foglalkoztatási Paktum 2006 óta működik Vasváron és térségében. A foglalkoztatási helyzet javítását célzó tevékenységek között szerepel sok más mellett egy, a foglalkoztatást érintő információs bázis létrehozása munkáltatók és munkavállalók számára egyaránt. A paktum fontos tevékenysége a munkaerőpiac vállalkozói, önkormányzati, intézményi, állami és civil szférájával való együttműködés és nem utolsósorban az álláskereső és állást változtatni szándékozók segítése. Nyitott Tanulási Központ Vasváron: A program egy európai unió által finanszírozott forrásból valósult meg. Országos szinten 50 tanulási központ nyílt meg, mely az élethosszig tartó tanulás elvét valósította meg. Vasváron 2013. novemberében nyílt meg a tanulási központ az önkormányzat gesztorságában. Közel 12 hónap alatt tíz képzés zajlott le összesen, majdnem hetven felnőtt részvételével. A hallgatók zöme valamilyen szempontból hátrányos helyzetű csoportot képviselt.

7.1.13 Társadalmi befogadást, környezeti fenntarthatóságot, stb. előmozdító szemléletformáló akciók (akár helyi cégek bevonásával)

A városban és térségében a korábbi években indultak el különféle kezdeményezések a társadalmi befogadás és a szemléletformálás területén.

A Hegyháti Közkincs Kerekasztal keretében 23 település vesz rész és mutatkozik be. Az egyes találkozókra kapott információk a térség kulturális rendezvényein hasznosulnak. Egymás csoportjait hívják meg a települések, akik a Közkincs nélkül sokszor nem is tudnának a társfalvakban folyó közösségi kulturális munkáról. Nem csak kulturális, de szociális együttműködések is születnek. (Pl.: Falubuszok összehangolt menetrendjéről, az idősek egészségügyi szállításától, gyógyszerek beszerzéséről, stb...).

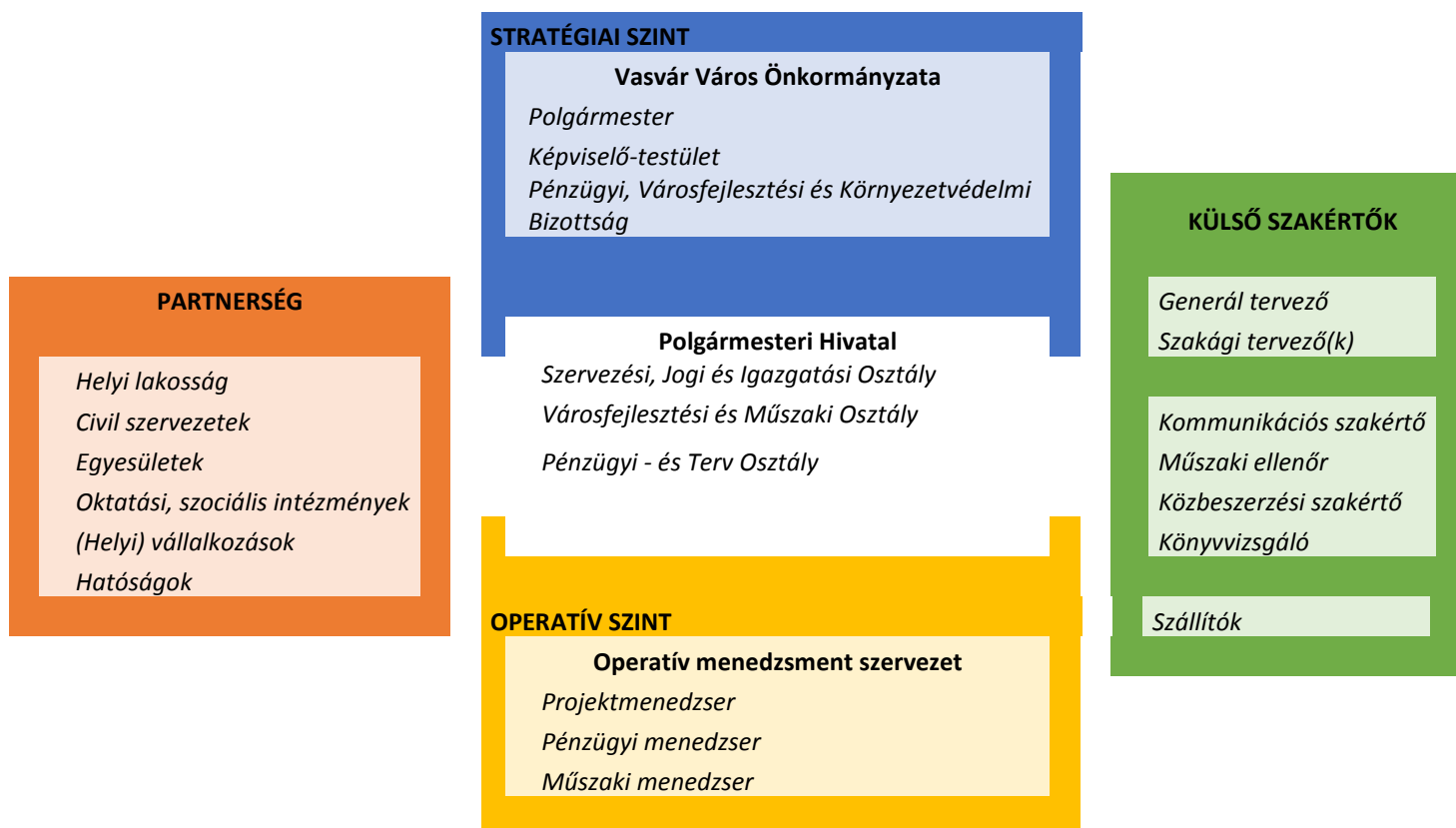
A Fiatal Álláskereső Klubjában a fiatalok számára előkészített állásklubos találkozások jó alkalmat teremtenek a fiataloknak az információcserére, bemutatkozásra, tapasztalatok közös megosztására, amiből mindenki tanulhat, a szervező és klubtag egyaránt.

A jelzőrendszer házi segítségnyújtás segítségével fenntarthatók a biztonságos életvitel feltételei, krízishelyzetben lehetőséget nyújt az ellátást igénybe vevő személynél történő gyors megjelenésre és segítségnyújtásra.

A Hegyháti toborzó az egész Hegyhátat megmozgatja. Idősklubok és fiatal művészeti együttesek közös színpadon mutatkoznak be, így a generációs szakadékok is szűkülnek, mert az egész napos programon mindenki megnézi a másik produkcióját és felfedezi egymás értékeit

7.2 AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MAGHATÁROZÁSA

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósítása olyan szervezeti működést kíván meg a várostól, amely biztosítja egyrészt a stratégia egészének folyamatos nyomon követését, az elért eredmények visszacsatolását a stratégia tervezési folyamatába (stratégiai menedzsment), másrészt pedig biztosítja a stratégia által kijelölt fejlesztések professzionális és hatékony megvalósítását (operatív menedzsment).

6. ábra. Szervezeti felépítés

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet a Vasvár Város Képviselőtestülete jelenti. A döntés-előkészítési feladatokat a Polgármesteri Hivatal adott szervezeti egységei végzik.

A stratégiai menedzsmentet a polgármester, a képviselőtestület és a Pénzügyi, Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság alkotja. Fontosabb feladatuk:

- Az ITS megvalósításának nyomon követése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntés-előkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési és Műszaki Osztály végzi, adott szervezeti egységei (elsősorban a Szervezési, Jogi és Igazgatási Osztály, a Pályázati koordinátor, valamint a Pénzügyi - és Terv Osztály) bevonásával.

- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció biztosítása.

Az ITS-ben körvonalazott fejlesztések megvalósításának menedzsmentje az operatív menedzsment szervezet feladata (ez lehet TDM szervezet, önkormányzaton belül, stb.)

- ITS partnerségi egyeztetések anyagainak előkészítése, előterjesztése döntés-előkészítésre.
- A döntéshozók részére éves jelentés készítése az ITS megvalósításáról, a változó külső, belső tényezőkről, korrekciókról, társadalmi igények változásáról.
- ITS megvalósítási folyamatáról a lakosság tájékoztatására alkalmas információk összeállítása, évente legalább egyszer, jelentősebb változások esetén többször is.

7.3 PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS TERVEZÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek megfelelően a partnerségi egyeztetés, együttműködés nem csak része, hanem kerete a tervező munkának. Az előkészítés és a teljes tervezési munka, majd a követés során biztosított a tervezés, majd a megvalósítás folyamatának, tartalmának nyilvánossága, a helyi társadalom és gazdaság szereplőinek partnerként történő bevonása. A partnerség, mint horizontális alapelv érvényesítése elengedhetetlen

- a települések jövőbeni társadalmi, gazdasági, kulturális fejlesztéseit, térszerkezetük alakulását, a tervezett fejlesztési programok irányait, a projektszintű forrásbevonást, a pályázatok tárgyát, volumenét és szinergiáját meghatározó, megalapozó stratégia, a tervezési dokumentumok tervezési folyamatában,
- a megvalósítása folyamán,
- a felülvizsgálat és értékelés, a szükséges korrekciók meghatározása során.

A partnerségi egyeztetési módszerek, eszközök és célcsoportok kiválasztása során meghatározó szempont volt, hogy a társadalom- és gazdaságfejlesztés hatékony és fenntartható módon való formálása csak a helyi közösség bevonásával, széles körű elköteleződésével, helyi értékek és problémák feltárására alapozottan képzelhető el. A tervekészítés folyamatába a társadalmi folyamatokban meghatározó, vagy a stratégia megvalósításában kulcsszerepet betöltő szervezetek és azok képviselői mind bevonásra kerülnek. Ezáltal a szervezetek tevékenységének jövőbeni eredményeit és elképzeléseit már a tervezés során meg lehet határozni és a stratégiai célok vagy a kulcsprojektek közé beépíteni.

A 2015. január 27-én elfogadott Partnerségi Tervben foglaltak és a dokumentáció részét képező ütemterv alapján az alábbi egyeztetések, megbeszélések, workshopok és lakossági fórumok kerültek megtartásra:

2015. 01. 26. – Irányító Csoport alakuló ülés

2015. 02. 02. – Műhelytalálkozó (munkacsoport egyeztetés, workshop)

2015. 03. 10. - Műhelytalálkozó (munkacsoport egyeztetés, workshop)

2015. 03. 10. – Lakossági fórum

2015. 03. 31. – Munkacsoport és Irányító Csoport egyeztetés, workshop

2015. 04. 13. – Szomszédos településekkel egyeztetés

2015. 04. 23. – Összevont nyilvános Képviselő-testületi ülés – Irányító Csoport – Munkacsoport megbeszélés

2015. 04. 23. – Lakossági fórum

2015. 05. 07. – Irányító Csoport ülés

Az egyeztetések, ülések, lakossági fórumok meghívói, jegyzőkönyvei és jelentési ívei az Integrált Településfejlesztési Stratégia mellékletében szerepelnek.

7.4 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Az önkormányzat a város térségi szerepköréhez igazodva folyamatosan elvégzi az ITS végrehajtása során a térségi egyeztetéseket, amelyek biztosítják, hogy a város stratégiai fejlesztési irányai és az ehhez illeszkedő fő beavatkozások összhangban legyenek a környezet főbb szereplőinek stratégiáival és projektjeivel.

A település járásközponti szerepéből adódóan kiemelt fontosságúnak tartja a nagyobb térségi hatással bíró projektek esetében az érintett településekkel való kooperációt. Ez az előkészítéstől a megvalósításon keresztül a fenntartásig a teljes folyamatot felöleli. Ennek jelentőségét emeli, hogy a város fejlesztései nemcsak a várost, hanem járásának települését is érinti, mivel a térség lakói a városban veszik igénybe a szolgáltatások többségét, sokan itt dolgoznak, kötődnek a városhoz. Természetesen mindez fordítva is működik, amennyiben egy járási település projektje a járásközpontot, vagy a járás több települését is érinti, a város is részt kíván venni az előkészítés, megvalósítás és fenntartás folyamatában is.

A város céljait a fentiek alapján is szükséges összehangolni nemcsak középtávon, hanem hosszú távon is a járás településeinek céljaival. A város vezetése különböző információs csatornákon keresztül tudatosítja a térség településeivel, illetve együttműködik velük a célok alakításában. Elsősorban a térség településeit is érintő intézményhálózat fejlesztés, és munkahelyteremtés kap prioritást kiegészítve a kapcsolódó közszolgáltatásokkal, melyeket a város és térsége igénybe vesz.

Ennek érdekében jelenleg az alábbi együttműködésekben vesz részt a város:

- Vagyonvédelmi Közalapítvány
- Paktum
- TDM szervezet
- Vasvíz Zrt.
- RÉGIÓHŐ Regionális Hőszolgáltató Kft.

Testvérváros: Cegléd

A város a jövőben is fenn kívánja tartani együttműködéseit, illetve azokat a céljainak megvalósítása érdekében bővíteni tervezi.

7.5 MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

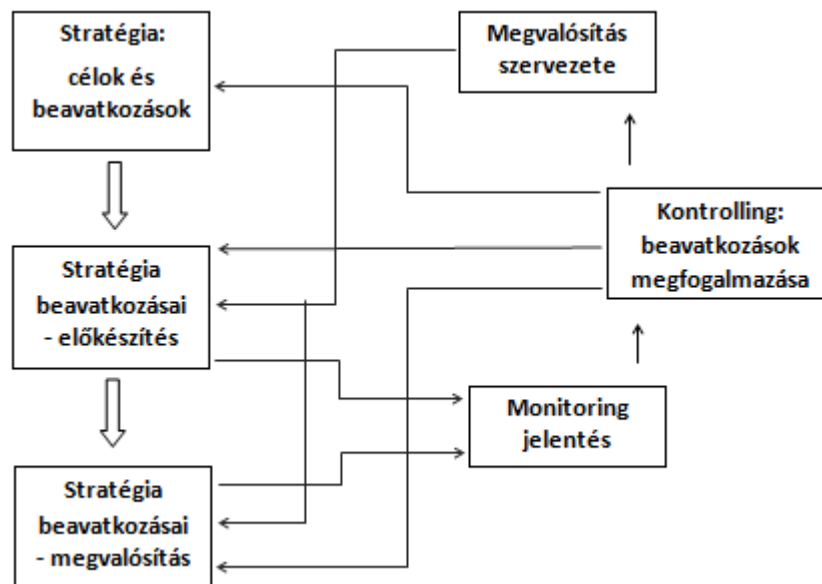
7.5.1 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

A monitoring az a programalkotást követő nyomon követési folyamat, amely a program végrehajtásának eredményességét kíséri figyelemmel és visszacsatol a végrehajtás folyamatába, illetve indokolt esetben a program felülvizsgálatát eredményezheti. A monitoring célja, hogy elősegítse a stratégia hatékony megvalósítását, és biztosítsa, hogy változó külső és belső körülmények mellett is megfelelő erőforrások álljanak rendelkezésre a megvalósításhoz. A monitoring elválaszthatatlan a kontrolling fogalmától, amely a monitoring eredményeit felhasználva, szükség szerint és tervezett módon a stratégia megvalósítási folyamataiba, vagy magába a stratégiába avatkozik be.

Fontos, tehát a stratégiában kijelölni a program monitoring

- felelősét
- kivitelezőjét
- gyakoriságát
- formai elvárásait
- a visszacsatolás módját

A monitoring jelentések rendkívül fontos adalékok a program ütemezett (7 éves) felülvizsgálatának megalapozásához, illetve indokolt esetben rendkívüli módosításokat is eredményezhet egy-egy éves jelentés tartalma a programban. A monitoring folyamatát az alábbi ábra összegzi:

7. ábra. Monitoring rendszer folyamata

7.5.1.1 Módszertan

A 2007 – 2013 közötti programozási időszak egyik fontos tapasztalata volt, hogy a célok megvalósulásának méréséhez szükséges adatok nem vagy csak korlátozottan voltak elérhetőek, így a stratégia menedzselésének egy fontos eszköze nem állt a települések rendelkezésére.

Mivel a 2014 – 2020 közötti időszakban az eredményközpontúság elve miatt az indikátorok és azok célértékeinek szerepe megnő, ezért az ITS indikátorai úgy kerültek kialakításra, hogy azok egyértelmű és hozzáférhető adatokra támaszkodjanak, azaz az indikátorok változását az adatok egyértelmű változásához lehessen kötni.

7.5.1.2 A monitoring tevékenység szervezeti háttere és folyamata

Az eredményes monitoring tevékenység feltétele, hogy az nyomon követés rendszerének kialakítása az előkészítés és a megvalósítás integráns részét képezze, meghatározva a folyamatokat, határidőket és felelősöket. A monitoring folyamata az alábbi lépésekből áll:

1. Egyértelmű célkitűzéseket megfogalmazó, világos beavatkozási logikára épülő településfejlesztési koncepció kialakítása.
2. Konkrét beavatkozásokat és részben projekteket, illetve a kapcsolódó finanszírozási forrásokat meghatározó ITS kidolgozása.
3. A monitoring és értékelési tevékenység alapját jelentő indikátorkészlet összeállítása – jelen fejezet összefoglalja az átfogó, tematikus és területi célokhoz kapcsolódó javasolt monitoring mutatókat, míg a projektszintű indikátorok az egyes projektek konkrét kidolgozásakor kerülnek meghatározásra.
4. A monitoring és értékelési tevékenység megalapozásához és eredményes végrehajtásához szükséges információk összegyűjtése
5. Az indikátorok teljesülésének nyomon követése a megvalósítás során.

A monitoring tevékenység alapvetően belső feladat, azaz a településfejlesztési koncepció és az ITS végrehajtásáért felelős szervezet felelősségi körébe tartozik. Célszerű kijelölni egy személyt, aki felelős a monitoring és értékelési tevékenység koordinációjáért és végrehajtásáért. A monitoringhoz kapcsolódó legfontosabb feladatok:

- a monitoring rendszer kereteinek kialakítása előre elkészített és folyamatosan frissítendő adatbázis megalkotásával;
- az indikátorok aktuális értékének – a terv szerinti gyakorisággal történő – összegyűjtése, rögzítése a monitoring rendszerben;
- rendszeres kapcsolattartás a projektek megvalósításért felelős személyekkel az indikátorok elérését nagymértékben befolyásoló kulcs-, hálózatos és akcióterületi projektek nyomon követése érdekében;
- éves monitoring jelentés készítése, amely tartalmazza a szükségesnek tartott beavatkozásokat a program végrehajtásába (a jelentést a menedzsmentért felelős döntéshozó testületnek kell jóváhagynia).

A monitoring tevékenység szervezeti hátterét az operatív menedzsment szervezet biztosítja, amely koordinálja a megvalósuló városfejlesztési beavatkozásokat, rendszeresen figyeli, gyűjti és rendszerezi azok indikátorainak alakulását. Minderről előterjesztést készül, amelyet az érintett Bizottságok tárgyalnak, és a Képviselő-testület hagy jóvá. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia végrehajtását és eredményeit a város Képviselő-testülete évenként áttekinti és értékeli. A beszámoló az alábbi témaköröket tartalmazza:

- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek és azok végrehajtásának állapota,

- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek finanszírozási információi (projekt költségvetése, források összetétele),
- városrészenként és tematikus célonkénti áttekintés a stratégia végrehajtásának kezdete óta megvalósult fejlesztésekről és azok eredményeiről,
- a stratégia indikátorrendszere alapján mért előrehaladás (az indikátorok kiinduló és célértékeinek, valamint azok aktuális értékének feltüntetésével).

A képviselőtestület a monitoring folyamatokkal javaslatokat fogalmaz meg és meghozza a folyamatokkal, illetve a konkrét beavatkozásokkal kapcsolatos döntéseket. A szakmai bizottságok javaslatot tesznek a képviselőtestület felé a stratégia megvalósítását érintő folyamatokra és konkrét beavatkozásokra. A Monitoring Bizottság rendszeresen felülvizsgálja a stratégia megvalósításának folyamatát és javaslatokkal él az érintett bizottságok, illetve képviselőtestület felé; megtárgyalja és elfogadja az éves rendszerességgel készülő monitoring jelentést, valamint javaslatokat fogalmaz meg annak kapcsán. A monitoring bizottság tagjai:

- Polgármester
- A testületi bizottsági elnökök
- A településen működő civil szakmai támogató csoport vezetője
- Egyéb civil szervezetek
- Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet

A stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezetnek (monitoring felelős) a végrehajtó szervezeten belül a monitoringért felelős munkatársat kell kijelölni. A munkatárs feladata, hogy éves rendszerességgel elkészítse a megvalósítás folyamatáról szóló jelentést, azt az operatív szervezet vezetőjével egyeztesse, aki a jelentést a Monitoring Bizottság vezetője felé továbbítja.

A monitoring folyamatával kapcsolatos dokumentumok:

Éves monitoring jelentés: az éves jelentés elkészítéséért az operatív végrehajtó testület felel. Az éves jelentést a Monitoring Bizottság javaslatai alapján az érintett testületi bizottságok, valamint a képviselőtestület minden évben megtárgyalja, elfogadja, illetve meghozza a szükséges intézkedésekkel kapcsolatos döntéseket. Az éves jelentés tartalma:

- A beavatkozások előkészítő feladatainak előrehaladására,
- A beavatkozások megvalósításának előrehaladására,
- A stratégia megvalósításának előrehaladására; célok megvalósulása,
- A különböző folyamatokkal kapcsolatos problémák, esetleges szűk keresztmetszetek azonosítására,
- Javaslatok megfogalmazására, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is.
- A megvalósítás szervezeti keretei
- A megvalósítással kapcsolatos tevékenységek, azok előrehaladása és értékelése
- A megvalósítás folyamatainak javítása érdekében fogantatott intézkedések leírása és értékelése
- A stratégiában azonosított számszerűsített indikátorok
- A megvalósításra fordított pénzügyi források
- A szervezettel, célokkal és beavatkozásokkal kapcsolatos javaslatok, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is

- A következő periódusra tervezett tevékenységek és a szükséges szervezeti erőforrások és pénzügyi források meghatározása

7.5.2 Indikátorok meghatározása

7.5.2.1 Az indikátorokkal szemben támasztott követelmények

A monitoring rendszer hatékony működésének egyik alapja a szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. Az alkalmazott mutatókkal szembeni alapvető kritériumok az alábbiak:

- **Specifikus** – az indikátor arra a célkitűzésre vonatkozik, aminek az eredményét, hatását méri;
- **Mérhető** – az indikátor számszerűen (mértékegységgel) kifejezhető;
- **Elérhető** – az indikátor bázis- és célértékét viszonylag gyorsan, könnyen és költséghatékony módon meg kell tudni határozni;
- **Reális** – a valós helyzetből és tervezett beavatkozások várható eredményeiből kiindulva kell egy ténylegesen elérhető célértéket kitűzni;
- **Aktuális** – az indikátornak az adott eredmény vagy output aktuális állapotára kell vonatkoznia, és alkalmasnak kell lennie időbeli nyomon követésre.

A stratégia eredményességének méréséhez elengedhetetlen, hogy a felállított célokhoz indikátorok – a célok elérését jelző mutatók – kerüljenek hozzárendelésre. Az eredményorientáltság erősítése a 2014-2020 közötti időszak EU kohéziós politikájának egyik kiemelt célja, így az eredmények mérése az előző időszakénál hangsúlyosabban jelenik meg a politika végrehajtásának minden területén. Az alkalmazott indikátorok fajtái:

- **Hatásindikátorok:** Ezen indikátorok teljes mértékben egyediek, az adott település sajátosságaihoz illeszkednek. Egy középtávú célhoz – annak összetettsége függvényében – 1-2 db indikátor kapcsolódik. Ezen indikátorok tekintetében a mérhetőség követelménye nem minden esetben teljesíthető. Tekintettel azonban arra, hogy a tematikus célokhoz kapcsolódó indikátorokat mérhető módon kell kialakítani, ezért a hatásindikátorok természetükből adódóan leginkább összetett mutatók és értékeik lehetnek leíró jellegűek is.
- **Eredményindikátor:** Ezeket az indikátorokat a tematikus célok eredményeinek meghatározásához használtuk és az operatív programok eredményindikátorait vettük alapul. Az egyes operatív programok Egyedi Célkitűzéseket fogalmaznak meg és ezen célkitűzésekhez kapcsolódnak az OP eredményindikátorai.
- **Kimeneti/output indikátor:** Az indikátorokat az integrált projektek méréséhez használtuk. Az egyes operatív programokban prioritástengelyenként kerültek meghatározásra az output jellegű mutatók. A tervezés során ezeket a mutatókat – amennyiben ezek illeszkedtek a megvalósításra tervezet beavatkozások (projektek) jellegéhez – a lehető legszélesebb körben beépítettük a monitoring mutatók közé.

Azon indikátorok esetében melyekhez jelenleg még nem lehet bázis- és célértékeket azonosítani, az ITS monitorozása (első éves felülvizsgálata) során kerül pótlásra.

A bázis és célértékek hiányosságának oka az alábbi szempontokkal indokolható: a bázis- és célértékek végleges meghatározása akkor lehetséges, ha a stratégiában megfogalmazott

projektek műszaki, szakmai és tartalmi előkészítettsége eljut abba a fázisban, hogy a hozzájuk kapcsolódó eredmények, hatások és outputok azonosíthatóak és számszerűsíthetőek legyenek.

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mérték egység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Hosszú távú célok							
Vasvár város kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági fejlődésnek elősegítése a foglalkoztatás és a szolgáltató rendszer bővítésével és a gazdaság teljesítőképességnek javításával	A foglalkoztatottak számának növelése	Hatásindikátor	fő		növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
Vasvár város szerves fejlődése, kompakttá válása, olyan belső és megújuló erőforrásokra támaszkodva, amelyek fenntartható módon elégték ki a népesség megtartását, biztosítva az élhető környezetet és a táj-termeszeti, épített értékek hosszú távú megőrzését.	A városhasználók elégedettsége	Hatásindikátor	%		növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	5 évente
	Szolgáltatások minőségének és elérhetőségének javulása	Hatásindikátor	%		növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	5 évente
Vasvár népességének megtartása, kötődésének erősítése, oktatás-munkahely kínálat optimalizálása. A társadalmi szolidaritás növelése, szociális ellátórendszer fejlesztése.	Lakónépesség száma változása	Hatásindikátor	fő		nem változik	KSH Népszámlálás 2011	10 évente
	A helyi identitástudat erősödése	Hatásindikátor	%		Erősödés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	10 évente
Középtávú tematikus célok							
T1 Gazdaságélénkítés infrastrukturális fejlesztéssel	Működő vállalkozások száma (növekedés)	Eredményindikátor	db		+5 növekedés	KSH megyei évkönyv	évente
	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és területe	Kimeneti	ha		10 növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
	Kereskedelmi és egyéb szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma	Kiment	vendégéjszakák száma		növekedés	KSH	évente

T2 Idegenforgalom jövedelemteremtő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése		Kimenteti	m2		1000 növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
	Támogatott turisztikai desztinációk, együttműködések száma	Kimeneti	db		2 növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
	Lebonyolított turisztikai kampányok száma		db		évi 2 növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
	Szolgáltatások minőségének és elérhetőségének javulása	Eredményindikátor	%		növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T3 Városi rangnak megfelelő, a magas életminőség feltételeinek megteremtése	Elégedettség a települési (lakó) környezet minőségével	Eredményindikátor	%		növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T4 Gazdasági diverzifikáció előmozdítása, valamint a K+F és innováció támogatása, a helyi egészségturizmus fejlesztése							
	Új funkciókkal ellátott területek nagysága	Eredményindikátor	m2		1000	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T5 A helyi értékek, a városi környezet védelme, a városrészek harmonikus fejlesztése	Megújított zöldfelületek nagysága	Kimeneti	m2		500	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
	újonnan kiépült / megújult nyomvonalas közmű hálózat hossza	Eredményindikátor	km		10	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T6 Vasvár város infrastruktúra rekonstrukciója, fejlesztése	Megvalósult új útszakasz	Kimeneti	km		1	NIF	évente
	Kialakított új parkolók száma	Kimenteti	db		2	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
	Önkormányzati fenntartású épületek energiafelhasználása (csökkenés)	Eredményindikátor	TJ/év		csökkenés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	5 évente
T7 Energiahatékony városüzemeltetés	Jobb közvilágítású terület aránya a település teljes területéhez képe	Kimeneti	%		10	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
	A napenergia hasznosítása által előállított	Kimeneti	MW		növekedés	Kedvezményezetti	évente

	energia nagysága					adatszolgáltatás	
	A fejlesztett közszolgáltatásokat igénybevevők száma	Eredményindikátor	fő		500 növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T8 A polgárosodás erősítése, lakossági szolgáltatások folyamatos fejlesztése a népesség megtartása (megújuló ember, megújuló közösség)	Újonnan kialakított lakások alapterülete	Kimeneti	m2		500 növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
	A hazatérő felsőfokú végzettségűek aránya	Kimeneti	fő		növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
	Továbbtanulási ráta: a felsőoktatási intézményekbe felvételt nyert vasvári középiskolai tanulók aránya	Eredményindikátor	%		n.a.	KLIK	évente
T9 Oktatási és kulturális funkciók erősítése, a versenyképes tudás kialakítása és fenntartása	Fejlesztett intézmények száma	Kiment	db		2 növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
	Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	Eredményindikátor	fő		200 növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T10 Társadalmi integráció erősítése	Civil szervezetekkel való közös együttműködés száma	Kimeneti	db		15 növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
	Programok, rendezvények száma	Kiment	db		10 növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
	Szociális szolgáltatásokba bevont lakosság száma	Eredményindikátor	fő		300 növekedés	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
T11 Szociális ellátó és támogató rendszer fejlesztése	Szociális szolgáltatásokba bevont lakosság száma	Eredményindikátor	fő		300 növekedés és	Kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente

Területi célok

V1-V3	Öregedési index	Eredményindikátor	fő	2011-es Népszámlálás városrészi adatai tartalma	nem romlik	KSH Népszámlálás	tízévente
	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	Eredményindikátor	%		csökken	KSH Népszámlálás	tízévente
	Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	Eredményindikátor	%		növekedés	KSH Népszámlálás	tízévente
	A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon	Eredményindikátor	%		csökken	KSH Népszámlálás	tízévente

	belül			mlálás városrés zi adatai tartalma zzák			
	Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	Eredményindikátor	%		nem változik	KSH Népszámlálás	tízévente
	Alacsony presztízű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	Eredményindikátor	%		nem változik	KSH Népszámlálás	tízévente

18. táblázat. A stratégia indikátorai

Gazdasági szereplők kérdőívek kiértékelés

